Leonard Strömberg

ISLOSSNING

Strömberg & Åhléns Förlag
Jönköping

ISLOSSNING

Berättelse

av

Leonard Strömberg

ANDRA UPPLAGAN

Strömberg & Åhléns Förlag
Jönköping

Tranås 1921
Bergs Boktryckeri

FÖRSTA KAPITLET.

Herman Darnell.

Han kändes lätt igen på den struttande gången och det sätt, varpå han slängde med armarna, så att redan på långt håll kunde man se, när det var Herman Darnell som kom. Hög var han och ståtlig, men gången var inte vacker. Stod han stilla och man betraktade honom, så kunde man inte annat än hålla av honom för hans manliga skönhets skull. Pannan var hög och bred och vit, en riktig mästarepanna, ögonen voro klara blå som strömmens vatten, när ett mörkt moln ligger däröver, och de jämna, mörka ögonbrynen kom dem nästan att se skarpa ut. Han hade alltid helskägg, fint format helskägg, icke långt utan stillfullt klippt i fyrkant. Nu var ju håret gråsprängt, men eljest hade det också ursprungligen varit mycket mörkt, och det var rikt och med små lockar i nacken. Över den något breda munnen satt en grekiskt formad näsa, varken för stor eller för liten, och det var underligt, att denna näsa icke antagit en röd färgton, ty han hade supit ganska tappert i sina dar, Herman Darnell. Men det kunde man icke tro, om man dömde efter hans utseende, ty det bibehöll han underbart väl, trots sina fyrtio år.

Då han var ung hade han tagit studenten, och detta var ungefär allt vad han gjort här i världen, utom det,

att han efter sin hemkomst plägade skriva vers och deklamera litet ibland. Och hans små verser voro förtjusande, det erkände alla, och deklamera kunde han mästerligt. Överallt, där något festligt skulle gå av stapeln, var Herman Darnell en självskriven gäst; och utan att något blivit sagt därom, väntade man, att han skulle bidraga till trevnaden genom att läsa något vackert poem. Han var också alltid villig och knotade aldrig utan tycktes njuta av vad han gjorde. Käraste, det tycktes ju vara hans enda intresse här i livet att vara med så där, ty arbeta tänkte han aldrig på. Om sommaren gick han ju ut och fiskade litet ibland, men han var för maklig att stiga upp tidigt om morgnarna, så att enda vägen för honom var att draga ut på fiskefärd någon sen kväll och stanna uppe hela natten, eljest försov han sig. Men kom han ut en kväll, så glömde han snart bort både fiskedon och allt annat och satt där och drömde, tyst och orörlig, utan att ens se, när abborren slog alldeles invid båten. Hade han sällskap med sig, så plägade han gå litet avsides från de övriga, ty hans uppfattning var, att man bör vara ensam, då man fiskar. Hände det, att han fick några fiskar, så var han belåten, men fick han inga, så kände han sig dock aldrig förargad utan rodde hem vid lika gott lynne. Jo, det var något mera han plägade göra om sommaren. Han hade blommor i sin trädgård, och dem tog han vård om så ömt som om de varit levande varelser. Bland dem kunde han hålla till hela dagarna, och otaliga voro de verser han skrivit till sina blommors ära. Han älskade dem med en ren kärlek, såsom ett barn älskar. Om vintrarna gjor-

de han ingenting, ty han ville inte ha blommor inne i huset att sköta om. Hans mor hade haft det långt tillbaka, men på hans sorgset enträgna uppmaning hade hon givit bort dem; och hans enda förklaring, då han önskade bli av med dem var, att han inte kunde fördraga blommor som stodo i krukor inne i hus. Det var onaturligt, och deras liv var en lögn, påstod han.

Hade inte hans far, den gamle stadsfiskalen, lämnat så pass mycket efter sig som han gjorde, då han en vacker vårkväll lade sig att dö av lunginflammation, så hade väl både Herman och hans mor fått komma på fattighuset, men gubben hade strävat och spar och samlat en ganska försvarlig summa åt de si[n]. Därför kunde också Herman leva sitt dagdrivarliv ut[an] fruktan för fattigdom. Modern och han bodde lug[nt] och trevligt i sin vackra gård, som på den tiden utgjo[rde] de yttersta gränsen av staden åt söder till.. De hade en tjänsteflicka, som skötte arbetet inne, och en gammal arbetare kom ett par dagar i veckan för att putsa upp utomkring.

Då Herman var ung hade man väntat mycket av honom, ty han hade verkligen gott huvud, och han var företagsam i yngre år. Han tyckte om juridiken och studerade den flitigt, men när så förändringen skedde, var det så hastigt och enligt somligas omdöme så utan all orsak, att man nästan fruktade, att hans huvud fått en knäck. För ingen omtalade han orsaken till förändringen, och ingen var djärv nog att fråga honom, sedan han till en början givit ganska bittra svar till några, som sökt leta ut verkliga förhållandet.

Så hade år efter år gått. Han levde på sitt sätt, var glad och livlig ibland, men de längsta perioderna voro nog de, då han drog sig undan i ensamhet och var nedslagen och sorgsen.

Hans gamla mor var en vänlig gumma, som icke hade hjärta till att säga något förebrående åt sin gosse för hans besynnerlighet, ty helt naturligt var det besynnerligt, att han år efter år förde ett sådant dagdrivarliv. Några gånger under årens lopp hade hon försökt att mycket milt och vänligt framkasta ett förslag om, att han skulle gifta sig, ty hon ansåg, att om han gjorde sot, skulle det hjälpa honom till att företaga sig något hagneligt. Men varje gång fick hon svaret:

så "Tyst, tyst mamma lilla, det lönar sig inte att tänka få det; jag blir nog inte annat än vad jag är ändå."

el Och med detta hade hon fått nöja sig, ehuru det djupt grämde henne att se, huru många lysande tillfällen hennes ståtlige gosse lät fara, tillfällen, över vilka andra skulle hava prisat sig synnerligt lyckliga. Den ena efter den andra av de unga, vackra flickorna gifte sig med andra män, och Herman var med och läste vackra hyllningsverser till brudparets ära, men aldrig såg man hos honom någon rörelse som kunde tyda på, att han kände sig ledsen eller önskade vara i brudgummens ställe.

Ytterst sällan hände det, att Herman Darnell gav ett nekande svar, då han bjöds till något nöje, och gjorde han det, kunde man vara övertygad om, att han verkligen hade skäliga hinder. Det fanns blott en familj, dit han aldrig gått, trots många bjudningar, och ingen

kunde fatta varför han avböjde dem. Eljest var det ju alltid så trevligt hos brukspatron Strömert, som man gärna kunde önska sig, och större gästvänlighet än man där rönte, kunde man icke finna. Men ut till Rista, brukspatronens hem, for Herman Darnell aldrig. Om han icke hade något verkligt hinder, så lagade han, att han fick ett.

"Det är en riktig förolämpning mot mig", hade brukspatronen sagt flera gånger, då Herman uteblivit, men på sådana ord svarade hans hustru honom aldrig. Om någon riktigt noga iakttagit henne, skulle han kanske hava märkt den lilla blekheten som kom, men ingen tänkte på att göra det.

Den gamla älskliga fru Darnell hade allt försökt få sin gosse att fara ut till Strömerts någon gång, ty förtjusande vackert var det ute vid det ståtliga herresätet, och fint folk var det ju att umgås med, vilket vore en heder för honom, men han brukade klappa henne på axeln och säga i sin allra blidaste ton:

"Nu skall inte lilla mamma försöka övertyga mig om det, ty jag far ändå inte dit. När viljan saknas hos mig, får ingen mig att gå."

"Men de äro så snälla och trevliga människor, Herman lille", plägade gumman invända, "och jag vet, att brukspatron Strömert och du voro ganska goda vänner i ungdomen."

"Vi äro inte ovänner nu heller, mamma lilla, men det är inte lönt bedja mig om det."

Och så hade det varit hela tiden. Men efter varje gång modern försökt övertala honom fick Herman ett litet anfall av dysterhet, och då drog han sig undan

människorna. Om vintern satt han då i sitt rum, men var det sommar, så höll han till i bersån ute i trädgården. Då skrev han, fast ingen enda hade reda på, vad det var.

Inne i sitt rum hade han ett stort skåp, det såg ut som ett klädskåp utanpå, så att de som sågo det trodde det vara ett sådant. Men tjänsteflickan, som en gång råkat komma in i rummet, då Herman glömt att låsa skåpet, hade helt nyfiket öppnat det för att se efter, vad det innehöll. Och hon fann stora högar av papper, fullskrivna med Hermans vackra stil, och hon påstod, att det var vers alltsammans, fast hon inte förstod sig på, vad de avhandlade. Dock vågade hon icke tala högt om den saken. Icke kunde det gärna vara tillfällighetsverser han skrivit under åren, ty hur många dessa än månde vara, skulle de icke hava upptagit ett så stort rum i skåpet.

Ingen kunde gärna säga något ont om Herman Darnell, det enda var, att han ingenting ville göra. Han var glad och vänlig mot människorna och gjorde det bästa han kunde, fast hans liv icke hade några hjältebragder att skryta av. Han hade mer än en gång delat med sig åt de fattiga, då han råkat dem som voro i nöd; han talade aldrig ont om någon och grälade med ingen. Att han söp duktigt ibland, det förlät man honom, ty han kunde ju tåla det, och ingen hade sett honom överlastad.

Han var icke blott en ståtlig karl, Herman Darnell, han förstod också att kläda sig smakfullt. Prålig var han aldrig, skrikande färger tyckte han icke om, men fint snitt skulle det vara och klädsamt också. Vanli-

gen var han klädd i grått, ljusgrått om sommaren och mörkare om vintern, och svart, när så fordrades. Och så var han alltid klädd i hög hatt, utom då han gick hemma i trädgården, då han drev omkring i skog och mark eller var ute och fiskade.

* * *

Det är om våren som alla de slumrande möjligheterna väckas till liv. Det är då som gudarösten går som en susning över ängar och genom skog och tränger ned till de sovande rötterna och manar dem till liv och verksamhet, och darrar ned genom den mjuka, våta mossan i skogen och tvingar sömniga sippor att skynda sig ut i dagen. Det är om våren som frihetshymnerna sjungas i all naturen, och hela jorden fylles av en varm längtan att göra sitt allra bästa till skaparens ära.

Så var det nu den här våren jag talar om. Redan hade sipporna börjat lyda, letat sig upp genom mossan och öppnat ögonen till hälften för att se, om drivorna grått sig till döds; och ute på ängarna och i backarna, särskilt på solsidan, hade gräset redan tagit sig före att växa och väva på den fina, gröna sommarmattan, under det att björkar och lönnar stodo fulla av sjudande liv under barken och hälsade på varandra med svällande knoppar.

Nere på floden gick det livligt till. Högt uppe, där strömmen gick stark, nästan som en fors, sedan han fått tribut av hundratals bäckar och rännilar, dansade isstyckena om varandra med larm och lust, lekte tafatt mellan de stora stenarna, som lågo där, och törnade ihop som i vrede, då de kommo förbi dem. Och så

bar det iväg utföre, där floden gick litet lugnare, till dess de omsider tornade upp sig som en väldig mur vid isbandet, vilket ännu låg nästan mitt i staden. Längre ner var floden ännu helt tillfrusen, men isen började vara ganska spröd och osäker, så att det var bara fråga om några dagar högst, innan den skulle bli ren hela staden igenom. För länge sedan hade man slutat köra med häst över isbryggan, och nu var det inte gärna ens någon fotgängare, som vågade sig ut, om man undantager en hop småpojkar, vilka tyckte om det livsfarliga och gärna seglade ett stycke på ett isflak, om de kunde komma åt.

Att Herman Darnell skulle få något särskilt att göra med isen den våren, var det naturligtvis ingen som tänkte på. Han hade ju så många vårar stått uppe på bron och sett isflaken kila förbi, utan att de på något sätt angått honom, och han hade ju nere vid hamnen stått och betraktat isbandets bristande, men aldrig hade han haft något med det att göra, vare sig på ett eller annat sätt.

Nu skulle väl snart isbandet flyttas ända ner till hamnen, alla tecken tydde på det. Solen var så varm, vinden så blid och strömmen så stark. Det lockade alltid folk att se på det, ty ett stort skådespel var det i alla fall, denna vårens hetsiga kamp mot vinterjätten. Stödd på sin käpp stod Herman Darnell och såg på leken. Men vänta, min käre drömmare, du får snart annat att göra, fast du inte anar det än. Du skall också få taga del i kampen nu, fast du icke brukar det.

Hon kom med snabba, lätta steg utför backen på andra stranden, och när hon hunnit ned, stannade hon

litet och såg på isen. Ännu tycktes den ju ligga fast och bra, och hela vägen till andra sidan såg så säker ut. Brått hade hon, ty hon ville hinna till det snart ankommande tåget. Tvingades hon att gå den långa omvägen till bron, så komme hon icke fram i tid. Se på den tiden fanns det inte mer än en bro över floden inom staden, och det var ett långt stycke upp till den. Så måste hon då försöka isvägen. För ett par timmar sedan hade hon sett flera pojkar springa över på den, och då bar den utmärkt. Då borde den även bära henne nu, lätt och smidig som hon var. Att hon bleve litet våt om fötterna kunde inte hjälpas, det fick hon finna sig i, bara hon lyckades komma över.

Ran är just densamme falske guden nu, som han var förr. Han lockar vandraren ut på bristande isar, dem han låter se starka ut, och när den stackars vandraren väl hunnit ut, där det är som djupast, stöter han sönder den porösa isskorpan och drager den olycklige och djärve vandraren ned till sig i de våta salarna. Han hade samma knep i sinnet nu mot den unga flickan, och besinningslöst hoppade hon ut på isen. Hon var ett vackert byte för den falske härskaren i det blå djupet, det visste han nog, fast hon var okunnig om det.

Herman Darnell betraktade med största förvåning den unga flickan, vars mod visserligen gränsade till övermod. Han hoppades ju, att en så lätt varelse som hon skulle komma över oskadd, ehuru det nog var ganska ovisst. Största delen av vägen kunde hon kanske reda sig, ty det starkaste strömdraget var närmast norra stranden, och där var isen svagast. Om bara icke isen där uppe vid själva bandet tryckt på så

rysligt och hotat att vilket ögonblick som helst pressa sig ända ner till hamnen, så kunde han hava känt sig lugnare, men nu kunde katastrofen inträffa när som helst. Herman kastade en hastig blick upp mot strömmen, och han kände en kylande rysning löpa genom alla nerver. Han såg massor av längre upp lösryckta isstycken komma utför med dån och larm, såg dem törna mot isbandet och splittra det, tränga igenom det och sätta hela den där samlade väldiga ismassan i rörelse. Det kunde med säkerhet icke taga mer än högst en kvarts timme, förrän hela denna söndermalande, krossande, upplösande massa skulle vara ända nere, där han stod. Och den unga flickan hade icke ens hunnit halvvägs över.

"Skynda er, fröken!" ropade han ängsligt, "skynda er! Isen kommer!"

Hon stannade och såg upp till honom, liksom hade hon icke förstått hans ord. Då pekade han med käppen uppåt strömmen, och hennes blick vändes ditåt. Det gick en skälvning genom henne, ett litet rop av rädsla darrade på läpparna, och hon började springa. Men långt kom hon icke förrän isen brast. Ran var färdig för sitt byte, och det ville han på inga villkor låta gå sig ur händerna. Hon var dock icke villig att giva med sig så utan strid. Med förtvivlans kraft kämpade hon för att komma upp igen, men för varje gång hon gjorde ett försök, brast isen litet mer, och hennes små handskbeklädda händer förmådde icke få säkert tag. Och varje ögonblick kom ismassan uppifrån allt närmare med dån och krossande brak. Skulle hon då dö där? Skulle så mycken ungdom och skönhet för-

dränkas i älven just i vårens livsfriskaste tid? Nej, icke utan vårens och livets segaste motstånd.

"Håll er bara fast i kanten, så att ni ej sjunker! Gör intet försök att krypa upp på isen."

Varningsorden kommo lugna och fulla av medveten kraft, och hennes rädda blick märkte den högväxte och kraftige mannen, som snabbt och utan fruktan kom krypande på isen, dragande med sig en lång planka. Han kunde icke gå, ty då skulle isen hava brustit, men han tvekade icke att krypa i vattnet utan tanke på sig själv och faran. När han hunnit så långt ut, att han ansåg sig vara tillräckligt nära den nödställda, sköt han fram plankan mot den unga flickan, som enligt hans råd höll sig fullständigt stilla, hållande sig fast med armarna över iskanten.

"Nu griper ni tag om plankan och följer med, då jag drager den tillbaka", ljöd den allvarliga rösten på nytt. Och hon lydde, som vore det helt naturligt, att hon skulle göra så.

Nu håller Ran på att förlora sitt byte, och han ryter av vrede. Ismassorna tätna i det öppna vattnet, tätna för ett ögonblick för att sedan spränga sig ny väg. Kunna de blott komma ner i tid till de båda kämpande människobarnen, så blir bytet nu så mycket större. Herman Darnell kryper tillbaka mot stranden, dragande med sig plankan, på vilken flickan krupit upp och nu ligger utmattad och stilla. Men strömdraget är starkt och isen spröd och den påträngande massan uppifrån allt mäktigare. Han kan icke hinna till land med sin börda. Redan skjuter ett långt och spetsigt isflak fram till honom, under honom, dragande honom

med. Skall han då dö där ute? Nej, han känner att detta isflak är starkt. Då springer han upp, skyndar sig ut på plankan och lyfter den av förfäran nästan medvetslösa flickan i sina armar. Han är stark som en jätte och modig som ett lejon. Nästa ögonblick är han åter på den fastare isen och skyndar uppåt mot de andra flaken, som tränga sig efter, ty endast däri ligger räddningen. Litet närmare land kommer han ju, men nu är det endast lösa, om också hopträngda isstycken att springa på. Om han kan hoppa från det ena till det andra, tills de nå stranden, så äro de räddade, eljest skola de förgås. Hans skyddsling säger ingenting, men hon har slutit sig så nära hans bröst hon kunnat och slagit sina armar om hans hals. Hennes huvud vilar mot hans skuldra. Han ser ned på henne, och en darrning flyger genom hela hans varelse. Det tyckes honom, som hade alla de år han varit hemma nu på en gång försvunnit. Han är ung igen. I hans famn vilar hans älskade. Skulle han icke känna igen de dragen? Och det är henne han räddar undan döden. Han känner liksom en yrsel sprida sig i varenda åder. Han är stolt som en kung, då hon vilar i hans armar, han är stark som en björn och djärvare än forntidens vikingar. Vad gör det, även om han nu måste dö! Han har ju henne hos sig.

Medan dessa tankar blixtsnabbt skjutit genom hans medvetande har han hoppat till ett annat isflak, och han har gjort det så lätt, som hade det blott gällt att taga några steg på det glatta golvet i en balsalong. Men jublande lycklig är han, då han nu glömmer hela den stora vida världen för att blicka ned på henne.

Då ser hon plötsligt upp, och deras blickar mötas. Hennes är halvt skygg, halvt ängslig, men det ligger också en viss trygghet i den, och omedvetet trycker hon sig närmare honom. Och hans blick dansar av fröjd.

"Var ej rädd, älskling, jag bär dig till trygghet, lycka och liv", jublar han, i det han springer framåt.

Allt närmare kommer han målet, men då brister isen i småstycken, den ofantliga kraften i den påträngande massan krossar det flak han står på.

"Sålunda döden", säger han högt och i samma ögonblick är han i vattnet. En liten ränna har bildats, som löper snett in mot land. Han ser den och med ena armen tar han några väldiga, kraftiga simtag. En minut till, och han är så nära, att hans fot stöter till flodens botten. Då reser han sig för att bära henne ända till stranden, till livet. Vattnet räcker honom snart icke längre än till midjan. Men han hinner ej ända fram, krafterna svika på en gång, och nästan vanmäktig segnar han ned djupare i vattnet igen.

"Sök nå stranden, min älskling". Mera förmår han icke säga, då han skjuter henne framåt så långt han kan. Sedan minns han ingenting mera, det blir mörkt omkring honom och det brusar som en väldig symfoni av oändliga toner i hans öron.

Men den på stranden samlade hopen är färdig med hjälpen. Blott några få minuter, och Ran har förlorat hela sitt rov den dagen, ty den unga flickan står frälsad på stranden, och Herman Darnell ligger på en upp och nedvänd eka, livlös och likgiltig men med ett himmelskt lyckoleende på de bleka läpparna.

I floden fortsätter isen sin färd, bullrande, gnisslande, med brak och dån, och de svällda vattenmassorna göra sig fria med våld. Våren segrar, vinterbanden slitas, det nya livet brusar starkare och starkare och snart skall det slå ut i härlig blom.

ANDRA KAPITLET.

Drömmen.

Aldrig blir människan annat än ett barn, när det gäller att drömma, ty hon drömmer ända in i ålderdomen med barnets hela intresse, även om vyerna förändra form och färg och tanken är mera mogen. Och glada äro vi att få drömma, ty det lägger ett så ljuvligt behag över livet.

Intet under att du drömde, Herman Darnell, och drömde din dröm med barnets visionerande blick och mannens hjärtestyrka. Och din dröm var ljuv, även om tårarna ibland kommo i dina ögon. Du drömde redan, då du vaknade upp ur din domning där nere vid hamnen, sedan du kämpat din strid med vårisarna och vattnet, med vårfloden, som höll på att besegra dig. Och drömde gjorde du, då du gick den långa vägen hem i genomvåta kläder, drömde, så att du icke ens märkte, vilket uppseende det väckte, då människorna sågo dig sådan. Och du vågade icke ens fråga efter den du räddat, sedan de fört henne till ett närbeläget hus för att giva henne vård och tillsyn.

"Har du gått ner dig på isen, Herman?" frågade modern bestört, då han kom hem.

"Ja, jag råkade komma i vattnet, mamma lilla, men det är inte farligt, bara jag får byta om."

Det var allt han sade, och så bytte han om och satte sig i ro i sitt rum. Han drack ett stort glas konjak för att förhindra förkylning, ty han ansåg detta vara ett ofelbart preserveringsmedel mot sjukdom. Fram emot kvällen ämnade han gå ut, men då kände han de där underliga frossbrytningarna och beslöt sig för att stanna inne. Det var då han satt och skrev sin vackra dikt om det evigt unga, och så slumrade han in i sin stol och drömde om is och vår och larmande floder och om klarblå ögon och mjuka armar, och drömde sig in i en lyckovärld så ljus och härlig, att han kände sig halvt förtretad, då modern väckte honom och bad honom komma ut till aftonmåltiden.

"Men jag är alls inte hungrig, mamma, jag bara fryser litet och tror nästan jag går och lägger mig."

"Bara du inte blir sjuk, kära barn."

"Det är inte farligt."

Men där hade han i alla fall legat i två långa veckor, allvarsamt sjuk, som hans vän doktor Kallberg påstod, och han hade icke ens känt någon lust att stiga upp. Han bara drömde och log helt stilla. När två veckor voro gångna, ämnade han sig upp igen, men doktorn förbjöd honom det. Några dagar till måste han hålla sig stilla. Då suckade han tungt och vände i detsamma blicken åt sidan. På nattduksbordet stod en vas med friska vårblommor. Modern såg blicken och

skyndade att förklara det heia, ty hon visste ju, att han icke alls tyckte om blommor inne i huset.

"Kära du, jag kunde inte låta bli att sätta dem där, ty hon bad så vackert, att jag skulle göra det. Och det är ju bara små vilda vårblommor, som du ser. Alla de andra buketterna har jag satt i de andra rummen."

Han frågade icke ens vem hon var, som bringat honom blomstergärden från vårens rike, han tyckte sig känna och veta det ändå. Naturligtvis var det hon, hans dröm, hans tankes älskling, det föll sig så naturligt att så skulle vara.

"Om du håller dig stilla till lördag, så blir du stark nog att stiga upp då," sade doktor Kallberg och reste sig för att gå.

"Som du vill, kära bror. Jag har ju inte annat att göra," svarade han så resignerat, som hade all lust att stiga upp försvunnit.

"Ingenting att göra! Det får du allt se, när du slipper ut. Det blir att fästa sent och tidigt, ty du är ju dagens hjälte."

"Jag? Varför skulle jag vara det?"

"Se så bror, du får inte underskatta vad du gjort; men vackert var det, mycket vackert och tidningen sade visst inte för mycket om det."

"Nu tror jag, att jag försöker sova en stund, gav han till svar och vände sig mot väggen. Hans moder och läkaren avlägsnade sig, men så snart de voro utom dörren, vände han sig om och for smekande med handen över de små vackra blommorna. Aldrig förr hade han sett vårblommor så vackra som dessa, aldrig förr hade han känt doft så blid som deras. Nu tyckte han

om blommor inne i huset, de passade så väl där, och han fröjdade sig som ett barn åt dem.

Det egendomliga med honom var, att han ännu icke visste, vem hon var, för vars skull han låg där sjuk. Modern hade flera gånger börjat tala om händelsen nere vid hamnen, men han hade varje gång bett henne vara tyst, och när doktor Kallberg en dag tagit upp ämnet, vinkade Herman avböjande med handen. Det bleve tids nog att få veta det, då han komme upp igen. För honom var det så skönt att få ligga där och drömma om henne, den okända, som han räddat. Och ibland for en nästan blyg rodnad över hans kinder, då han kom ihåg de ord han yttrat till henne. De hade ju kommit nästan i yrsel, men de voro sagda ändå. Vredgas hon på honom, eller hade hon glömt vad han han sagt? Han visste det icke, men denna ovisshet var så pikant, så gäckande och på samma gång så hopplivande, att han riktigt njöt därav. Den gav en ny krydda åt livet, den retade hans nerver, till större känslighet och skärpte kraften inom honom. Nu tyckte han, att det var just detta han behövt för att börja leva riktigt helt igen. År efter år hade han gått sin väg fram, i hjärtat likgiltig för det mesta omkring sig och av en inre, orolig, aldrig vikande smärta tvingad till en dådlöshet, som väl ändå hade något förnedrande med sig. Detta hade han aldrig förr insett riktigt klart. Visserligen var dådlösheten icke riktigt så stor, som människorna i allmänhet trodde, men nu blygdes han dock själv över den. Kände han sig själv rätt, så komme det nu att bli annorlunda, ty nya livskrafter strömmade igenom honom, nya idéer fyllde hans sinne, och han

tyckte livet hade fått en helt och hållet annan färgton än det haft förut.

Medan han låg där och drömde i vaken domning, drogo också många andra bilder förbi hans syn. Människorna hade sin uppfattning om honom. De antogo att han aldrig älskat, ty de hade icke sett honom ägna uppmärksamhet åt någon kvinna. Själv visste han bättre om sitt hjärta, men därom sade han intet. Det hade dock varit kärlek som på sätt och vis brutit handlingskraften hos honom. Nu tyckte han det var tråkigt, att han icke uträttat något under alla dessa år, och nu började han ju bli gammal. Var han verkligen gammal? Han tog sig om skägget, där han låg, och blicken fick något smärtsamt frågande. Hon var ju så ung, ja, ett barn tycktes det honom, och kanske hade det blott varit barnsligt förtroende för den äldre mannen, som talat ur hennes blick den där dagen, då han ute på isen blickat djupt in i hennes ögon. Oron i hans hjärta blev större, och han hade hälst velat stiga upp och gå ut, men så kom han ihåg, att han lovat doktorn att förhålla sig stilla.

Modern kom in, mycket tyst och varsam, för att se om han sov. Men hon fann honom vaken, liggande med blicken fäst vid blommorna.

"Tycker du inte om dem, Herman?" frågade hon.

"Jo, de äro vackra. Vill mamma vara snäll och öppna fönstret. Det är ju så vackert ute."

"Men det är för kallt, kära du, och du kunde lätt bli förkyld."

"Det är alls inte farligt; jag känner mig så frisk och stark. Öppna det bara. Blir det för kallt kunna vi ju stänga det igen."

Hon öppnade fönstret till hälften och satte sig sedan hos sin son.

"Ack, så skön luften är. Den riktigt doftar vår. Och här måste jag ligga som en svag stackare. Det är verkligen svårt."

"Nu blir du ju snart bra igen. Några dagar till, och du kan gå ut. Här har varit så mycket folk och frågat efter dig, men jag har inte velat släppa in någon."

"Det var riktigt snällt, mamma; jag trivs bäst ensam, då jag är sjuk. I morgon stiger jag nog upp, ty jag känner mig alls inte sjuk."

"Är det inte bäst att du ligger så länge som doktorn sagt?"

"Vi få se hur det går."

"Om du kunde se alla blommor de kommit hit med. Det ser ut, som vore alla människor dina vänner. Men jag har ju inte kunnat ställa in alla blommor här, bara den här lilla buketten; och vet du jag hade inte hjärta att neka henne, ty hon bad så vackert, att jag skulle ställa den bredvid dig."

"Kom den i dag?"

"Ja, hon var här ganska tidigt med den, och hon ville veta hur det var med dig och bad mig hälsa dig."

"Tack, det är bra, mamma lilla."

Hon satt tyst bredvid honom en lång stund och gick sedan ut. Han låg åter drömmande och stilla, till dess tjänsteflickan kom in med aftonvarden. Då åt han med

ganska god aptit, ty han kände sig så hungrig. När sedan modern varit inne hos honom ännu en gång steg han upp, tog på sig nattrocken och satte sig vid skrivbordet, och där satt han kvar tills efter midnatt, skrivande en rad då och då, men oftast sysslolös och i djupa tankar.

Nästa dag steg han upp i vanlig tid såsom han plägade, då han var frisk, och kom ut i matsalen just då modern kom från sitt rum, och trots några milda bannor från henne kunde han icke förmås att gå till vila igen.

"Jag lovar mamma att hålla mig inne några dagar," sade han, "men se ligga längre, det kan jag rakt inte."

Och de båda dagar han höll sig inne arbetade han flitigt och sände även av några brev.

TREDJE KAPITLET.

Gäster på Rista.

På tåget sutto två unga människor, en herre och en dam, som samtalade ivrigt med varandra. De voro syskon, de båda, och de syntes glada, lyckliga och förhoppningsfulla. Deras samtal rörde sig nästan hela tiden om en person, och det var alltid brodern, som återupptog samtalet om denna person, ifall det för några minuter drogs åt annat håll. Men på samma gång de talade om denna person, kunde det på brodern mycket lätt märkas, att han var i en stor ovisshet i ett eller annat.

"Om hon nu är vid stationen och möter oss, då är jag säker på, att hon är mig bevågen. Jag skall taga det som ett säkert tecken", sade han och suckade.

"Men om hon inte är där då? Skall du taga hennes frånvaro som ett säkert tecken till, att hon inte bryr sig om dig?" Systern skrattade litet retfullt åt honom.

"Se så, Lisbet, nu får du lov att vara snäll. Hon kunde inte annat än begripa, att jag håller av henne, och då borde hon fråga efter mig. Mitt namn är utmärkt, jag är en rätt god man, och släktskapen med oss kommer att höja hennes anseende alldeles ofantligt. Jag förundrar mig verkligen, att inte mamma var emot partiet, ty du vet hur högt hon sätter vårt namn, och det har hon ju även orsak till."

"Mammas uppfattning om saken skall jag inte diskutera, ty jag är inte riktigt säker om den."

"Hon såg belåten ut, och då vet jag, att hon har samma tanke som jag."

"Så tyckes hon ju alltid ha. Men titta ut en smula nu. Är det inte vackert här? Tänk hur härligt här skall vara om sommaren."

"Du bara svärmar för vacker natur. Bry dig inte om den nu. Var det inte bra, att jag hade den här våren ledig, så att jag kunde följa med dig?"

"Jo, det tyckte jag om, och hoppas du slipper resa hem igen med bittra känslor och grusade förhoppningar."

"Se så, skall du nu börja spå mig motgång och smärta, fast du förut varit lika hoppfull som jag."

"Kära Gustaf, i vad menar du, att jag varit hoppfull?

Du har ju förut endast talat om hur skön och präktig och fullkomlig hon är, samt att du håller av henne så mycket."

"Nu börjar du bli retlig och otrevlig, och det är bara för att plåga mig."

Hon svarade honom icke utan lutade sig tillbaka mot soffans mjuka stoppning och såg ut genom fönstret. Tåget nalkades hastigt målet för deras färd, och den unga damen försjönk i tankar. Brodern satt missnöjd och såg på en bok, som han höll i handen, dock utan att läsa.

Gustav och Lisbet Torselli tillhörde en gammal adlig släkt, där stoltheten över namn och anor var större än någonting annat, och där denna stolthet gav sig uttryck i allting och vid alla tillfällen. Överste Torselli hade dött i blomman av sin ålder, och hans hustru och barnen voro allena med en mängd skulder och svårigheter. När allt blivit utrett var det icke mycket kvar för dem av den rikedom, som man förr skrutit så mycket över. En enda liten gård fingo de kvar, vilken, huru vacker den än var, dock gav dem blott ett knappt uppehälle. Trots detta envisades hennes nåd Torselli att uppehålla glansen och prakten som omgivit det storslagna namnet i sekler, och följden blev, att fattigdomen kom över dem, snabbare och hårdare än hon kunnat ana. Det tog ju mycket pengar att giva Gustaf hans militära uppfostran, men det kunde icke hjälpas, det måste ske, och det skedde, ehuru med stora försakelser på moderns och systerns sida. Nu var han då äntligen underlöjtnant och hoppades på snar befordran. Hans syster Lisbet, som var ett par

år yngre än han, hade fått en god uppfostran och hållits i ett av de finaste pensionat man kunnat leta på. Dock tyckte hon icke om det, och hon var den enda i familjen, som i någon mån tycktes vansläktas, ty hon befattade sig högst litet med tanken på namn och anor. I pensionatet hade hon blivit bekant med Sylvia Strömert, och de båda flickorna hade snart blivit vänner. Det är egendomligt hur fort ett par unga flickor kunna uppodla en vänskap, som sedan består i långa år, ja, kanske för livet. En sådan varm vänskap var det som uppstått mellan Sylvia och Lisbet, och trots det den förras namn icke hade det ringaste av adelsklang, satte Lisbet icke mindre värde på henne för det. En hel sommar hade Sylvia tillbringat i sin väninnas hem. Det var då hon blev bekant med Gustav Torselli, Lisbets bror, löjtnanten, som han kallades redan då, fast han icke var det, men han hade förhoppning om att snart bli det. Till en början betraktade han den lilla borgarflickan som hade hon varit en varelse av lägre ursprung, men då hon mötte honom på samma sätt, som han mötte henne, började han bli litet intresserad och kom till sist att tro, att han älskade henne. Naturligtvis kunde det aldrig bli fråga om annat än en smula sommarflirt, ty dels var han för ung att med allvar tänka på kvinnor, och dels ägde hon icke förutsättningarna för att kunna bli hans maka. Så tänkte han då, och han visste utan frågor, att åtminstone modern delade hans åsikt. Sylvia var dock icke hågad för någon flirt med den rätt pösande och i många stycken veklige adelsjunkern. Hon höll honom på avstånd så bestämt och lugnt, som hade han varit bara en vanlig lantpojke

Detta förargade honom så, att då hon i hans systers sällskap var färdig att åter begiva sig till pensionatet för att fullborda sin kurs, sade han henne, att han en vacker dag skulle söka upp henne, och då skulle hon fatta allvaret i hans känslor. Då hade hon rodnat litet och börjat ransaka i sitt hjärta, om hon möjligen ändå brydde sig om honom. Men hon kunde alls icke komma till någon klarhet med vad hon fann i sitt hjärta, hon var för ung ännu, och så hade hon slagit ifrån sig varje tanke på Gustav.

När den unge greven senare talade med sin mor om Sylvia, sken det fram av hans ord, att han tänkte mycket på henne och hyste varma känslor för henne. Till det yttersta förvånade det honom då, att modern icke tycktes hava något emot det. Hon talade mycket lugnt och förståndigt om, att man ibland måste göra uppoffringar för att uppehålla sitt namn och sin ära, och som de nu, till hennes stora ledsnad och sorg voro fattiga, så bleve det kanske nödvändigt för honom att gifta sig med en rik flicka, även om hon icke hade mera att föra med sig än just en massa pengar. Sådana fingo även gälla i nödfall. Huru de sedan talades vid om saken, så kom Gustav till den övertygelsen, att modern önskade en förbindelse mellan honom och Sylvia Strömert, naturligtvis endast för hennes fars stora rikedoms skull.

Så snart Lisbet kom hem, och det gjorde hon snart efter julhögtiden, började han tala med henne om Sylvia, och Lisbet, som icke alls visste om moderns och broderns samtal om den unga flickan, gladde sig över, att Gustav säkerligen lärt sig älska Sylvia, och hon

trodde nog, att han hade goda utsikter. För egen del kände hon sig mycket glad vid tanken på en möjligen blivande släktskap med Sylvia. Hon hade fått inbjudning att komma och tillbringa åtminstone våren och kanske även en del av sommaren vid det trevliga Rista. Då anade hon icke, hur storslaget det var där, men hon fann snart att både hon och de övriga i hennes familj betydligt underskattat familjen Strömert. När hon började bli färdig för avresan, kom Gustav en dag och meddelade, att han ämnade göra henne sällskap och stanna några dagar vid Rista, även om han icke blivit bjuden. Hon kunde ju skriva och bereda dem på det, och helt säkert skulle de känna sig smickrade av hans besök. Lisbet skrev om det till Sylvia och fick till svar, att löjtnanten var välkommen.

Och så reste de. Lisbet hade nu suttit och tänkt över hela ställningen, under det tåget ångade fram genom vackra, vintriga ängder, och så vände hon sig till sin bror:

"Det är då verkligen din avsikt att fria till Sylvia?" frågade hon.

"Naturligtvis. Det har jag ju sagt dig. Hon är rik, som du vet, och vi måste tänka på att uppehålla vårt namn. Man skall förlåta mig, att jag tagit en flicka av folket, då man vet, att jag gjort denna stora uppoffring för att åter kunna omgiva oss med den storhet, som med rätta tillkommer och höves oss."

"Älskar du Sylvia?"

Frågan kom litet skyggt och lågt. Hon hade tänkt på den länge men ej vågat sig fram med den förrän just nu, ty hon fruktade litet för brodern.

"Detta är icke huvudsaken, kära du, utan det är, om hon älskar mig. Och det tror jag att hon gör, om jag får döma av hennes sätt förra sommaren och av att jag fick en så vänlig inbjudning så snart jag nämnde, att jag ville göra dem äran att besöka dem. Dock är hon icke oäven, den lilla, och hon för sig som en verklig dam. Det skulle vara högst egendomligt, om hon kunde motstå och avslå mitt anbud."

"Du svarade icke på min fråga."

"Gjorde jag inte? Du förstår väl, att jag hyser djupa känslor för henne, om jag skall vilja ha henne till maka."

"Hon torde fordra mer än blott din vilja."

"Gör mig nu inte förtretad och nervös, Lisbet. Du är så kvick med det, bara du kan komma åt. Se där, nu blåser tåget. Då äro vi framme. Du skall få se, att hon står och väntar på oss, då vi stiga av."

Men det gjorde hon inte, ty hur de än sågo sig omkring kunde de ej se en skymt av henne. Att hon fått hinder, som hon själv ej ens anat, det kunde de ju icke veta. Gustav såg sig omkring åt alla sidor, ty han antog, att även om Sylvia själv ej kunnat komma, så skulle nog någon annan av familjens medlemmar vara där; men det var förgäves han sökte. Till slut kände han sig förtretad och vände sig till systern:

"Redan i detta skönjes, att deras blod icke är av samma slag som vårt. Ingen här för att möta oss. Kanske ha de inte ens sänt hit ett ekipage."

"Hör efter, innan du blir otålig."

Han gick in i stationen och ut på andra sidan, där ekipagerna alltid höllo. Där stodo brukspatron

Strömerts stora, svarta springare och skrapade marken med otålighet, under det kusken satt styv och rak och höll stramt i tömmarna.

"Fråga den där kusken," uppmanade Lisbet sin bror, ty hon hade följt efter honom.

"Kan ni säga mig, om brukspatron Strömerts ekipage är här?" Frågan var stram, ehuru ej ohövlig.

"Detta är hans ekipage," svarade kusken och saluterade med piskan.

"Då är det oss ni skall hämta. Är ingen av familjen med?"

"Fröken var med till staden, men vi kommo in tidigt, och hon skulle besöka några vänner. Jag fick befallning att vara här i tid för tågets ankomst. Själv skulle hon gå till stationen."

"Då har hon försinkat sig och icke hunnit fram i tid. Vet ni, var ni kan finna henne i staden?"

"Nej, men det går an att åka upp till gården, där vi ställa hästarna, så kanske vi träffa henne där."

"Som ni säger. Våra saker kunna ju hämtas sedan."

Han hjälpte Lisbet upp i det ståtliga ekipaget och satte sig själv vid hennes sida. Det ekipaget skulle kanske en gång vara hans eget. Men dröm din högmodiga lyckodröm, du unge herre, du väckes tids nog ur den. Alla drömmar äro icke sanndrömmar, och många av dem äro både barnsliga och oresonliga, och de självviska drömmarna äro nog de vanligaste och käraste för många.

Kusken Bengt räknade sig som en gammal trotjänare hos Strömerts, och han var van att städse bli bemött med vänlighet och aktning. Nu tyckte han alls inte

om Gustavs myndiga ton, som tycktes så mycket som säga, att en kusk var inte stort mera än något annat djur, som man kunde kasta med och hantera efter behag. Han körde helt makligt upp mot staden genom den väldiga lindallé som här prydde vägen, och han gav akt på, hur knopparna svällde på träden, och hur tuvorna började grönska vid vägkanten. Hästarna lydde den minsta rörelse av hans hand, och de sprungo så sakta och makligt, som hade de ingen brådska alls.

Gustav satt tyst. Han kände sig förargad över, att Sylvia icke kommit honom till mötes, men kanske hade hon giltiga hinder.

"Kör litet fortare," kommenderade han, då de hunnit ett stycke. Bengt lydde utan en rörelse, han blott knep till med handen om tömmarna, och hästarna förstodo honom. När de omsider kommo upp till gården, där brukspatronen hade stallrum för sina hästar, stannade Bengt.

"Varför stannar ni här?" frågade Gustav otåligt.

"Vi skulle ju se, om fröken var här?"

Lisbet svarade nu i Gustavs ställe:

"Plägar hon vänta i handelsboden där, när hon är i staden?"

"Ja fröken, det är där vi böra höra efter."

"Då skall jag gå in och se, om hon är där." Och hon öppnade själv dörren och hoppade ned på gatan. Två män gingo in i butiken strax före henne. Då hon kom in, vände hon sig till en ung man, som stod innanför disken, och frågade vänligt:

"Kan ni säga mig, om fröken Strömert finns här inne?" Biträdet bugade sig artigt och svarade, att hon

icke fanns där. I detsamma kom en av de båda männen fram. "Fröken Strömert är hos en familj vid hamnen. Hon höll på att drunkna och blev räddad i sista ögonblicket."

Lisbets kinder blevo vita.

"Höll hon på att drunkna?"

"Hon försökte gå över floden på isen, och den brast under henne. Nu är hon hos en familj där nere, och de taga god vård om henne, men kanske borde kusken åka dit och taga henne med sig hem."

"Naturligtvis. Vill ni vara snäll och tala om för honom, vilket hus det är."

Mannen följde henne ut och talade om för Bengt, var han skulle finna den unga flickan, och så snart Lisbet hunnit upp i droskan, bar det av i stark fart. Nu lät Bengt hästarna sträcka ut precis som de ville, och det tog inte lång stund, förrän de voro vid målet. Lisbet skyndade in i huset där hon fann Sylvia sittande i en soffa, iklädd torra kläder efter sitt kalla bad. Hon såg ganska medtagen ut, men hon var dock angelägen att följa med hem, och sedan hon fått låna ett par tjocka filtar att slå om sig, steg hon upp i droskan för att åka hem.

"Käraste fröken Sylvia, vilken förfärlig händelse," utbrast greve Gustav, när han till sist kom sig för med att säga något. "Ni kunde hava drunknat."

"Ja, det var allt ganska nära, men som bättre är, så blev jag räddad."

"Den karlen är värd en hacka för sin möda. Han kände sig väl inte så medtagen som ni?"

"Han förlorade medvetandet, då han var nära stranden, men då var det ingen fara för mig längre."

"Det är väl ganska kallt i vattnet ännu?"

"Åhja," svarade hon, och under det hon satt och betraktade honom, kom det över henne en känsla av äckel. Fin och snobbig var han, det måste hon erkänna, och han försökte lägga en stor värdighet i sitt sätt, liksom ville han imponera på folk med det. Och inte såg han illa ut heller, fast nog de tunna munstascherna, vilka hängde ned som ett par raka streck på sidorna av munnen, lade någonting löjeväckande i hans drag. Blicken från de ljusblå, glåmiga ögonen hade intet av skärpa eller mening. Dock gick han an, vad utseendet beträffade. Men då han började tala, lyste en halvdum enfald fram i nästan vartenda ord, och självviskheten låg som en gloria över hela mannen. Hur kunde någon tycka honom trevlig och behaglig? Hon ryste litet vid tanken på hans efterhängsenhet året förut, och som hennes tanke just då gick till hennes räddare, sade hon:

"Jag hoppas han icke blev skadad."

"Åhnej, sådana män skadas inte så lätt. Men man måste allt rysa vid tanken på, att en vanlig karl har burit er på armarna, det är ju givet; men ser ni, fröken Sylvia, i sådana där omständigheter finns det intet annat råd. Var det en arbetskarl?"

Nu kände hon sig förtörnad.

"Nej, det var en i samhälet mycket ansedd man."

"Åhja, då är ju inte skadan så stor."

Hon hade velat skratta åt hans dumhet, men hon behärskade sig och började tala med Lisbet och höll

på därmed, ända tills Bengt styrde sina nu varma och löddriga hästar upp genom den vackra allén av kastanjeträd och stannade framför stora trappan vid Rista.

Brukspatron Strömert har varit vid gott lynne hela dagen. Han är en stark man och en framåtsträvande man. Han är rik också. Tre stora bruk äger han nu, fast hans far bara gav honom ett av dem i arv. De båda andra har han själv arbetat sig till. Han har arbetat väldigt i sin krafts dagar, och ännu är icke verket slut, ännu skall han länge verka och vinna. Han önskade redan i ungdomen att bli mäktig, och han har troget kämpat för att nå målet. Och ljuvt har han känt det i segerstunderna. Nästan allt har han fått, som han önskat sig, även när han önskat mycket. Det är blott en sak med vilken han icke är riktigt nöjd. Han har aldrig kunnat vinna sin hustrus kärlek. Men det är ingen som vet om, utom han själv och hon, sedan nu bådas föräldrar äro döda. Att han älskade henne, då i ungdomen, det är visst och sant, men hon var kall för honom. Av vad orsak detta var visste han icke. Han friade ändå, och hennes föräldrar voro med om att giva honom sin dotter. De voro fattiga, de voro i nöd, de stodo på branten av ruin. Han skulle rädda dem, om han finge henne. Nog mindes han än den dagen. Blek var hon om kvällen, då han kom dit, blek men lugn. Då hade föräldrarna sagt henne allt och bönfallit henne om hjälp. Och de ansågo icke hennes offer för högt eller för stort, ty nog skulle hon bli lycklig, därom voro de vissa. Och hon hade svarat ja, då han åter framställde sin begäran.

Ingen stråle av kärlek i de mörka ögonen, ingen glädjerodnad på de bleka kinderna. Hon var kall och lugn och sansad, och hennes föräldrar voro räddade. De gifte sig snart, det var redan avtalat, och hon blev honom en trogen maka och fyllde sin plikt utan knot och vandrade sin väg ärligt och upprätt. Men få voro de, som sett fru Strömert riktig glad. Hon log ibland, det var sant, men löjet hade tårar bakom, sorg i djupet. Otaliga gånger hade han frågat henne om orsaken, men ännu aldrig hade hon talat om den för någon. Ung var hon, då hon gifte sig, bara nitton år, men hon var allvarlig, som en gammal person. Dottern blev hennes glädje och tröst. Mot henne kunde hon le och till henne kunde hon tala kärleksord. Det var som ett balsam för hennes hjärta, det gjorde henne mildare och ömmare. Och allt detta hade hennes man sett under årens lopp, men för honom hade hon ingen ömhet.

Han kände sig för övrigt helt belåten med livet, och han hade gått framåt med stormsteg, tills han nu var en av ortens rikaste och förnämste män. Det var dock skönt att sträva uppåt och vinna hela tiden.

Nu stod han vid fönstret i ett av sina präktiga rum och såg ekipaget komma susande uppför allén med stormande fart. Hästarna voro löddriga. Och dock hade han sagt Bengt, att han icke tyckte om, att de kördes så hårt. Han kom lagom ner tills Bengt stannade. Då stod röken som en riktig dimma över hästarna.

"Har du intet förstånd, Bengt, efter du kör på det sättet? Du vet, att jag inte tycker om det."

"I dag var det för frökens skull, herr brukspatron."

Sylvia kom Bengt till hjälp.

"Jag skall tala om det, då vi komma in, pappa. Var inte ond på Bengt."

Presentationen tog icke mycken tid. Brukspatronen uttryckte sin glädje över de ungas besök. Men när han såg, hur Sylvia var klädd, blev han häpen. I få ord klargjorde hon det hela, och de voro redan inne i huset, då hon slutat.

"Du går genast till sängs, flicka", sade brukspatronen.

"Jag känner mig alls inte sjuk, pappa, men jag skall vila mig en stund och dricka något varmt, så kan jag komma ned igen till middagen. Du får se till våra kära gäster."

Och så var hon borta. Brukspatronen kunde mycket väl reda sig med gästerna.

Uppe i Sylvias rum satt fru Strömert vid sin dotters sida, där hon låg på soffan, insvept i filtar. Sylvia berättade nu åter och mera utförligt än förut den tragiska händelsen.

"O mamma, han var så stark och väldig, då han kom. Genomvåt var han ju efter att hava krupit så långt i vattnet; men du skulle ha sett honom, då ismassan kom. Han sprang upp, en mäktig titan mitt i floden, och han tog mig upp, som om jag varit ett litet barn, och sprang med mig på de sviktande isarna utan fruktan. Jag kände mig trygg och säker så snart han höll mig i sina armar och jag såg upp till honom."

"Men vem var han, barn lilla?"

"Vet mamma, det var nära nog, att jag inte fått reda på det, ty han låg ju sanslös, så att jag inte ens kunde

tacka honom, då de togo mig till det där folket, och det var bara på grund av den beskedliga gummans anmärkning, som jag fick veta det. När folket gick förbi, sade hon: "Är han inte underlig ändå, Herman Darnell? Somliga säga, att han är en odåga, men modig är han och snäll och god också. Det finns kanske inte så många, som veta om hans hjärtelag, men det är vackert'. Så fick jag ju veta hans namn, och det tycktes mig nog just då. Jag kommer ju ihåg Darnell, sedan jag var en liten flicka, men inte kände jag igen honom ute på isen. Han tycktes mig där vara den härligaste man i hela världen."

Fru Strömert satt och såg på sin dotter med en blick, som icke var lätt att förstå. Hennes kinder voro så bleka som döden, men det brann en underbar glöd i blicken, en som Sylvia aldrig sett där förr. Den liknade den sällsamma flamma och färg, som man får skåda, då vinden jagar bort askan från en gömd glödhög och de eteriska, lätta, sagoblå små flammorna glänsa fram.

"Varför ser du så underlig ut, mamma?"

"Det är ingenting, barn. Vila dig nu litet, ty jag måste gå ned till våra gäster."

Och så gick hon utan någon förklaring och utan någon vidare fråga. Några ögonblick stannade hon i sina egna rum, men snart kom hon ned i stora salongen, där brukspatronen presenterade henne för de ärade gästerna. Då var hon lugn och vänlig och artig som alltid.

Till middagen, som serverades precis klockan sex, kom Sylvia ned, och då hade hon rätt bra återhämtat

sig från sitt kalla bad. Åter måste hon berätta om händelsen på floden, men hon kände sig blyg för att göra det och var glad, då Gustav Torselli ledde samtalet in på andra ämnen. Snart blev hon trött och drog sig tillbaka för kvällen.

Hur hon låg och drömde den natten, drömde vaken, medan timme efter timme gick. Dröm du tärna i den halvljusa vårnatten, medan du lyssnar till vindens sus i träden där ute. Det blåser vindar i ditt hjärta också, friska vindar, som locka fram sippor och vårdofter. Du vet det icke än, men du skall veta det snart en dag. Sådant anar man men vet ej med säkerhet, förrän sipporna i ett nu slå ut i full fägring. När du nu slumrar in skall du drömma om starka armar som lyfta dig, om ett modigt hjärta, som klappar mot ditt. Och under tiden skall greve Gustav begrunda sin ställning och hoppas en god utgång av sitt besök på Rista. Väl är det allt, att han också vet så litet och bara kan ana, ty icke kan han just nu veta, att du, Sylvia, är så helt och hållet emot alla hans planer. Det vet du knappt själv ännu.

FJÄRDE KAPITLET.

I grottan vid sjön.

Långt borta i parken vid Rista finns en mycket vacker, naturlig grotta alldeles invid den lilla sjön, som sträcker sig nästan en hel mil åt söder. Hur grottan kommit till vet ju ingen med visshet, men får man tro sägnen,

så är den en gammal jätteboning, fast den då var omgärdad av berget på alla sidor, och ingen annan än jätten själv förmådde komma in där. Han var en elak jätte, som i sin grottboning planlade många mörka dåd och som skrämde människorna då de råkade komma in på hans område i skogen. Men sägnen förtäljer vidare, att när kristen tro kom till landet och en kyrka byggdes i socknen, stod jätten icke ut med att höra klockorna ringa, ty han hatade naturligtvis allt vad kristendom hette. Han tog då alla sina skatter med sig i ett stort knyte, bröt ner sidan av berget, när han gick ut, och ämnade begiva sig bort från trakten. Som kyrkan låg åt norr ville han gå åt söder och ansåg sig kunna vada genom den lilla sjön, ty då ginge det så mycket fortare att komma bort. Väldiga steg tog han och bra gick det, ända tills han kom mitt ut i sjön. Där började han sjunka ned, ty bottnen var lös. Han stretade emot och arbetade av alla krafter för att komma lös. Men starka händer drogo honom ned i djupet, och till slut begrep han, att han råkat i händerna på sina bittraste fiender, Sjöjungfrun och Näcken, och då var det lönlöst för honom att försöka komma fri. Förr hade han plägat kasta stora klippstycken efter dem, då de lekte i dyningarna i de ljusa sommarnätterna. Nu hade de fått ett tillfälle att hämnas, och de brukade det. Än i dag finns ett ställe i sjön, som är bottenlöst. Det var där de drogo ned den gamle lede jätten med hans många skatter. Det händer ibland, när det är riktigt lugnt på den lilla sjön och solen från ett visst håll skiner på vattnet, att man kan se det mörka hålet där nere i djupet, och runt omkring

det glänsa guldstycken och ädelstenar och skimrande pärlor. Det är bara små rester av jättens skatter, som ströddes där, då hans väldiga säck brast sönder. Och det händer även, att när Näcken någon stilla sommarnatt slår sin luta inne vid vassen, så störes han i sina drömmar av ett ulvliknande tjut från djupet, vilket tjut dock snart besvaras av ett silverklingande skratt. Det är då jätten, som i vrede skakar sina fjättrar och ryter i raseri, men sjöjungfrurna skratta lustigt åt sin maktlöse fiende.

Grottan fins där emellertid, öppen åt sjösidan och vacker. Där inne har man placerat bekväma soffor att sitta på och ett litet runt bord, för att det skall vara bekvämt. Bergkullen skjuter över och bildar ett präktigt tak, och det är skuggigt och svalt där inne i sommardagarna.

I den grottan hade Sylvia ofta lekt som barn, och där hade modern många gånger suttit och berättat sagor för henne. Därför blev också själva grottan sagolik för henne, och hon hade trott på, att jätten en gång skulle bryta sig lös ur djupet och komma tillbaka för att taga sin övergivna boning i besittning igen. Ofta hade hon i sina svärmiska drömmar tyckt sig se honom stiga upp ur vattnet och med väldiga steg nalkas stranden, och då hade det hänt, att hon med ett rop av förfäran ilat mot hemmet för att finna skydd. Grottan och sjön hade någonting mystiskt tilldragande för hennes livliga och på samma gång drömmande sinne, och hon älskade ensamheten där ute. Skogen var så härligt friskt och skön och sjön så lugn och fridfull, och hon kunde höra Näckens sång och

Sjöjungfruns skratt, och omkring henne i skogen tassade tomtar och älvor, fast hon icke kunde se dem.

En dag satt hon och somnade i grottan, och då var hon redan stora flickan, konfirmerad och nära sexton år. Då såg hon i drömmen, hur Näcken seglade in mot stranden i en av säv förfärdigad liten båt. I handen höll han sin gyllne luta, och då han kommit nästan ända fram till grottan började han spela och sjunga. Melodien tyckte hon sig till hälften minnas hela tiden, men sången kom hon icke ihåg, blott innehållet. Detta var så underbart, såsom allt var, som kom från Näcken. I sin sång hade han sagt henne, att där i grottan skulle en jätte komma och försöka fånga henne; men hon skulle fly, dock icke för att söka skydd i hemmet, såsom hon gjort i barnaåren, utan till en, som kunde sjunga Näckens sånger och förstod hans melodier. När hon vaknade ur den drömmen kände hon sig underlig till mods, och hon kunde aldrig glömma den.

* * *

Ännu låg det en och annan liten driva kvar borta i parken, men vid sjön var all snö borta, och isen hade smält, så att endast ett och annat litet stycke låg kvar och flöt där ute. Sylvia hade icke på rätt länge varit vid grottan, men en morgon, icke långt efter hennes äventyr på floden, steg hon upp tidigt för att smyga sig dit. Ingen såg henne gå, som hon trodde, och hon kände sig fri och lycklig. Gångstigen i parken var litet slipprig, men det brydde hon sig icke om, hon gick den hellre än den breda, grusade vägen, som i behagliga krokar ledde dit ut. När hon kom till grottan,

fann hon, att den sedvanliga vårrengöringen ännu icke blivit utförd, varför hon satte sig på en sten nere vid stranden och blickade ut över vattnet, och så kommo tankarna och drömmarna objudna till henne alldeles som förr. Vem kunde väl han, sångaren, vara, som skulle bli hennes tillflykt? Och vem var jätten, som här skulle söka fånga henne? Just då hon undrade över detta, hörde hon fotsteg på den grusade vägen, och då hon till hälften rädd vände sig om, såg hon greve Gustav nalkas, makligt och självmedvetet. Han hälsade med utsökt artighet och låtsade sig mycket förundrad över att finna henne där.

"Men fröken Sylvia då, hur vågar ni gå ut så tidigt om morgnarna redan? Det är ju inte länge sedan ni höll på att förlora livet i floden, och här sitter ni i tidig morgon vid sjön. Ni måste vara försiktig om er hälsa."

"Åh, det har ingen fara. Jag är så frisk och kry som någon. Jag älskar att gå ut här. Det är så skönt här ute."

"En riktig drömnejd. Se där är ju en grotta; platsen är som skapad för fagra drömmar."

"Det beror på. Ibland får den också ett mycket allvarligt utseende. Men skönt är det i alla fall."

"Som jag ser det, har det i dag ett större behag än eljest. Ni förhöjer skönheten här ute och ger värde åt det hela."

Hon fäste sig icke vid hans ord, ty på detta sätt hade hon hört honom tala förr, och det var intet att bry sig om. I stället berättade hon honom sagan om grottan, och han skrattade.

"Ni skall inte bry er om sagor, fröken Sylvia. De passa för barn och möjligen för de lägre klasserna, även sedan de växt upp, men för oss gäller intet annat än det realistiska i livet, och det är vackert nog att tro på."

"Men sagoskimret över vårt land är just det, som ger landet dess säregna skönhet, och det är detta som ger folket dess skaplynne på samma gång så vekt känsligt och så mäktigt starkt."

"Ja, folket ja, det är sant. De ha ingenting annat än gamla sagor från det gångna att berätta såsom sina ättartavlor. För min del tycker jag bättre om att kunna berätta verkligheten ur mina förfäders historia. Det är någonting att bygga på."

"Det beror helt säkert på den uppfattning man har om saken. Inte gör det er egentligen varken bättre eller sämre, vad edra förfäder gjort och varit. Ni måste själv bygga er karaktär och bryta er bana genom livet, och den enda nyttan jag skulle vilja tillskriva vad ni kallar förfädernas minne är, att om de utfört några stora och ädla dåd, så kan kännedomen om dessa inspirera er att handla stort och ädelt också. Men jag fasthåller vid, att sagorna, som folket har, även inspirera, ty folkets förfäder ha haft sin del i dessa sagor på ett eller annat sätt. Hur kan jag annat än tycka om sagorna? Jag gläds över dem. För resten så bör jag väl göra det, ty jag är ju bara en flicka av folket."

"O, säg icke så, fröken Sylvia, ni är ej en av folket, ni har höjt er över det. Ni äger dock adel i själ och sinne, även om namnet ännu saknas. Dock torde ni

få det också, jag hoppas och önskar, att ni må få det en dag."

"Vilken är er teori, greve Torselli; måste man icke födas ädling för att vara en sådan?"

"Jo, en man måste det, men det är annorlunda med en kvinna, hon kan vinna adelskap genom en manlig ädling."

"Möjligen namnet, men icke mer."

"Namnet är det viktigaste i det fallet."

"Nej, karaktären måste vara det, eljest är adelskapet av intet värde."

"Ni bedömer det från er synpunkt, fröken. Med tiden skall ni se det annorlunda."

"Vet ni, jag tror det är tid att gå hem. Vårmorgnarna äro ännu inte så varma, som jag väntade. Men snart nog blir det varmt, så att vi kunna sätta ut båtarna och fara på sjön."

Greven blev en smula förlägen vid denna häftiga vändning i samtalet, och sällatigande följde han Sylvia genom parken. Nu gick hon den stora grusade vägen. Hon kände det nästan, som skulle hennes små stigar hava blivit vanhelgade, om hon nu i grevens sällskap gått dem. Många ord yttrades icke på vägen hem, men då de hunno upp på gårdsplanen, kom Lisbet emot dem.

"Sådana morgonfåglar," sade hon muntert. "Inte trodde jag, att du, Sylvia, plägade gå ut så tidigt."

"Jag älskar mina morgonpromenader, tidvis åtminstone, men det är inte riktigt trevligt ännu."

"Jag har suttit på trappan och hört lärkan sjunga. Hur förtjusande vackert här är. Du har ett långt vackrare hem än vi."

"Edert hem är så vackert man kan önska sig," svarade Sylvia, "och jag förmodar varje hem är vackert, om man älskar det."

Den dagen åkte brukspatronen in till staden för att tacka Sylvias räddare, som ju var en av hans ungdomsvänner, men han fick den underrättelsen, att Herman låg sjuk och icke fick mottaga besök. Men bara han bleve bra igen, skulle nog brukspatron Strömert tacka på rätt sätt. Och Sylvia skulle väl också fara in och tacka, när det blev tillfälle.

Mer än en gång smög sig Sylvia undan till parken, ibland till grottan, ibland åt annat håll, för att en stund få tänka och drömma, och varje gång hon satt ostörd ute under träden, såg hon för sin inre blick honom, som bar henne till säkerhet och liv, då hon var i dödsnöd. Och ju oftare hon sålunda såg honom, ju kärare tyckte hon hans drag blevo henne, och ju vackrare blicken, som hon första gången sett ute på isen. Hon reflekterade nu icke över vad detta innebar, men hon kände sig lycklig i sina drömmar.

FEMTE KAPITLET.

Sagan.

Visserligen försökte Herman Darnell hålla sig undan människorna till en tid, men det lyckades honom dock icke. Sedan han åter kommit upp förmådde han icke hålla sig inne, han måste ut. Våren lockade och drog,

och hans trädgård väntade på hans omsorg. Han skulle ha alla blomsterlanden färdiga, alla lökar och frön sorterade och i ordning, ty snart var det tid till att få dem i jorden. Om han bara velat lämna arbetet i andras händer, så kunde han ju själv hava vilat sig, men när den tiden kom, att trädgårdsarbetet skulle utföras, då kunde ingen säga, att Herman Darnell var lat, ty då steg han upp tidigt om morgnarna och började och höll på så länge dagen var ljus. Ofta hade han grävt ett stort stycke, då mannen som hjälpte honom kom om morgonen, och han gladdes som ett barn, då de olika landen blevo färdiga, det ena efter det andra. Och under det han arbetade, kunde han slå sig lös och samtala med mannen, som gärna höll sig i hans närhet och utförde sitt värv. Då beskrev Herman alla de olika blommornas karaktär och gjorde det på sitt eget poetiska sätt. Han påstod alltid, att dalior, pioner och påskliljor voro högmodiga, och därför hade de icke fått någon doft. Rosorna voro rädda, därför hade de taggar, men som de icke yvdes över sin skönhet, hade Gud givit dem doft. Och så kunde han tala om hela historier om dem alla.

Snön var borta och kälen ur jorden, utom möjligen här och där på de mäst skuggiga platserna. Men Herman Darnells trädgård låg vackert åt solsidan, och där var vårarbetet nu i full gång. En dag höll Herman på att arbeta där ensam, men då han kände sig trött, gick han in i syrenbärsån och satte sig litet. Knopparna hade redan brustit och de små mörkgröna löven sträckte ut sig alltmera. Det var skuggigt och gott

där inne, sedan han så länge gått ute i solhettan. Då hörde han någon komma nedåt den sandade gången, och innan han hunnit få klart för sig, vem det kunde vara, stod redan en person vid ingången till bärsån. Både modern och tjänsteflickan hade stränga tillsägelser att aldrig låta någon främmande komma ner i trädgården utan hans vetskap, då han arbetade, och de hade städse tagit hänsyn till denna hans önskan. Men nu hade de likväl glömt det för en gång, just då han helst önskade vara ensam. Han kände sig så blyg efter den där händelsen på isen, och han var rädd för att någon skulle komma och tacka honom. Han hade inte ens läst en enda tidning sedan den dagen, ty han ville icke se något om vad han gjort, och modern hade ju omtalat, att det stått att läsa om honom i tidningen ganska ofta nu. Det var liksom frukade han, att något av det finaste i hans drömmar skulle förstöras, om han finge tack för vad han gjort. Så avstängd och avskild hade han lyckats hålla sig, att han ännu ej ens visste, vem det var, som han räddat.

När han nu märkte någon komma, steg han hastigt upp, och en dödlig blekhet sperd sig över hans kinder, då han såg, vem den främmande var. Han strök sig med handen över pannan och försökte säga något, men det blev blott ett oredigt mummel.

"Gengångare från forna dagar, Herman," ljöd en mild och sorgsen röst. "Och det är ju i vårens dagar gengångare komma, ty alla blommorna, vårens älsklingar, äro ingenting annat än gengångare från förra våren. Förlåt mig nu, att jag trängde mig ända hit, men jag måste se dig, måste tala med dig, om det så skulle kosta mitt liv."

"Varmed kan stå er till tjänst, min fru?" frågade han med stel artighet.

"Med mycket, Herman. Men varför denna stelhet, denna formalitet? Låtom oss nu tala som gamla vänner."

"Jag kan icke påminna mig, ni får förlåta mig det, men jag kan inte minnas."

"Det förstår jag nog, Herman, men nu måste du för några ögonblick minnas, även om allt de flydda är begravet aldrig så djupt i ditt hjärta, ja, även om du med din mäktiga kraft brukat våld och slitit detta flydda ur ditt hjärta."

"Vad önskar ni då?" frågade han, ännu lika blek och skälvande på rösten.

"Kan du icke ändå vara artig och bjuda mig sitta ned litet här i ditt eget lilla paradis? Icke blir det oskärat, även om jag sitter litet här hos dig."

"Var så god och tag plats," stammade han.

"Tack, då sätter jag mig här och du sätter dig där mitt emot mig, så att jag kan betrakta ditt ansikte, medan vi tala."

Mekaniskt lydde han henne och satte sig tigande. Hon betraktade några ögonblick den kraftiga gestalten, och det kom tårar i hennes ögon.

"Jag vill tacka dig, Herman"

"Min fru, jag vet verkligen icke det minsta för vilket ni bör tacka mig."

Han började bli orolig.

"Här kan väl ingen höra oss?" frågade hon.

"Ingen," svarade han kort.

"Sitt då lugn litet, och jag skall berätta en saga för

dig, en, som jag i många år önskat få berätta för dig, ehuru jag aldrig fått tillfälle. Inte är det just någon glad saga, men du bör få höra den i alla fall."

"Tala blott, jag hör på."

"För många, många år sedan, ja, det ligger visst en hel evighet mellan då och nu, levde två unga människor, som älskade varandra. Han var en mäktig man, hjälten i sagan, en man som ägde en stor och härlig värld i sitt hjärta. Och den världen var full av de vackraste dikter, och dikterna genomandades av en glödande kärlek. Ack, han var så rik, att ingen var lik honom, och hoppet gav den finaste färg åt hela hans liv. Hon, sagans prinsessa, var en fattig prinsessa, såsom de ofta äro i sagorna. Men han delade med sig åt henne av alla sina unga drömmar, och han vävde in hennes bild så rik och juvelsmyckad i alla sina dikter, att hon omsider kände sig lika rik som han i sitt hjärta. Och likväl var det så enkelt, då han fann henne, ty han såg blott djupt in i hennes ögon, ja, in i hennes hjärta och sjöng:

'Du lilla blyga tärna på hedens bleka ljung,
Bliv du mitt hjärtas drottning, låt mig bli ditt hjärtas kung,
Kom, låt oss dela livets fröjd och dela tidens sorg,
Bliv du den skatt som lyser upp min eljest tomma borg!

Och hon kom och blev hans hjärtas drottning, och i ungdomens härliga vår drömde de tillsammans de ljuvaste lyckodrömmar. Ingen annan visste om deras kärlek och glädje, ty de höllo nästan före, att kärlekens skäraste och finaste känsla skulle förflyga, om de läte

andra ana den. Men o, så lyckliga de voro, och så hoppet log och strålade! Deras rike var ett världsrike, det visste icke av några gränser, det famnade allt.

"Men sagan vore ej riktig, om den ej hade sin drake. Och som du vet, så angriper draken alltid den svagaste punkten i kärlekens lyckorike. Min sagas konung var fattig, såsom människorna räkna det, ty de räkna inga drömmar och vackra dikter och fagra hopp och skimrande tro. De räkna guld, endast guld, och den som ej är i besittning av det är fattig inför dem. Och prinsessan var också fattig i det fallet. Där var det draken angrep. Han bjöd nog prinsessan kärlek, men käraste, hur kunde hon taga emot den, då hon redan hade hela sitt hjärta fullt av kärlek till en annan? Dock visste draken råd. Hennes föräldrar stodo på branten av ruin, och de hade många intressen att hålla uppe, mycket som stod på spel, om någon anade deras fattigdom, De måste därför räddas undan ruin, ty detta ansågo de vara viktigare än något annat. Ack, människorna döma ju så illa. Det var frågan om hedersskulder och förbindelser, som man icke fick svika, och den enda räddningen låg i, att sagans prinsessa gavs i drakens klor. Hon kämpade emot med förtvivlan, grät och bad och tiggde. Men ingenting hjälpte. Hon måste, i annat fall skulle hennes far taga sitt eget liv och lämna efter sig ett fläckat och besudlat namn. Och prinsessan i sagan var för vek och svag och gav med sig och lades som ett offer i drakens famn. Så räddade hon sina föräldrar från vanära, ty draken gav dem guld för offret. Han var dock en god drake, och han älskade

prinsessan, trots hennes kyla och sorgsenhet, och han gjorde allt han förmådde för hennes lycka.

"Ingen förstod dock, hur hon led och hur hon blygdes. Allt måste hon begrava i sitt hjärta i tysthet. Och därinne tronade ännu hennes hjärtekungs alla varmtoniga sånger och lyste alla fagra drömmar, men de blevo som en förtärande, förkolnande eld i hennes barm. Aldrig mera vågade hon möta sin ungdoms sagokung aldrig med ett ord meddela honom, hur tvånget ryckte henne ifrån hans hjärta. Hon ansåg det bättre, att han skulle tro henne falsk och trolös och eländig, ty då bleve det för honom lättare att glömma och söka en ny drottning för sitt rika hjärtas borg. Hennes sorg måste vara lugn, och hon bar den tåligt, under det hon utan knot fyllde livets plikter, och det blev henne dock drägligt. Vad som smärtade henne bittrast, var att närhelst hon vågade en blick över muren, såg hon sin sagokung med sorgen målad i dragen och med likgiltighetens blick för alla andra fagra tärnor i livet. Han gick sin ensamma stig, oförstådd av alla och orätt bedömd av alla, och hon, den enda som verkligen visste, vad som gjordt honom till vad han var, hon måste tiga, tiga, med smärtan söndergnagande själen. Och än i dag vet ingen mer än de båda om deras ungdoms rika, härliga kärlek, så väl blev deras hemlighet bevarad.

"Så gingo åren. Hon, sagoprinsessan, som av tvånget drogs ned till att bli en vanlig jordvarelse och förlorade den konungsliga värdigheten, hade en dotter, och kring detta barn koncentrerade sig nu hela hennes kärlek. Draken älskade också det barnet, fast på sitt

sätt; men moderns hjärta var dock innerligast fäst vid det. Och dottern växte upp och blev i mångt och mycket sin mors avbild och drömde kanske sig själv såsom en sagoprinsessa också, fastän ännu ingen sagokung ännu sjungit sina fagra visor för hennes hjärta. Så kom en tidig vårdag flodgudens blick att fästas vid henne, och han åtrådde henne och ämnade listigt draga henne ned i sina blåa salar. Nära var det att han lyckats, men då kom moderns sagokung, stark och skön och manlig som förr, och ryckte henne undan döden och faran. Det var ett härligt sätt att hämnas, då han på starka och mäktiga armar bar sin ungdoms sagoprinsessas dotter till livet och tryggheten."

Han skälvde till, då hon talade om sitt barn, men han avbröt henne icke. Hon fortsatte då sin saga:

"Men han hade blivit skygg och blyg under årens lopp, och han stängde sig från den dagen inne i sitt slott med sina blommor och minnen och ville icke ens mottaga ett tack för vad han gjort. Till slut tvingade sig den tacksamma modern in till honom för att med ödmjukt hjärta säga till honom: Tack för att du frälste mitt barn, för att du åt mig bärgade det enda, som jag nu kan älska med verklig rättighet i hjärtat. Det var som att rädda mitt eget liv. Herman, jag tackar dig."

Hon lade sin hand på hans, som kall och skälvande vilade på det lilla bordet. Djupt böjde han sitt huvud och satt tyst. Omsider gick det som en suck över hans darrande läppar:

"Hennes dotter, din dotter, o, min Gud!"

"Ja, min dotter, Herman. Visste du icke det?"

"Nej, icke förrän nu."

"Du är icke ledsen för att det var hon?"

Då såg han upp, och hans lugna, men outsägligt sorgsna blick mötte hennes.

"Låt mig nu tala om för dig din sagas andra del," sade han stilla, "och du skall själv fatta den långt bättre än förut. Icke alla sagokungar ha ett ljust och härligt öde, såsom människorna ibland antaga. Den du berättat om var ju så ung på den tiden, just tjugu år, och det låg kanske för mycket hänförelse i hans glada hopp. När budet nådde honom, att hans prinsessa svikit honom, kände han det, som hade en iskall järnhand gripit tag om hans hjärta för att totalt sönderkrossa det. Men handen behöll endast sitt tag, till dess hjärtat var fruset, så att alla de vackra drömmarna glittrade som ispärlor där inne, och kärlekens röda rosor sågo ut som blodröda koraller. Och det blev så tomt och öde i hela livet, och tron svek honom och hoppet dog. Det var en svår tid i drömmarnas sagoborg. Aldrig klagade han dock, aldrig gick ett förrådande ord över hans läppar, men han förlorade hågen för allt i livet, och kraften övergav honom. Det blir så, då man hållit på att bygga på livets och själens bästa byggnad och den i ett ögonblick störtar i ruiner. Vad han ämnat bli blev han aldrig, vad han drömt kunde aldrig mera bli verklighet. Då drog han sig undan inom sig själv och led tyst. Han umgicks bland människorna och sökte se lika obesvärad ut som de. Och när ibland minnena ville krypa fram ur sina gömslen, sökte han dränka dem i glaset. Somliga kal-

lade honom en lättjefull drinkare. Det brydde han sig icke om. Han deltog i människornas nöjen och gjorde vad han kunde för att glädja dem, men själv skrymtade han bara glädje, han var aldrig glad.

"Förr hade han älskat blommor, men då han på sin kärleks dödsdag satt med några vissnade rosor framför sig, de sista hon sänt honom, då blev det annorlunda. Från den dagen tålde han aldrig blommor inne hos sig. De vittnade bara om död och svek och sorg. Men där de växte ute i Guds fria natur, där höll han ännu av dem lika varmt. Där hade han sina enda glädjestunder, om den svaga känslan av tillfredsställelse där kan kallas glädje. Aldrig gick han nära sin förlorade prinsessas borg, ty det hade blivit honom för tungt, och han var icke så stark, som han trodde sig vara, efter allt.

"Och åren gingo, och de djupa såren började helas, och isen i hjärtat smälte litet, och det började sila in en liten strimma av solig värme i hans själ, och den strimman kom, då han i ensamhet diktade sina minnessånger till det flydda. Han var som en död, som satt på sin egen grav och med den hopplösa längtans röst sjöng livets lov. Denna diktning skulle nu bli hans livsvärv.

"Så kom då den där dagen i sagan, då han räddade ett mänskligt liv. Det var vårgryning, och han höll av våren. När han såg en mänsklig varelse i nöd, var det ju hans plikt att hjälpa, och hans eget liv var så litet värt. Men just då, i den stunden, kom det underbara. Då han ur det kalla djupet dragit upp den unga människovarelsen, och den vårliga jungfrun vilade i hans

famn med sina mjuka armar kring hans hals, kom han att blicka ned i hennes ansikte, och, o Gud, det var hans sagoprinsessa igen, hans ungdoms härliga, heliga ideal, lika ungt, lika skönt och dyrt. Då greps han av vansinnig kärleksyrsel. Om det blott var en villa, det hela, så skulle han likväl njuta den. Närmare sitt hjärta tryckte han henne, hans blick förlorades i hennes och han viskade än en gång hänförelsens glödande kärleksord. I hjärtat hade ispärlor och koraller smält i ett ögonblick. Det brusade och sjöd där inne, livets varma, sprudlande vårflod sprängde där alla fjättrar. Det var glödande lava i stället för is. Allt det varma, det heliga, kärleken, fröjden, hoppet, allt fick liv igen; det var uppståndelsedag i sagokungens själ. Och han tyckte sig läsa svar på sin kärleks yra fröjd i hennes blick, då han såg upp till honom, tyckte sig känna harmonien mellan hennes hjärta och sitt eget, då hon slöt sig närmare honom. Det var det enda ögonblicks sällhet han känt på tjugu år.

" Då kom ismassan över dem, den brast under hans fötter, den hotade att draga dem ned i djupet, men han var lycklig som en liten pojke, som leker en vild lek med faran utan att förstå den. Och när han hunnit så nära räddningen och livet med henne, att hon ovillkorligen skulle undgå döden, då sjönk han själv maktlös i djupet; men det var jubel och yster fröjd, ty sin älskling hade han räddat, och han hade intet emot att dö. Dock fick han leva och lever än. Men hans liv blev ett annat från den stunden, ljust och härligt och vackert. Det var blott, som hade han vaknat upp ur en lång, förfärlig vinterdröm och återfunnit hela sin

ungdoms lycka, sådan han lämnade den, då han slumrade in.

"Den lyckodrömmen fortgick till dess en dag hans forna, första sagoprinsessa kom och gav honom tack, för att han räddat hennes dotter. Icke dog det inom honom då, allt det vackra, men det var som när stormen härjar det, och han kunde blott förkrossad, förtrampad och dödsdömd viska: O Gud, det var hennes dotter, och jag älskar henne."

Om han varit blek och skälvande förut, så var det nu hon som var det, och hon såg på honom, som hade hon sett honom genom dimmor, som hade vida djup legat mellan dem. Vem kan fatta något sådant, utan att häpenheten griper hjärtat och förfärar det? Ingen sade ett ord mera på en lång stund. Men till sist frågade han med oändligt sorgsen röst:

"Vem var den lyckligaste: sagokungen med det frusna hjärtat utan känsla eller sagokungen, som uppstått till vårens liv igen blott för att frost och storm och natt i nästa ögonblick skulle härja hans vårliga liv och hopp?"

Då bröt det fram ur hennes innersta, som en skälvande suck kom det över bleka läppar, och hon beseglade sin egen dom:

"Min Gud, de älska varandra! Allt är icke slump, vedergällning kommer för allt i livet. De älska varandra. Sagokungen segrar till sist."

Och utan ett avskedsord, utan en blick mera på honom gick hon ut ur bärsån. Och hela vägen ut fick hon uppbjuda hela sin viljekraft för att icke vackla och falla.

Men inne i bärsån satt Herman med huvudet lutat mot bordskanten och grät, som om han förlorat all världen. Och likväl jublade det och sjöng inom honom, som hade tusen änglaröster sökt sjunga kärlekens himmelska lov, och han kände sig ung och stark som en örn och mäktig att höja sig ur djupen och ända upp till den blånande skyn.

SJÄTTE KAPITLET.

I skogens tempel.

Hava vi icke alla drömt samma väna drömmar någon gång, ehuru drömmarna varit mer eller mindre intensiva, allt efter som den drömmandes sinne varit mäktigt känslan? De komma över oss oanade, komma som vinden kommer över sjön och krusar ytan. Och när de komma, bäva vi för dem, men vi önska icke varda fria från dem.

För Sylvia Strömert kommo dessa drömmar med vårens värmande känsla, och mitt i sin bävan för dem var hon outsägligt lycklig. Hon tycktes icke kunna eller vilja fatta det egendomliga i hela förhållandet, hon tyckte allt var så bra som det var. Att Herman Darnell var en svirare, det hade hon ju hört sin far säga många gånger, då han uttryckte sin förundran över, att en sådan kunde besitta ett så stort mod i farans stund. Och att han var en förfelad existens, det hade fadern också sagt, på samma gång han måst erkänna att Hermans karaktär var ren och fin. Han

hade supit under årens lopp, men hans supande hade aldrig dränkt hans bättre känslor, hans ädlare jag i sina smutsiga vågor, utan otadlig stod den nu så mycket omtalade mannen inför världen. Det enda var, att han icke tagit vara på sina gåvor och utvecklat dem och blivit någonting i världen.

Sylvia hörde på allt detta som i en dröm. Men hon fattade icke betydelsen av det. När hon för sin själs blick såg Herman, så var det alltid såsom hennes modige, dödsföraktande räddare ute på floden, och hon kunde så väl höra den djupa, av känsla vibrerande rösten, som viskade kärleksord i hennes öra. Vad han för övrigt var, det frågade hon icke efter, hon var nöjd med att veta, att han talat kärlek till henne. Och från den stunden hade hon drömt sina drömmar.

Löjtnant Torselli hade gjort allt som stod i hans förmåga för att fånga Sylvias intresse, men det var alldeles fåfängt. Artig var hon ju, såsom det anstod henne att vara, men icke mera. För Lisbet var hon samma kära väninna som förr, men hon kunde icke mera som förr anförtro väninnan det som bodde djupast i hennes hjärta. Det var fint, för skärt och heligt även att delgiva sin bästa vän. Vad hon däremot längtade efter med en blyg och ljus längtan, det var att få återse Herman. Dock kunde hon icke gärna uppsöka honom i hans hem, det sade nej i hennes inre. Men om hon mötte honom ute, så skulle det icke vara svårt att stanna och tala med honom och tacka honom. Det såg dock icke ut, som skulle hon lyckas möta honom, ty ehuru hon varit i staden flera gånger, hade hon icke sett till honom. Och icke antog han hennes

faders inbjudning att komma ut till Rista. Han hade ännu aldrig antagit en sådan bjudning under alla åren, varför skulle han göra det nu? Så led maj månad till sitt slut, och våren höll på att mogna till sommar. Sylvia var lycklig, ehuru en viss sorgsenhet låg i hela hennes väsen. Då kom en dag vad hon innerst fruktat. Fadern kallade henne in till sig, ty han hade någonting mycket viktigt att säga henne. Att det gällde greve Torselli, som förlängt sitt besök gång på gång, det anade hon, och hennes själ reste sig i harnesk mot blotta tanken, att hon skulle tillhöra honom.

"Min kära Sylvia," sade fadern, "jag har fått ett för vår familj mycket hedrande anbud. Greve Torselli har hos mig anhållit om din hand, och jag sade honom ärligt, att jag ingenting har emot det, utan gav honom min tillåtelse att söka din ynnest. Naturligtvis kunde jag icke lova honom dig, ty du måste i det fallet själv avgöra. Men det vore en utmärkt förbindelse och vi skulle genom den vinna stort ansende. Min önskan och vilja är, att du antager hans anbud."

"Men pappa, jag älskar honom icke."

"Det kan komma med tiden. Betänk att du har icke varje dag tillfälle att bli grevinna."

"Jag frågar litet efter den äran."

"Se så, min kära Sylvia, bråka inte om den saken. Du vet nu vad jag vill, och jag hoppas du rättar dig därefter. Var icke barnslig i en så viktig fråga."

När hon gick ifrån honom kände hon sig istånd att kämpa till det yttersta emot hans vilja. Nu vågade hon icke ens gå till sin mor och för henne omtala sina känslor. Hon smög sig ut i parken, ämnade sig till sin

kära grotta, men då hon kom nära den, hörde hon någon hosta och anade genast, att greve Torselli var där. Han hade sålunda väntat, att hon skulle komma dit efter samtalet med fadern. Tyst och varligt smög hon sig ett stycke tillbaka, tog en genväg snett genom parken och försvann inåt skogen på andra sidan sjön. Hon visste om flera vackra och kära platser än grottan, och nu måste hon vara ensam. Länge gick hon i den doftande skogen, och hennes sinne var i häftigt uppror. Omsider kom hon till en liten öppen plats mellan granar och tallar. Den liknade nästan en kyrka, tyckte hon, där himlen själv utgjorde den väldiga kupolen, och där vinden spelade orgel genom trädens pelargångar och fåglarna sjöngo de fina hymnerna. Där kunde hon väl nu få kasta sig ned under någon vänligt skuggande gran eller tall och tänka över det hela och drömma sina drömmar i tysthet.

Då märkte hon, att hon icke heller där var ensam. Någon satt just under hennes vackra träd, där hon så många gånger suttit. Men då hon såg närmare, drog en brännande glädjerodnad över hennes kinder, och med ett litet rop störtade hon besinningslöst fram. Då såg han upp, den mörke mannen. Ett soligt leende spred sig över hans drag, han reste sig, öppnade utan ord sin famn, och nästa ögonblick vilade hon vid hans hjärta. Där behövdes inga förklaringar, inga försäkrande ord, endast detta självöverlåtande åt varandra. Det var deras själar som talade ett mäktigare språk än någon tunga kunnat uttrycka.

De stodo där en lång stund orörligt stilla, hjärta mot hjärta, och Sylvia snyftade ut all den sorg hon känt och

all sin djupa, varma längtan. Det syntes dem till en början nästan overkligt, och de förmådde icke utsäga vad de kände. Men till slut talade han, lungt och stilla, men med en sådan djup glöd och värme, att det jublade inom henne:

"Du kom då, du prinsessa från älvens is, du kom till din längtande riddare. Vet du, att det var min själ, som drog dig hit? Nej, hur kunde du veta det. Men så är det. Hit gick jag för att drömma om dig, närmare skulle jag icke hava vågat. Men jag visste och kände, att du skulle komma. Det blev visshet inom mig så snart jag satte mig här, och jag talade med dig långt innan du kom hit. Människorna kalla det telepati eller något annat liknande, men det är blott att den ena själen lösgör sig litet från den materiella bojan och går ut på strövtåg efter den andra. Så sökte jag dig och talade med dig och delgav dig allt som låg på mitt sinne. Hade du icke älskat mig, så hade du icke kommit i dag, ty då hade du icke hört min röst. Men du hörde den, fast du kanske icke visste det. Något annat bringade dig hit, enligt din tanke, men det var blott yttre förhållanden, och din själ följde min kärleksträngtande röst."

Hon lyssnade som en förhäxad, som i en salig dröm, och han fortsatte att tala:

"Du kom, fast du visste, att jag är så gammal, jämförd med dig, ehuru du kände till mitt lättjefulla liv, för vilket många anklaga mig; fastän de framställt mig i så mörka färger för dig. Men sådan är kärleken, den frågar icke efter sådant utan följer sin egen trånad. Du anade icke, att du väckte upp en död till nytt liv

den där dagen på floden; men jag var död förut, och se, nu lever jag genom dig. Och den dag du går ut ur mitt liv igen skall jag åter dö, ty sedan finns det intet livsintresse för mig i världen. Dock fruktar jag, du bleka lilja i skogen, att du skall fly ifrån mig, sedan du fått skåda in i mitt livs sanning. O, att jag ej behövde förtälja dig den, ty då skulle kanske din kärlek för alltid höra mig till."

Då såg hon upp till honom med en blick så ren och from, men så varm av kärlek, att hans egna ögon blevo fulla av tårar, och hon viskade blygt men fast och övertygande:

"Vad du än må säga mig, så stannar jag kvar hos dig, ty du är mitt liv. Förut visste jag så litet om livets innehåll, men nu är det så rikt. Jag frågar ej efter vad du varit eller vad du är, blott du är min, endast min. Låt mig vara din Sylvia, och världen får gärna förgås för mig."

"Sylvia," svarade han, "det är då ditt namn. Förut var du namnlös för mig, men jag gav dig alla härliga namn, som min kärlek drömde. Sylvia! Hur ljuvt det klingar. Min Sylvia."

Och han böjde sig ned och tryckte vördnadsfullt sina läppar mot hennes.

"Kom, min Sylvia, sätt dig här bredvid mig på ljungen, så skall jag förtälja dig den saga, som en gång delvis förtäljdes för mig, och som jag fullbordade. Sedan skall du måhända skriva ner dess sista kapitel. Och gör du det såsom jag fruktar du kommer att göra, så går jag utan klagan tillbaka till min livlösa existens.

Hon satte sig ner bredvid honom och lade båda sina händer i hans.

"Nu är jag beredd, Herman. Håll din predikan nu i vårt härliga tempel. Kom blott hela tiden ihåg, att jag älskar dig."

Han lyfte upp henes händer och kysste dem, och så upprepade han långsamt sitt livs saga, icke döljande det minsta. Det var inga synder han hade att bekänna, det var intet förnedrande i hans liv att tala om, utom det att han supit mycket, men det hörde till saken, då han tänkte på sin glädjetomma tillvaro. Och hon lyssnade, än blek, än röd.

"Och nu, min älskade Sylvia," slutade han, "vet du det. Du kan icke förbjuda mig att älska dig och att taga denna nya sköna kärlek med mig in i evigheten. Det var icke mitt fel, att du väckte mig till liv och tände vårens fröjd i mitt hjärta. Men jag dömer dig ej, om du nu bjuder mig farväl och går och glömmer mig. Kom ihåg, att jag är så gammal, att jag en gång älskade din mor. Det ligger tjugu långa år mellan oss, och icke kan jag klandra dig, om du lämnar mig, om vad du hört dödat känslan i ditt hjärta och kommit dig att se livet med en annan blick igen. Tack dock för dessa dagar, som jag levat, ty jag har känt, att du älskat mig. Och tack för denna stund i vårt tempel. Min predikan är slut. Domen står åter."

Hon satt och såg på honom. Under det han talat, hade hennes blick hängt fast vid hans läppar, och nu lyftes hennes blick till hans ögon. Tårar rullade långsamt utför hennes kinder. Så lade hon sina armar kring hans hals och tryckte sin kind mot hans.

"Herman, nu får ditt hår icke gråna mera på länge, länge. Du måste se lika ung ut, tills din Sylvia hinner

fatt dig i ålder. Övergiva dig för vad du berättat? Nej, aldrig. De må döma mig hur som helst, men jag är din. Har jag icke nu en dubbel anledning att älska dig? Vad som än möter oss, så är jag din. Om det var Gud eller ödet som förde oss tillsammans, det betyder föga. Nu är din väg min väg och ditt liv mitt liv. Jag har väckt dig från själsdöd och sorg, säger du, och då är du också min. Jag ger ej bort det dyraste livet givit mig."

"Men dina föräldrar?"

"De kunna stöta bort mig, jaga mig ur sitt hus, och jag flyr till dig. De kunna göra mig arvlös, och jag har min boning hos dig. Allt är väl, blott jag har dig och du har mig.'

Han böjde sitt huvud, och över hans läppar gick med oändlig vördnad:

"O Gud, jag tackar dig."

Detta var hans lovoffer för den stora lyckan, som kommit honom till mötes, då han för länge sedan slutat att hoppas. Han började tycka, att livet var så underbart, så säreget, efter allt, som hade han aldrig förr fattat det rätt, fast hon trott så. Det började redan lida mot aftonen, då de skildes åt.

"När du känner din längtan driva dig hit bort, min Sylvia," sade han ömt, "då vet du, att jag bidar dig i denna naturens härliga tempelgård. Vi behöva nog samtala om många ting i den närmaste framtiden, och jag skall söka vara värd din kärlek."

"Och när helst du längtar hit ut, så bidar jag dig här. Men gå icke varje gång, ty jag torde komma hit så ofta efter detta, och vägen hit är lång för dig."

"Ingen väg synes mig lång, då den leder mig till dig, min älskling."

Hon stod kvar och såg honom försvinna nedåt sluttningen och från den slingrande gångstigen vika av in på en stenig körväg. Där vände han sig om, och då han blev varse hennes ljusa gestalt mellan träden, öppnade han sin famn, men vinkande så avsked och gick mot staden. Det var egendomligt med Herman Darnell, att den struttande gången märktes icke mera. Han gick med fasta, manliga steg och huvudet kackt tillbakakastat, och det glittrade ett underbart, glädjefullt hopp i hans blick.

SJUNDE KAPITLET.

Sista testen.

De hade äntligen fått honom med sig igen, den muntre skämtaren, den kvicka odågan Herman Darnell, som, ehuru han blott sällan plägade le, dock kunde skänka munterhet åt det största sällskap. De hade saknat honom mycket under denna långa tid, som han hållit sig undan, men nu hade han till slut lovat komma till ett av deras muntra aftonsamkväm, och då han lovat kunde man lita på honom, ty sitt ord svek han aldrig. Det var sant, det komme att kosta bra mycket mera, ty honom ville de bjuda, och han kunde dricka för två, när han kom i farten. Då satt han vanligen tyst vid sitt glas, till dess han kände spriten verka, men sedan kunde han skämta. Och det var fina, blixtrande kvickheter han strödde omkring sig, och lyckades de få honom i stämning att deklame-

ra, hade de nöje tills långt in på småtimmarna. Log han någon gång, så var det helst då någon utmärkte sig för dumhet, eljest var han allvarsam.

Nu kom han äntligen med dem igen, och den lilla salen, där det utvalda sällskapet alltid samlades, genljöd av glada röster, av skämt och munterhet.

"Du har gömt dig undan för länge, du blyge hjälte," sade en av vännerna och skakade hand med honom.

"Vad har du gjort hela denna långa tid?" frågade en annan och slog honom på axeln.

"Ingenting, som vanligt," svarade han, och därmed fingo de nöja sig.

Det blev en munter kväll för dem alla, och Herman var sig lik som förr, skämtsam och rolig. Men man lade märke till, att han icke drack så flitigt som han brukade, och att det ibland kom någonting främmande över honom. Flera stycken av vännerna bådo honom berätta, hur allt verkligen tillgått vid den där händelsen på floden, och han gav varje gång undvikande svar.

Så kom till slut champangen på bordet. Korkarna smällde, vinet gnistrade och fradgade i glasen, och nu fanns det ingen möjlighet för Herman att slippa undan längre, han måste upp och hålla tal. Doktor Kallberg sade skämtsamt, att hölle han inte tal, så komme alla de andra att tvivla på, att han verkligen var återställd från sin sjukdom, och detta vore dålig rekommendation för läkaren. Då steg Herman upp. Hans mörka ögon blixtrade av en glans, som de ej sett där förr, och den väldiga gastalten tycktes växa.

"Mina herrar," sade han lugnt och höjde sitt glas,

"jag är mycket villig att hålla högtidstalet i kväll. Det är ju ganska länge sedan jag gjorde det sist, så att det kan möjligen vara på tiden nu. Mer än en har i kväll bett mig omtala förloppet vid den där händelsen på floden, och nu skall jag göra det. En person sökte på isen gå över floden, och isen brast. Som jag stod på hamnkajen och icke hade något att göra, som vanligt, så föll det mig in att rädda den nödställda, och det lyckades, fast jag råkade bli våt. Detta är den fullkomligt sanna berättelsen om händelsen. Men nu kommer det underliga. Det kalla vattnet tycktes hava ett välgörande inflytande på mig, ty sedan jag kom hem och lyckligt gått igenom min förkylning, så kom det en sådan verksamhetslust över mig, att jag började arbeta på mitt sätt, och jag har till och med börjat älska arbete. Nu vill jag visst inte säga, att det alltid blir så, men jag vill hoppas så i alla fall. Och jag har fått en hel mängd nya idéer, bland andra den, att jag från och med i kväll slutar upp att dricka. Detta är alls icke detsamma som att uppsäga det trevliga umgänget med eder, ty det hoppas jag skall fortsätta. Men det har kommit en ny livsenergi över mig, och den måste givas uttryckt i arbete. Jag har supit under de här åren för att döva vissa känslor och tankar inom mig. Nu har jag kommit underfund med, att det icke längre är av nöden. Därför slutar jag upp och reder mig bättre i alla fall. Tack emellertid för broderlig vänskap i det flydda. Från en sida har jag icke varit vänskapen värd. Nu hoppas jag bli det. Ingen bör undra över det här, ty det är så naturligt,

och jag är säker på, att alla skola inse det efterhand. Skål för vår gamla vänskap! Må den räcka för livet! Den sviker som är feg. Botten upp!"

Glasen tömdes, men vännerna voro dock icke riktigt belåtna med hans tal. Något fel måtte det vara med deras vän.

"Kan du inte börja arbeta och giva uttryck åt din energi, även om du tar dig ett glas ibland?" frågade doktor Kallberg.

"Jo, det kunde jag allt göra, men som jag anmärkte så har jag supit av vissa orsaker, och dessa äro nu undanröjda. Eljest hyser jag de nymodiga idéerna, som vi numera så ofta höra framhållas, att man bör låta bli supandet."

"Men i kväll dricker du med oss ändå?"

"I kväll gör jag det, för sista gången."

Nästa ögonblick hördes röster beställa mera vin och punsch och likörer, ty var det sista natten Herman Darnell var med dem, så skulle han då inte få komma nykter hem. Det skulle supas riktigt nu, så att han kände det för en lång tid.

Den glada festen avbröts icke förrän i tidig morgon, men då alla de andra hade ganska svårt att hitta hem, gick Herman med stadiga och spänstiga steg genom staden, och när han kom hem, satte han sig i syrenbersån i trädgården och tänkte. Trött var han icke alls, och morgonen var så härlig att drömma i, då alla hans drömmar rörde sig kring henne, som kommit i hans liv såsom en ljus morgonrodnad med färg och behag.

Ännu visste ingen annan om hans kärlek och hans lycka, men den dag måste nog snart komma, då hela

världen, hans värld, finge reda därpå, ty han förutsåg, att det måste komma till en kris ute vid Rista. Sylvia hade sagt honom, att någonting förestode, men huru det skulle gestalta sig, det visste hon icke.

ÅTTONDE KAPITLET.

Vid avgörandet.

Solstrålarna lågo och dallrade heta och doftfyllda över ängarna, och det var blott helt sällan, som vinden med en blyg, dåsig fläkt störde deras lek. Tallar och granar svettades kåda, så att hela skogen var stark doftfylld. Och björkar och lönnar slokade med löven och sågo sömniga ut. Blommorna försökte gömma sig undan för hettan, men de lyckades illa. Det var högsommar, midsommartid, och hettan hade kommit tidigt.

Brukspatron Strömert hade uppgjort med sina gäster om en liten utflykt på sjön, och den skulle ske i hans året förut nybyggda ångslup, den enda som fanns på sjön. Man väntade en härlig dag trots den tryckande värmen.

"Vi fara icke förrän efter lunchen, ty sjön är icke så stor, och det blir länge nog att vara ute hela eftermiddagen," sade han till greve Torselli, då de på morgonen voro nere och besågo ångslupen.

"Kunna vi lägga till på något annat ställe än här vid bryggan?"

"Ja, vid andra ändan av sjön finns det en naturlig hamn, och mitt emot här på andra sidan är det också

bra tilläggsplats, och där är det också mycket vackert. Vi kunna landa där och intaga förfriskningar i skogen."

"Skönt! Jag tycker om landet här ute, fast det väl i längden måste bli litet trist, om man ej har främmande."

"I vanliga fall håller arbetet intresset vid makt, och man har ej tid att tänka på, att det är tråkigt. Därtill ha vi ju staden så gott som alldeles inpå oss."

"Är inte staden tråkig då?"

"Inte direkt. Vi ha trevligt folk där."

"Åhja de få jag sommanträffat med ha varit skapliga."

De voro åter på väg genom parken och mötte Lisbet och Sylvia.

"Varthän, flickor?" frågade brukspatronen.

"Bara ut i skuggan för att vila och njuta," svarade Lisbet.

"Då följer jag med er," förklarade Gustav och vände om.

"Men om vi inte vilja ha dig med då," protesterade systern.

"Så vädjar jag till fröken Sylvia och följer med på hennes bifall."

Brukspatronen måste gå hem och lämnade de unga. Han anade, att greven nu skulle göra ett nytt försök att tala med Sylvia, och då var det bättre, att inga flera voro med.

Gustav ledde de unga flickorna bort mot grottan. Han hade varit där mer än en gång i hopp om att träffa Sylvia, men hon hade icke kommit, och förgäves

hade han försökt leta ut, vilka vägar hon plägade välja för sina ensliga promenader.

"Här är gudomligt vackert," sade han, då de hunnit fram. "Men ni går så sällan hit, fröken Sylvia. Och jag trodde nästan, att detta var er älsklingsplats."

"Jag tycker mycket om den och brukar gå hit ganska ofta, men man blir trött på att gå till samma plats alla dagar, varför jag byter om ibland."

Lisbet fick syn på en liten näpen rodbåt, som låg uppdragen vid stranden.

"Är det din båt, Sylvia?"

"Ja, det är den jag plägar ro."

"Då försöker jag den och ror ett stycke utefter stranden." Hon var angelägen om att hjälpa brodern, som nyligen klagat över, att han aldrig fick tillfälle att tala i förtroende med Sylvia. Innan någon hunnit protestera hade Lisbet redan hoppat i båten och var färdig att ro bort.

"Dröj inte länge," varnade Sylvia, under det brodern gärna velat uppmana sin syster att ro så länge hon orkade. Hon hade icke heller hunnit så synnerligen långt, förrän greve Gustav tog på sig sin mest högtidliga min, strök de tunna mustascherna åt sidan och hostade. Sylvia var beredd. Hon visste, att det måste komma förr eller senare, och hon ansåg det bäst att få det undangjort.

"Fröken Sylvia," sade greven, och han lyckades verkligen få rösten att darra, liksom vore han djupt rörd, "ni kan icke vara okunnig om mina känslor, och ni har säkerligen väntat, att jag skulle förklara mig. På samma gång jag känner mig stolt och lycklig över

att kunna erbjuda er ett namn, som det blir er en heder att bära, frågar jag er nu ödmjukt, om ni vill göra mig glädjen bli min maka? Icke har jag stora rikedomar att bjuda er, men jag har ett trofast hjärta och ett namn som många av landets förnämsta damer skulle känna sig smickrade att få bära. Greve Gustav Torselli lägger i kärlek sitt hjärta vid fröken Sylvia Strömerts fötter och beder: bliv min."

Han svettades av ansträngning, ty detta vackra tal hade kostat honom mycken tankemöda, och han kände sig verkligen belåten med, att han lyckats framsäga det på ett så storslaget sätt. Då Sylvia icke genast svarade, tog han detta för ett gynnsamt tecken och utropade:

"Förtjusande flicka, ni svarar mig icke, ni tiger! Det är så med somliga människor; livets största lycka gör dem stumma. Ni älskar mig då. Jag anade det för länge sedan. Var lugn, greve Torselli skall göra er så lycklig som ni förtjänar."

Han ville fatta hennes hand, men hon drog den undan, och han betraktade henne häpen.

"Ni misstager er, greve Torselli. Jag kan icke antaga ert smickrande anbud, ty jag älskar er icke. Och även om jag gjorde det, skulle jag icke våga lägga min hand i er. Då jag förra sommaren gästade er moders hem, sade ni en dag med bestämdhet, att ni aldrig komme att äkta en kvinna, som icke vore jämbördig med er och ägde ett lika gammalt och känt namn som ert, utom ifall fattigdomen dreve er till att göra det för att rädda er familj från ruin, och då komme det i alla händelser att bli en ren affär. Ni toge en

rik flickas guld i utbyte för ert namn. Som jag nu har lyckan veta edra åsikter, är det naturligt att jag säger nej utan att draga några slutsatser. Vi säga blott att mitt nekande kommer sig av, att jag icke älskar er."

Hon var så lugn och obesvärad, som avhandlade de den obetydligaste fråga, och greven rodnade av harm.

"Men fröken, ni insinuerar, att jag bjuder er min hand endast i affärsintresse. Ni är grym mot mig. Er far uppmuntrade mig dock och ser gärna vår förening."

"Mycket möjligt, men då jag icke ser det på samma sätt som han, kan det icke bli någonting av. Ni vill väl icke gifta er med en kvinna, som icke älskar er?"

"Ni skulle inom kort lära er det, om ni blott försökte."

"Jag ämnar alls icke försöka det. Men se där kommer Lisbet tillbaka nu. Hon är redan trött av att ro. Det kanske är tid att återvända hem."

Hon step upp och gick till stranden och väntade där till dess Lisbet landade. Greve Gustav följde helt sakta efter. Han hade byggt ett storslaget luftslott, vilket han ansåg starkt nog att stå i alla stormar; han hade varit så viss om att vinna vad han önskade, att han redan börjat anse Rista som sitt eget. Och nu kunde denna egensinniga flicka sitta och blåsa omkull hans stolta slott med endast några kyliga och avvisande ord. Det gav åt hans fåfänga ett djupt hugg, och han förargades över detta nederlag mer än över alla de dårskaper han begått i hela sitt liv.

Lisbet såg genast, att brodern blivit tillbakavisad, men hon låtsades naturligtvis intet därom, ty hon hade väntat det. Hon var helt annorlunda än den stolte brodern. Hon yvdes icke det minsta över sitt namn, inseende huru litet det dock i ett fall var värt, och hon hade inga självviska avsikter med sin vänskap för Sylvia. Nog hade hon varit glad, om Sylvia varit istånd att älska Gustav och bliva hans, men då hon icke kunde det, var det intet att säga därom; ty det hade Lisbet klart i sitt hjärta, att aldrig skulle något annat än verklig kärlek bringa Sylvia att bliva någons maka. Och när hennes egen tid kom, skulle hon också få märka, att man måste lida något för att följa hjärtats röst.

Nu försökte hon att skämta med Sylvia och Gustav om allt möjligt för att leda deras tankar ifrån det samtal de nyss haft, och hon lyckades så tillsvida, att Sylvia blev munter och glad, men Gustav bibehöll sitt buttra och tvära utseende. Själve brukspatronen märkte, då de kommo hem, att något ovanligt låg i luften, och vid första lägliga tillfälle talade han med Gustav.

"Hon sade bestämt nej," förklarade den nu bedrövade mannen, ty han hade haft tid att övertänka litet, vad detta avslag innebar. Det var tre stora bruk och en präktig herrgård därjämte, som med detta avslag rycktes ur hans händer. Huru mycket detta betydde för honom, visste ingen utom han själv. Skulder hade han långt flera än han ville erkänna för någon, och utsikterna voro långt ifrån ljusa för honom.

"Ni får inte taga ett avslag för första gången för

alldeles avgörande," sade brukspatronen. "Unga flickor ändra sig ganska lätt, och så torde det gå här. Ni skall veta hon är ung och blyg, och det ligger nära till hands, att hon icke fattade saken rätt genast."

"Det gjorde hon nog, ty hon sade, att hon alls inte älskade mig, och att hon aldrig komme att gifta sig utom av kärlek."

Barnsligt prat bara. Försök er lycka igen vid första tillfälle, och ni lyckas nog bättre."

Detta tröstade greven i någon mån, och han beslöt sig för att göra detta nya försök redan samma dag och då tala mera sansat med henne. Kanske hade han varit för häftig i sin kärleksiver.

Brukspatronens lilla ångslup var både rymlig och bekväm. Som Strömert icke själv med säkerhet kunde sköta den, hade disponenten från det närmaste bruket blivit bjuden att vara med, och han förstod sig på båtar fullkomligt. Han var en trevlig man förresten och mycket belevad.

Färden gick bra, och de hade förtjusande roligt enligt Lisbets påstående, och hon satt och pratade med disponenten nästan hela tiden. Hon var så intresserad i skötandet av ångslupen. De foro hela sjön ned åt söder och så tillbaka igen längre åt andra stranden, och när de hunno ända upp till nordöstra hörnet, gledo de in i en liten blid vik och lade till, ty de skulle upp i skogen. I skogen var det fridfullt och skönt. Hettan var icke längre så tryckande, ty vinden hade friskat upp och susade nu melodiskt och mystiskt i de höga kronorna.

"Nu gå vi upp ett stycke i skogen," sade fru Strömert avgörande. "Det finns flera små förtjusande platser där uppe."

Och så började hon vandringen, följd av hela sällskapet. Egendomligt att man kan gå till avgörande öden, även då man går till skogs med sina vänner för att njuta naturens lugn. Nu susar skogen underbart, bidande att få skåda mänskliga hjärtans känslor lagda i dagen. Nu sjunger vinden med många stämmor, blandande sorg och glädje i en säregen symfoni. Och omedvetna om, vad som den eftermiddagen skall hända vandra människorna under de doftande kronorna, vandra i den skära ljungen som doftar så blitt, och där en och annan linnea sticker upp sitt blyga huvud.

Sylvia och Lisbet gingo sist. Greve Gustav talade med fru Strömert, och brukspatronen och hans disponent hade råkat i samtal om affärer. Men Sylvia gick och ängslades för, att modern möjligen skulle leda vägen till hennes helgade skogstempel, där hon plägade möta Herman. Dit ville hon icke gå nu, änskönt hon längtade dit. Hennes längtan sade henne ju alltid, om han var där, och nu ville hon helst, att han icke vore ute i skogen, ty även om det skulle glädja henne att se även den minsta skymt av honom, så fruktade hon för, att de andra skulle märka hennes glädje, och hur skulle det då gå med deras ljuva hemlighet.

Det gick som hon fruktade. Modern gick direkt upp till hennes ängd. Det såg ut som kände hon den vägen lika bra som Sylvia själv. Och när de från den av täta unggranar omvuxna stigen trädde ut på den lilla slätten, såg Sylvia genast, att den hon längta-

de se var där. Han satt på den vanliga platsen, men så upptagen av något, att han alls icke märkte deras ankomst. Han skrev. Där ute kunde Herman Darnell dikta, och han gjorde det nu. Härliga sagor skrev han ned, tecknade undersköna bilder på papperet, men det var intet arbete för honom, det var så naturligt att han skulle göra det som en lek, ty sagorna viskade i hans hjärta, och de vackra bilderna såg han varje stund med sin inre blick.

"Sannerligen tror jag inte att det är själva Herman Darnell som sitter och latar sig därborta under träden", sade brukspatronen, så snart han riktigt kunde se honom.

"Det stämmer fullkomligt," svarade disponenten.

"Trevligt. Jag har inte sett honom på långa tider, och nu kan han inte gärna avslå en inbjudning att deltaga i samkvämet."

Utan tvekan gick han rätt fram till Herman, som, då han hörde röster, först likgiltigt såg upp, men sedan raskt steg upp och samlade ihop sina papper.

"Tagen på bar gärning, min käre Darnell. Om jag vetat, att du fördriver tiden i skogen, skulle jag hava sökt upp dig långt förut. Nej, du får inte gå, bäste bror. Du måste stanna hos oss nu."

"Jag är inkränktare, fruktar jag, ehuru jag verkligen icke visste, vem skogen tillhörde."

"Det betyder mindre. Här får vem som helst gå, det är givet. Min hustru känner du, och min dotter bör du känna igen. Det är de övriga som återstå att presentera. Här är greve Torselli, och här är hans syster. Disponent Stenman kanske du också är bekant med, ty han brukar visst hålla till i staden ibland."

Herman bugade sig åt alla sidor. Han märkte hur blek fru Strömert var, och så var även Sylvia. Men han kunde icke på något sätt komma undan utan måste stanna kvar en stund. Som han var van att finna sig i alla förhållanden, så sökte han även nu att vara fri och obesvärad, ehuru det var ganska svårt. Gång på gång halkade hans blick bort till Sylvia, och det hände, att deras blickar möttes. Då kände de sig både fyllda av helig glädje. Fru Strömert var tyst, men hennes man prisade högt Hermans mod, då denne räddat Sylvia."

"Egentligen," sade han till slut skämtsamt, det var sedan de druckit kaffe och redan började tänka på hemfärden, "egentligen borde jag nu högtidligt säga till dig, att du skulle begära din lön av mig, och jag skulle vara villig giva dig vad helst du fordrade. Då skulle du buga dig och säga: 'Gig mig det liv jag räddat, ty jag älskar er dotter.' Detta är som det går till i romanerna. Frågan vore bara vilken avslutning det bleve, ty den är icke alltid lika i romanerna heller."

Herman kände, hur blodet vek från hans kinder. Nu hade han tillfälle, om han så ville. Skulle han bruka det eller icke? Brukspatronen hade ingen aning om sin hustrus ungdomssaga, och lika litet visste han om sin dotters kärlek. Om han vetat det, skulle han nog icke hava talat så. Greve Gustav stod halvt avundsam och hörde på talet, och han hade icke Hermans mogna klokhet. Han tyckte sig nu hava fått en lysande idé, och han trodde sig genom den kunna segra även över Sylvia. Då Herman teg, steg han i stället fram.

"Nu göra vi romanen till verklighet, herr brukspatron. Räddaren är en man av folket, och han är icke hemma i det romantiska på samhällets höjder. Och som han nog låter sig nöja med en summa i guld, så stiger i stället en riddare utan fruktan och tadel fram, en riddare med höga anor och blank sköld, och han säger vördnadsfullt till den räddade jungfruns stränge fader: 'Giv mig er dotter, herr riddare, låt mig föra henne till min borg och med min kärlek skydda henne undan vidare faror i livet.' Nu står riddaren framför er, herr brukspatron, och som jag älskar er väna dotter, anhåller jag här i dessa vittnens närvaro om hennes hand."

Att han menade allvar, det förstodo de allesammans i ett ögonblick, och Sylvia sprang upp från ljungen, där hon suttit. Det låg ett beslutsamt drag kring hennes mun. Fru Strömert betraktade ängsligt sin make. För henne innebar allt detta någonting egendomligt. På samma gång hon älskade Sylvia och önskade hennes lycka, var det något i hennes inre som kämpade emot, då det gällde att giva henne åt Herman, hennes egen ungdoms älskade. Hon tyckte det låg någonting nästan hemskt i det. Därför skulle hon hava känt det som en lättnad, om Sylvia velat bli greve Torsellis maka. Brukspatronen skrattade.

"Herr greve," sade han, "ni gör mig en stor ära, då ni begär min dotters hand, och jag giver henne gärna åt en sådan man som ni. Frågan är blott, om hon själv finner denna anordning efter sitt sinne, ty eftersom vi icke leva i den gamla riddartiden, då unga tärnor utan att tillfrågas bortskänktes av sina fäder,

så måste vi foga oss efter nutidens sätt, och då gör tärnan själv sitt val. Min välsignelse ger jag, om hon väljer."

Herman var blek, men han log. Sylvia däremot hade fått färg på kinderna, och hon kom ända fram till sin far.

"Om du vill veta mitt val, pappa, så skall du få veta det just nu. Då jag väljer, så väljer jag den jag älskar, och honom blir jag trofast i lust och nöd. Och för att få ett slut på det här och för att få greve Torselli att begripa, att det inte finns något hopp för honom, så går jag till den mitt hjärta älskar."

Och som en uppskrämd fågel flydde hon i Hermans famn och gömde sitt rodnande ansikte vid hans bröst. De stodo häpna, alla de andra, mer än häpna, och brukspatronen förmådde icke genast säga ett ord. Greve Gustav var vred.

Då var det Herman som bröt den pinsamma tystnaden. Han lösgjorde sig milt från Syvias armar, men han behöll hennes hand i sin.

"Eftersom stunden redan är kommen att tala, så skall jag göra det. Som du ser, min käre bror Strömert, så har jag vunnit din dotters kärlek, likavisst som hon äger min. Huru vi funno varandra bleve litet svårt för mig att förtälja, och jag tror knappt att Sylvia kan det heller. Men vi älska varandra. Nu är den här räddaren av din dotters liv visserligen en man av folket, men han förstår kanske likväl något litet av romatiken på höjderna. Därför begär han ingenting för vad han gjort, ty det var endast en av livets enklaste plikter han fyllde den stunden. Vilken som helst

skulle hava gjort detsamma. Jag var närmast, och plikten föll på mig. Vi lägre fylla våra plikter utan att tänka på lön. Men i kraft av den kärlek vi hysa för varandra, Sylvia och jag, anhåller jag nu om hennes hand, vilken bör givas mig, då hon själv valt mig."

Då hade brukspatronen hunnit vakna upp från sin nästan domnande bestörtning, och han kunde tala igen.

"Jag är häpen," sade han, "och det med rätta. Betänker du då icke, man, vilken skillnad i ålder det är mellan eder? Det vore synd att giva sitt samtycke. Har du fört hemlig kärlekshandel med min dotter, så måste du också uthärda sorgen av att visas bort. Och för resten," fortsatte han, under det vreden började brinna inom honom, "vad är du, att jag skulle giva mitt barn åt dig? En odåga ända sedan ungdomen, som aldrig gjort det minsta till nytta, en drinkare och dagdrivare utan mål och utan kraft. Har du ens nog för ditt eget uppehälle? Ansåg du det vara en god fångst att vinna den rike brukspatronens dotter, så att du skulle få tillräckligt för din ålderdom. Nej, Herman Darnell, det går inte. När och hur du stal hennes hjärta vet jag inte, men nog skola vi taga de dumheterna ur henne, det kan du lita på. Gå nu, ty om du har någonting av manlighet i dig, så förstår du att jag har rätt."

Hade icke Sylvias hand vilat i hans, så skulle kanske Herman störtat fram vid de förolämpande orden, men nu höll hon honom milt tillbaka. Han gav dock svar, innan han gick:

"Ni överilar er, min herre, men det är möjligen förlåtligt under omständigheterna. Kanhända skall ni en

gång taga tillbaka de fula anklagelserna mot mig. Att söka rättfärdiga mig är jag för stolt till. Jag går, viss om att Sylvias kärlek är min för alltid. Den kan ingen döda. Farväl."

Helt hastigt böjde han sig ned och kysste Sylvias läppar och gick sedan med fasta steg nedåt skogen. Då skrattade både brukspatronen och greve Gustav, men fru Strömert kände sig nästan vanmäktig.

Utan förklaringar, utan att med ett ord nämna vad som hänt, gick man ner till sjön, och snart gled ångslupen åter bort mot Rista, under det allesamman voro tysta. Sylvia gick genast till sitt rum och kom icke ner mera den dagen. Nästa morgon reste greve Torselli och hans syster.

NIONDE KAPITLET.

Med tanken på henne.

Han satt ute i trädgården, och sommarnattens blida lugn låg omkring honom. Det var just på den platsen, som han haft samtal med fru Strömert den dagen, och även nu voro hans tankar hos henne. Just den dagen hade han fått brev från henne, det första på många år, och det var på grund av det brevet, som hans tankar sysselsatte sig med henne. Att hennes make var emot hans kärlek till Sylvia, det undrade han icke så mycket på, men att hon, modern, skulle vara det, kunde han icke riktigt fatta ännu. Var det då

möjligt för ett mänskligt hjärta att förändra sig så oerhört, att den, som det en gång älskat, kunde bliva det förhatliga omsider? Nej, icke då inga orsaker förefunnos, och han visste verkligen ingen orsak, varför hon skulle hata honom. Likaväl hade hon skrivit så kallt och avmätt, att han borde slå varje tanke på Sylvia ur hågen, ty det kunde icke gärna låta sig göra, att en förening mellan dem komme till stånd.

När han länge suttit grubblande i natten kom han äntligen till ett resultat med tanken. Antingen hade hon på brukspatronens befallning skrivit brevet, såsom denne ville ha det, och då var det icke hennes egen hjärtekänsla som talade; eller också, men han bävade för att tänka tanken till slut, älskade hon ännu efter alla dessa åren den, som hon skänkt sin själs hängivenhet i ungdomens tidiga vårdag. Han erkände inför sig själv, att han icke så väl förmådde bedöma en kvinnas hjärta, ty efter allt så var han så oerfaren som ett barn. Sin ungdoms kärlek hade han rivit ur sitt hjärta bit för bit, ibland våldsamt, som ville han förblöda därav, ibland varligt och sakta under strömmande tårar. Huru mycket mera borde då icke hon hava gjort det, som haft sin familj att älska och leva för. Han undrade, om hon verkligen skulle vilja sälja bort sitt barns livslycka för ett adligt namn, som ju efter allt icke betydde mera än något annat hederligt namn. Dock ämnade han icke fälla någon dom, förrän han verkligen visste, vad han borde tänka.

Ett par veckor hade förflutit efter uppträdet i skogen, och han hade icke sett Sylvia sedan. Men han hade dock reda på, hur det var med henne och hur hon bar

sitt öde. Hon hade också skrivit, och hennes brev var fullt av glödande hängivenhet och löften om trohet, även om hon nödgades dö för sin kärlek. Fadern hade sänt bort henne, långt bort, ända till sin bror i Småland, och där skulle hon stanna tills vidare, eller, såsom han sagt henne, till dess hon hunnit skaka av sig sin galenskap och bli förståndig. Och hon hade ärligt sagt honom, att om han med galenskapen menade hennes kärlek till Herman, då var det bättre hon beredde sig på att stanna borta för alltid, ty den kärleken komme aldrig i livet att slitas ur hennes hjärta. Men hon måste resa, och så snart hon hunnit bestämmelseorten, hade hon skrivit till Herman. Dock hade han ännu ej fått mer än ett enda brev, ehuru han sedan skrivit till henne varenda dag. Och han undrade på, varför hon icke skrev vidare. De anade ännu icke, att det var brukspatronens mening att icke blott skilja dem åt, men även att hindra varje meddelande mellan dem.

Att Herman Darnell ämnade handla så, att han bleve en värdig make åt Sylvia, det var bestämt inom honom, och nu började han tycka, att det hela var som en riktig roman, som blev alltmera intressant. Redan själva början av deras kärlek hade varit romantisk, och nu var hans hjärtas brud skild från honom genom en fader, som ämnade göra sitt yttersta för att hålla dem ifrån varandra. Där var hennes moder, som han en gång älskat, och även hon hade av någon orsak vänt sig emot honom. Och så kunde han när som helst se den andryge och barnsligt högstämde greve Torselli, som trott sig kunna rycka segern ur hans händer genom att

uppträda som riddare där det alls icke behövdes. Således hade han åtminstone tre personer att kämpa emot för att vinna sin kärlek. Visserligen kunde väl striden synas ytterst ojämn, men det betydde föga. Icke var han rik på guld, såsom brukspatronen, men han ägde en rikedom av varma, heliga känslor i sitt hjärta, och det var mycket värt. Icke kunde han, såsom greve Gustav, uppvisa en gamal vapensköld och många anor och skryta med, att han tillhörde de fordom privilegierade, vilka stodo över alla andra. Men han ägde hoppet om att en dag kunna göra anspråk på ett namn, som också hade klang, och detta namn skulle han skaffa sig själv. Det skulle icke klinga av gamla anor, men klangen skulle bli hans eget hjärtas slag, uttryckta i sången. Hade han icke omedvetet berett sig för detta under många år? Man tog honom för en ganska bra tillfällighetsdiktare, men han skulle visa världen, att han förmådde mer än så. Odågan skulle framträda och säga till dem, som icke kände hjärtelaget hos mannen: "Se här är vad jag utfört i vad man kallade lättja, då många sågo snett på mig, för att de ansågo, att jag icke arbetade. Kanske är det likväl något värt." Och först sedan han fått diktarenamnet, vore han färdig att ila till sin älskling och kalla henne till sitt hem. Detta var hans stolta dröm, som skulle förverkligas en dag, om han så skulle sträva till det yttersta därför.

Och skulle det råka gå så, att hans diktning icke bringade honom guld utan endast namn, så hade han ju ändå tillräckligt för dem att leva av, ty riktigt utfattig var han likväl icke. Vilka älskliga vyer lågo icke nu

framför honom, vilka härliga planer för framtiden uppgjorde han icke, ty att Sylvia en dag skulle bli hans maka, det betvivlade han icke alls. Han hade omtalat allt för sin mor nu, hela sitt livs saga, och under tårar hade den gamla lyssnat. Aldrig hade hon anat, att han haft en ungdomssaga, och ännu mer förvånades hon över, att den kärlek han nu närde i sitt hjärta, skulle vara så förbunden med ungdomens känslor. Dock var hon så glad över, att han äntligen kommit därhän, att han brydde sig om någon, ty hon var övertygad om, att deras liv nu skulle bli mycket ljusare än det varit förut.

Länge satt Herman Darnell i den ljusa sommarnatten och drömde och tänkte. Nästa dag fick han brev från Sylvia. Han hade otåligt väntat på det och ibland känt sig ängslig över hennes tystnad, men nu blev det på en gång klart för honom, hur det var. Hon hade ännu icke fått ett enda brev från honom, ty dem han skrivit undanhölls av farbrodern, och lika litet kunde något brev komma från henne, ty även de breven togos undan. Det hade icke tagit henne många dagar att genomskåda det hela, och hon begrepp, att det var faderns plan att helt och hållet skilja henne från hennes älskade. Hon sade intet, klagade icke på något sätt men fortfor att varje morgon lämna ett till Herman adresserat brev inne på kontoret. I hemlighet skrev hon ett allt förklarande brev till honom. Det blev mycket långt, men hon visste, att han med glädje skulle läsa varje ord. Detta brev tog hon med sig, då hon en dag begav sig ut på en promenad, och genom skogen gick hon ner till postkontoret i byn där hon själv

lade brevet i lådan. Och detta brev fick han. Svårare blev det naturligtvis för henne att få något brev från honom. Dock grubblade Herman icke länge över, vad han borde göra, ty när han ville var han en handlingens man. Han packade ihop några saker i en liten kappsäck, gav modern det intrycket, att han ämnade sig ut på en fisketur för några dagar, och så sade han till ett par av sina vänner. Men samma kväll steg han på tåget och for söderut, och nästa morgon steg han av vid en station, som icke låg längre än en och en halv mil från Munkeberga, där Strömert bodde. Nu skulle han se, om det icke ändå var möjligt att få sammanträffa med Sylvia.

TIONDE KAPITLET.

Kärlekens längtan.

Det påstås att Småland är fult, och det kan väl vara sant med avseende på vissa sträckor, men kanske har landet mera fått detta sitt rykte på grund av, att det icke så väl lämpar sig för jordbruk utan är magert, stenigt och skogigt. Det har dock härliga nejder här och där och är riktigt storslaget på somliga platser.

Ett lands skönhet beror nog mycket på från vilket intresses synpunkt man betraktar det. För dem, som skola draga sitt bröd ur jorden äro de bördiga åkerfälten storslaget vackra, de må vara hur flacka och entoniga som helst, men för den, som oberoende av sådant kan ägna sig åt njutningen av naturens stora

skönhet, blir mången gång den steniga backen med ljungen mellan klippor och stenar vackrare än alla åkerfält.

För Herman Darnell var det vackert överallt. Han kunde till och med se skönhet bland de nakna klipporna och i mossarna och kärren. Naturen talade på sitt säregna sätt till honom, och han kände sig alltid glad där ute, där han fick drömma och fantisera efter behag. Sedan han i det lilla hotellet i byn lämnat sin kappsäck och beställt ett rum samt ätit en god frukost, begav han sig ut i skogen. Han visste ungefärligen, var Munkeberga var beläget och följde först vägen nedåt byn, där Syvia varit med brevet, som han fått, och där frågade han vidare om vägen ut till herresätet. Svårt var det visst icke att få veta detta, och han kände sig helt belåten, då han hörde, att en genväg dit löpte tvärs igenom skogen. Sålunda kunde han undvika stora vägen och undgå att bli sedd av dem, som möjligen kommo från Munkeberga. Han var beredd att hela dagen vänta ute i skogen för att om möjligt få se en skymt av sin älskade, och finge han blott se henne, så blev det nog inte så svårt att sätta sig i förbindelse med henne.

Skogstopparna lyste blå och luftiga emot honom, ljungen doftade och bina surrade omkring under de höga valven. Solljuset låg och darrade och skälvde som ett genomskinligt flor över det hela, och Herman insöp i fulla drag den friska, doftmättade luften. Vad det ändå var härligt ute i Guds fria natur! Där skulle han vilja hålla till alltid och dikta de fagraste sagor om skönheten, som skaparen så givmilt strött över jorden.

Då han kom till en liten skogstjärn, satte han sig på en sten vid stranden, där en väldig tall skyddade honom för solhettan, och han kände en sällsam ro i sitt hjärta. Det lönade sig icke att jäkta och skynda sig fram till Munkeberga, ty han visste nog, att han icke genast på förmiddagen skulle träffa Sylvia. Men så kom han ihåg deras överenskommelse i skogen vid Rista. Där hade hon sagt honom: "När du längtar mycket hit ut, då vet du, att jag är här och väntar dig." Varför skulle icke här samma sätt användas? Om han sökte upp en skön plats i skogen, så skulle han säkerligen träffa just en sådan, där Sylvia i ensamhet drömt om honom och längtat. Vid denna tanke sprang han upp igen och gick vidare med lätta, spänstiga steg. Han måste träffa henne, så att de finge rådgöra om framtiden, ty ännu var ingenting direkt bestämt. En hare kom hoppande över vägen med rädda språng, och Herman log.

"Spring du,' sade han halvhögt. "Jag vet nog, att det säges betyda förargelse, då en hare korsar ens väg; men jag är färdig att slå mig igenom motigheterna, och jag skall vara på min vakt emot dem. För allt är jag färdig, och mitt mål skall jag nå."

Han fortsatte sin väg, tills han såg det vackra hörntornet av Munkeberga skymta fram mellan träden. Då stannade han litet för att se sig omkring. Han lade märke till, att åt höger sträckte sig stora, vackra sädesfält, och till vänster gick skogen närmare upp till gården. Där låg sannolikt parken, ifall det fanns någon sådan här. Åt det hållet borde han sålunda gå för att osedd komma närmast. Ingen människa mötte han,

och då han gått omkring en mycket liten sjö bakom herresätet, kom han upp där skogen såg mera vårdad ut och fattade, att där var ett slags park. Här och där var en liten bänk uppsatt, och några gångstigar voro upptrampade. Han följde en av dessa och kom rätt upp mot en bergvägg, och där fanns även en bänk och en litet bord under den utskjutande klippkanten. Där var skuggrikt och tyst och härligt, och där slog han sig ned utan betänkande, ty dit ansåg han, att Sylvia med säkerhet plägade gå. Timme efter timme förgick dock utan att någon hördes av. Dock blev han icke otålig, ty det låg möjligen hinder i vägen för henne att komma. Solen gled över åt väster, och eftermiddagen blev litet svalare med en friskare vind. Han tog fram papper och penna och började skriva, ty det låg diktarestämning över det hela, och han kände toner växa i själ och sinne. Och på samma gång längtade han efter Sylvia. Till en början ryckte han till vid minsta ljud. Om vinden skakade ner ett par små tallkottar, om en fågel slog en drill uppe i kronorna eller en rädd ekorre hoppade ett stycke längre bort, så kom det honom att se upp. Men till slut var han så helt gripen av diktens ande, att han icke märkte någonting omkring sig, och pennan gled efterhand allt ivrigare över papperet. Hans själ värmdes av nya tankar, och hans själs öga såg nya vyer av livet. Han hörde icke de lätta stegen därute, såg icke skuggan, som föll över stigen, och det var först sedan Sylvia, tårögd men lyckligt leende, stått och betraktat honom ett ögonblick, som han förnam, att hon var där. Då reste han sig och slöt henne till sitt hjärta.

"Min älskling, så kände du då kallelsen från min själ och kom."

"Men du märkte mig icke."

"Förlåt mig det. Jag levde in i dikten, men jag glömde dig icke, ty du var själen däri. Numera är det blott med tanken på dig, som jag kan dikta fint och härligt."

Han drog henne ned bredvid sig på bänken, och i få ord berättade han, huru han handlat, då han fått hennes brev.

"De hålla mig nästan som en fånge här," sade hon halvt snyftande och slöt sig närmare honom. "Alla mina brev till dig stjäla de, och aldrig har jag fått en rad från dig. Min faster tycks riktigt glädja sig åt att se min smärta. Min farbror är ju mera vänlig, men jag vet inte, vad han tänker. Och min kusin synes ännu liksom rädd för mig. Det måste dock bli annorlunda, eller jag leds till döds här."

"Se så, min älskade, icke skall du visa dig svag nu, du, som kan vara så stark. Vi skola nog ordna det här på ett tillfredsställande sätt. Säg mig nu, hur snart du är villig att bli min maka."

"När som helst, Herman, men hur kan jag, då hela min familj tycks vara emot det?"

"Den saken skall jag söka ordna. Om du nu tvingas att stanna här, så måste vi finna ett sätt att meddela oss med varandra. Hur ofta kan du komma ner till postkontoret?"

"När som helst, då vädret är vackert."

"Då skall du skriva till mig en gång i veckan, och jag skriver till dig lika ofta. När du sänder brev till

mig så fråga på samma gång efter brev till S. H., och då får du brev från mig. S. H. äro våra initialer, och du kommer lätt ihåg dem. Låt dock ingen ana detta. Jag kan tyvärr icke stanna här i närheten nu, men när helst du behöver mig så säg det blott, och jag kommer. Vi veta ju icke, vad som kan hända."

"Jag är nöjd med allt, som du säger det bör vara."

"Nu kan jag så litet göra, men det skall bli bättre. Hur länge vågar du stanna här i skogen?"

"Bara en liten stund till. Det torde hände, att de söka efter mig. Så gjorde de härom dagen, då jag var ute i skogen."

"Det skall icke så länge behöva vara på detta sätt. Jag skall försöka att handla snart. En aning säger mig, att det icke dröjer länge, förrän du kommer att kalla mig hit igen. Om det är en ond aning vågar jag icke säga. Jag vet dock, att hur det än blir, kommer jag att med mod kämpa för min lycka."

Sedan de ännu en stund samtalat om det, som låg dem ömmast på hjärtat, nödgades Sylvia gå, och Herman dröjde kvar en stund vid berget allena. Till slut begav han sig bort genom skogen, och då han om kvällen kom tillbaka till hotellet, där han lämnat sina saker, kände han sig mycket hungrig, men alls icke trött. Han åt sin aftonmåltid och satt sedan och rökte en cigarr ute på en soffa i den lilla parken. Tidigt nästa morgon reste han åter mot hemmet, och under vägen sökte han komma till klarhet med sina tankar om, vad som vore bäst att göra.

ELFTE KAPITLET.

Sebastian Strömert.

Nu är att förtälja, huru Sebastian Strömert i sin ungdom strävade efter lycka, huru han fann den och huru den bestått. Liksom sin broder hade han efter fadern ärvt ganska mycken egendom, men då brodern intresserade sig för industrierna, låg Sebastians håg åt jordbruket, varför han på sin del fick faderns stora jordegendomar, varav Munkeberga var den förnämsta med underlydande gårdar, och där, på Munkeberga, ämnade han bo och njuta livets lycka. Han hade icke, i likhet med brodern, sökt sig en maka endast av kärlek, utan han hade haft i tanken att genom äktenskap även höja sitt anseende, något som Linus för sin del tänkt på för sent. Uppåtsträvande och högmodiga hade bröderna alltid varit, men under det Linus tycktes bliva så mer och mer med åren, hade Sebastians erfarenheter nog ändrat hans sinne något under årens gång.

När Sebastian skulle välja sig en maka fäste han ej sin blick vid någon mindre är en förnäm adlig dam, som visserligen icke var begåvad med vare sig rikedom eller skönhet, men som i stället medförde sitt stolta adliga namn såsom bröllopsgåva. Så snart hon blivit härskarinna på Munkeberga lät hon iordningställa allt efter sitt behag, och även om Sebastian varit beredd på stora omvälvningar i hemmet, då hon kom, så häpnade han dock över de väldiga summor som fordrades för att få allt i ordning enligt hustruns smak.

Dock var han för stolt att säga ett ord därom. Det betydde ju för övrigt föga för honom, som var så rik.

Då hon omsider ordnat allt efter sitt sinne, såg det helt annorlunda ut på det tillförne ganska allvarliga Munkeberga. I de stora salarna glänste fina möbler och väldiga speglar, och allt vittnade om smak för lyx före allt annat. Snart började festligheterna. De fina och praktfulla rummen fylldes av glada gäster, som man kunde glädjas åt att ha där. Den unga fruns närmaste kommo i första hand och sedan mera avlägsna släktingar, alla med lysande namn och gamla anor, men de flesta av dem fattiga, somliga riktiga vandrande riddare, vilka drogo från den ena släktingen till den andra och levde på deras bekostnad, då de själva icke hade något att leva av. Och de stannade i långa tider på Munkeberga, och Sebastian fick nöjet låna somliga av dem ganska försvarliga summor, då de råkade ha hedersskulder att betala; och andra fick han stå till tjänst genom att teckna sitt namn på växlar, som de någon gång själva ämnade inlösa, men som i tidens fullbordan hamnade hos Sebastian Strömert. Utan knot stod han ut med allt detta, sade ingenting om det på rätt länge. Men då sonen föddes, tyckte fadern det vara på tiden att hustruns släktingar tills vidare drogo bort till andra orter, och han sade något därom till sin hustru, sedan den lille hunnit bliva döpt. Men då lät hon honom förstå, att inom de högre och bildade klasserna var det inte brukligt att visa någon på dörren, utan hos dem fingo gästerna gärna stanna efter gottfinnande, och som nu han, Sebastian Strömert, hugnats med den

nåden att genom sin hustru upptagas inom dessa klasser, så måste han även visa samma seder som de. Ville han icke det, så vore det också bäst för henne att taga sitt barn och begiva sig hem till de sina igen. Så blev det tårar och klagan och sorgeuttryck, för att hon låtit sig ledas till att förena sitt öde med en man, som icke rätt tycktes kunna fatta adelskapets härlighet och höghet. Då teg Sebastian och lät gästerna stanna, men han kände sig icke mera tillfredsställd med sitt liv.

När året därpå den lilla dottern kom, tyckte han allt att livet blev litet ljusare igen, och han drömde om, vilket lyckligt familjeliv de skulle kunna föra, om de åtminstone en del av tiden finge vara ensamma. Men då funnos ännu ett halvt dussin släktingar kvar i huset, och bland dessa var det ett par, som tycktes hava för avsikt att göra Munkeberga till sitt permanenta hem, och som gärna ville vara med och styra det hela där. Den ene av dessa var en morbror till fru Strömert, en försupen baron Stiernspetz, och en avlägsen kusin, en högvälboren fröken Priskilla Lilliehlahd, som överskridit ungdomsåren utan att med sina högförmäma anspråk och sitt sköna namn lyckats vinna ens en rik plebej, i stånd att giva henne ett hem. Fåfängt sökte dock Sebastian framställa sitt hjärtas tanke för sin hustru. Hon började genast på sitt vanliga sätt och försäkrade, att så länge hon stannade på Munkeberga skulle också släktkänslan hållas i helgd och ingen av hennes anhöriga visas på dörren, så länge de ville hålla till godo med vad huset förmådde och hedra ägaren med sin höga närvaro, trots det hans namn saknade

all klang. Då uppgav han försöken och lät dem stanna, och aldrig var det mindre än ett halvt dussin gäster vid godset. Dock gav Sebastian icke längre några lån och skrev icke på några växlar, icke ens när hustrun vid ett par tillfällen under tårar bett honom därom för att han skulle rädda ett par ärade namn från att falla i vanrykte. Han var obeveklig och fick till lön sin hustrus förakt, och det hände några gånger, att både baron Stiernspetz och fröken Priskilla Lilliebladh läto undfalla sig yttranden om, att det började bli småborgerligt och tråkigt vid Munkeberga. Sebastian var stark nog att icke uttala de bittra ord, som lågo på hans tunga. Men i hans inre mognade en plan, som han omsider satte i verket. Han skrev till en gammal kusin till sin far, en knarrig, elak och bitter gumma, som på grund av sin elakhet och sitt otrevliga sätt aldrig varit tåld av familjen, och frågade, om hon icke ville komma och göra ett längre besök på Munkeberga. Länge dröjde det icke, förrän svaret kom, fullt av tacksägelser för inbjudningen och med upplysning om, att hon skulle anlända redan följande dag. Sebastian meddelade nyheten vid middagsbordet, att en mycket avhållen släkting till honom skulle komma som gäst till dem.

"Hur var hennes namn sade du?"

Det var baron Stiernspetz som frågade detta, under det en den skarpaste blick träffade den djärve värden.

"Hennes namn är fru Andersson. Hon är änka efter en läderhandlare, som lämnade efter sig tillräckligt för henne att leva av. Men det blir långsamt för den kära gumman ibland, och man måste tänka på släktskapen.

Jag blygs nästan över, att jag icke förr bett henne besöka oss."

"Hon stannar förmodligen bara några dagar," inföll fru Strömert bitande.

"Det kan jag verkligen icke säga, ty jag har bjudit henne att stanna så länge hon trivs hos oss. Möjligen stannar hon ända till sommaren."

"Men Sebastian, vad skola vi göra med henne, då vi få annat främmande?"

"Ingenting, skulle jag tro. Hon får väl hålla till godo med vad huset förmår, alldeles som våra andra kära släktingar och vara nöjd med det, som vi ha det."

Baron Stiernspetz, som trodde, att Sebastian icke begrep sin hustrus ängslan inföll:

"Min kära systerdotter har sin tanke fäst vid obehaget av att ha den gamla frun här, då det kommer främmande. Du förstår nog min käre Sebastian, att man inte gärna kan sällskapa med folk, som heter Anderson."

"Åh, jag tror inte det blir svårt, ty hon reder sig var som helst, det försäkrar jag."

Hur de sedan försökte övertyga honom om det galna i att bjuda henne dit, så kunde de icke rubba hans föresats, och nästa dag hämtade han själv sin släkting vid stationen, och hon var färdig att presenteras, då middagstiden kom. Redan på hemvägen hade Sebastian gjort henne förtrogen med ställningen i sitt hem och berett henne på, att det kanske bleve några svårigheter på grund av de övriga. Men han bad henne hålla sig lika högt som de och att icke spara dem, om det komme till meningsutbyte och de bleve elaka mot henne. Ehuru han icke direkt sade henne, varför hon

blivit bjuden, begrep gumman det ändå, och hon kände medlidande med honom och beslöt att hjälpa honom. Detta gjorde hon även. Första dagen gick det någorlunda, men sedan var det slut. Första bataljen utkämpades, då man på eftermiddagen satt i salongen och pratade. Fröken Lillieblahd hade just på sitt förnäma sätt och med ett litet nedlåtande leende bett eller befallt Sebastian att hämta henne ett glas vatten, och han gjorde det höviskt. Några minuter senare hördes fru Anderssons något grova stämma:

"Snälla Stiernspetz, vill ni gå efter ett glas vatten åt mig."

Baronen ryckte till som stungen av en orm och såg på den djärva gamla damen med en blick av dödande förakt och ilska. Men han svarade icke ett ord.

"Jag tror herr Stiernspetz håller på att bli litet döv." fortsatte då fru Andersson. "Är det inte underligt, att åldern skall ha en sådan effekt på folk? Jag frågade, om han vill vara snäll och gå efter ett glas vatten åt mig," tillade hon med hög röst.

Baronen hade nu blivit blek av ilska, under det fröken Lillieblahd syntes nära att svimma.

"Mitt namn är baron Stiernspetz, om jag får be. Betjäningen bär in allt vatten ni vill ha."

"Åh, ursäkta mig, min bäste baron Stiernspetz; inte trodde jag, att en båld adelsman som ni skulle vilja låta överträffa sig i artighet av betjäningen. Jag är dock glad över, att vår käre Sebastian är artig mot damerna ännu. Tiderna förändras bra mycket. I

min ungdom voro alla herrar artiga, verkliga kavaljerer. Det blir sämre och sämre här i världen."

När hon sagt detta satt hon tyst och betraktade baronen, och han vågade icke mera den dagen strida mot henne. Men dag efter dag kommo små drabbningar mellan dem, och även mellan fru Anderson och fröken Lillieblahd, och slutligen begav sig baronen bort. Fröken Lillieblahd härdade ut ett par veckor längre, men sedan nödgades även hon fly, ty fru Anderson var icke den, som lät sig övervinnas. Så snart de voro gångna förändrade hon helt och hållet sitt sätt, blev vänlig och trevlig, så att Sebastian tyckte det vara riktigt roligt att ha henne där; ehuru hans hustru på intet sätt kunde fördraga den gamla frun, som enligt hennes mening icke blott saknade all bildning och finhet men även ordentligt, vanligt folkvett.

På försommaren reste fru Anderson hem igen, följd av många tacksägelser från Sebastian, och han bad henne vara hjärtligt välkommen igen, när som helst hon behagade. Från den tiden besvärade icke fru Strömerts kära släktingar så mycket. De kommo nog ibland men stannade icke så länge. Men fick hon icke ha dem där så mycket hon ville, så bjöd hon i stället främmande, och festligheterna på Munkeberga fortsatte, till dess Sebastian en dag hade ett allvarligt samtal med sin hustru och sade henne, att det icke kunde få fortsätta på det sättet, ty det skulle ruinera honom. Det var då han fick det slag, som han visserligen fruktat och likväl hoppats han skulle undgå.

"Skall nu även den glädjen tagas ifrån mig," sade hon bittert. "Du var då icke så rik som jag trodde.

Hade jag vetat det, så skulle jag visst inte hava bundit mig vid en sådan man som dig."

"Men käraste, du gifte dig väl inte med mig bara för mina pengars skull?"

"Vad trodde du det var för då? För ditt vackra utseende? För att jag älskade dig? Man älskar icke en, som man känner stå på så mycket lägre nivå än en själv."

Sebastian gick tyst ifrån henne, och från den dagen var han sig icke mera lik. Han blev tyst och inbunden och retlig, och med nästan feberaktig iver ägnade han sig åt sitt arbete. Visserligen älskade han sina barn och gladde sig åt dem, men gent emot sin hustru intog han en reserverad hållning.

Så gingo åren. De glada festerna på Munkeberga blevo efterhand icke så många, och fru Strömerts släktingar kommo icke så ofta, sedan Sebastian börjat visa sig kylig mot dem. Baron Stiernspetz dog, som bättre var, och besvärade således icke mera. Den enda som kom och stannade någon längre tid var fröken Lilliebladh, och numera frågade Sebastian icke så mycket därefter. Hon fick komma och gå som hon ville, men hon kände sig förtörnad över hans kyliga likgiltighet och höll sig helst borta.

Barnen växte upp. Rudolf tog efter modern, såsom ofta händer, blev högmodig och dryg och beklagade ganska tidigt, att hans fader skulle vara en man av folket. Han kallade sig Rudolf Lilliebladh Strömert, för att man därav skulle fatta, att han åtminstone på mödernet var av en framstående släkt. Systern, Eleonora, eller Nora, som hon i vardagslag kallades,

frågade litet efter namnets adelsskap men så mycket mer efter själens. Hon sympatiserade med fadern och förstod honom bättre än de andra, och hon blev hans tröst och glädje.

Vid tiden för Sylvias kommande till Munkeberga var Rudolf redan tjugufyra år och systern tjugutre. Den unge herrn till Munkeberga hade studerat och gjort det grundligt, enligt hans egen mening, ehuru han icke kunnat bestämma sig för någon viss levnadsbana. Han ansåg sig komma lika långt och kunna reda sig lika bra genom att stanna på sin egendom, ty Munkeberga skulle naturligtvis en gång bli hans, och för att kunna sköta den väl hade han, sedan han tagit studenten, legat två sysslolösa år i Lund och satt sig i stora skulder, beslutit sig för att genomgå en kurs i en lantbruksskola. Detta var dock ännu bara en plan för det kommande.

Nora hade också varit i skola och pensionat men bibehållit sitt älskliga väsen och blida sinne.

Ingen av dem hade någon riktig aning om, att Munkeberga icke längre var det rika godset utan en skuldsatt egendom, eller att fadern var i svårigheter och ibland hade det rätt otrevligt. Huru en hel del av dessa svårigheter uppstått skulle nog Rudolf kunnat berätta, ty han hade åstadkommit dem, men därmed teg han, och fadern sade ingenting.

När Sebastian fick sin brors brev med förfrågan, om han fick sända Sylvia dit, gavs genast ett jakande svar, och Sebastian läste med ett bittert leende raderna, som förkunnade, att denna hennes resa var för att skilja henne från en svärmisk känsla för en fattig man, och

att hon var bestämd till maka åt den förnäme greve Torselli. Trettio år tidigare skulle Sebastian hava ansett sin brors mening alldeles riktig; nu log han medlidsamt åt den. Han hade blivit botad. Hans avsikt var att förtiga egentliga orsaken till Sylvias ankomst, men ödet ville annorlunda. Sedan han läst brevet lade han det på sitt skrivbord och glömde det. Icke trodde han, att hans brev lästes, då han var ute, men så var det dock, och detta brev läste hans hustru med stort intresse, och hon beslöt att bevaka den tanklösa unga damen och att få Rudolf att hjälpa till, vilket han också gjorde. Till Sebastian sade de intet om, vad de visste, och Sylvia kände ju ingen av sina släktingar utan trodde sig bevakad av dem alla.

TOLFTE KAPITLET.

Vänner och fiender.

Rudolf kom hem efter några dagars vistelse i staden, och man kunde i hans ansikte tydligt skönja spåren av utsvävningar och dryckenskap. Skulle icke en rik godsägares ende son ha rättighet att leva som han ville och ha trevligt enligt sin egen önskan? Och Rudolf tyckte om att leva undan. Det var icke bara en önskan att vara med i festligt lag och tömma några pokaler och bli glad och tycka hela livet skimra ljust och vackert, utan en okuvlig längtan att supa, till dess han blev redlös. Så ofta han hade tillfälle därtill söp han också, och inga varningar eller föreställningar hjälpte.

Det var under det han söp, som han begick de flesta dårskaperna, och ofta nog hade han varit i mycket svår knipa på grund av sin obetänksamhet då han varit full. Skulder hade han skaffat sig ganska tidigt, och han fortsatte därmed besinningslöst. Modern hade aldrig någon anmärkning att göra mot detta, ty hon ansåg det som ett uttryck av storslagen likgiltighet för de vardagliga tingen. Enligt hennes åsikt var en ädling icke skapad till att arbeta eller bekymra sig om småsaker utan för att njuta av livet efter behag och att från sin höjd med förnämt förakt skåda ned på de slavande massorna, som trängdes för att göra något till nytta. Visserligen hade fadern en annan åsikt, men den frågade ingen efter. Det var endast då Rudolf behövde några extra stora penningesummor, som han kom till fadern och visade någon liten smula av ödmjukhet. Eljest hade han blivit van att nästan medlidsamt se ned på sin far, som ju icke var annat än en stackars man av folket.

Sebastian Strömert bar sina bekymmer utan att meddela dem åt någon; icke ens Nora fick del av dem, fastän hon alltid visade sin far vördnad och älskade honom ömt.

När nu Rudolf kom hem från staden, glåmig och trött, frågade han icke efter någon att börja med utan gick till sina rum för att sova ut. Det tog honom i det närmaste hela dagen att vila sig, och då han kom ner till middagen, hade han ingen matlust. Han sade några ord till Sylvia, och han trodde sig vara mycket kvick och intressant. Sylvia svarade honom kort, och det förargade honom.

"Tycker du inte det är trevligt här ute, lilla kusin?" frågade han.

"Jo, det går an."

"Går an! Här är ju så vackert man kan önska, och trevligt sällskap och lantlig stillhet."

"Allt det där är bra, om man inte har några andra intressen att tänka på."

"Ha ha ha, andra intressen! En flicka, som inte hunnit sina tjugo, talar om intressen. Det är ju bara barnsligheter."

"Vi ha alla våra egna intresssen här i livet," svarade Sylvia lugnt, "ifrån det minsta barn och till den äldsta man kan finna."

"Och vilka kunna då dina intressen vara?"

"Det är min egen sak, Rudolf."

Gärna hade han velat tvista litet med henne och retas, men fadern hindrade honom därifrån.

"Du får fara till ett par av utgårdarna i morgon och se hur det går med skördearbetet," sade han.

"I morgon har jag inte tid, ty jag har lovat att vara på annat håll då".

"Såå, har du det. När du nu varit borta några dagar, kunde det väl vara nog."

"Vi skola tala om den saken sedan."

Och senare på kvällen kom det. Sebastian satt ute på soffan under storeken och rökte, då Rudolf uppsökte honom. Han slängde sig vårdslöst ned i en vilstol och rökte några minuter under tystnad. Sedan sade han:

"Jag behöver litet pängar i morgon, pappa."

Han fick intet svar och tillade därför:

"Det gäller en hedersskuld."

"Åter en hedersskuld, Rudolf. Du borde akta dig för dem, ty ofta nog äro de bevis på ohederlighet i djupet. Nu är det så för dig, ty du visste, att du inga utsikter hade att kunna fylla plikten. Redan för länge sedan sade jag dig, att du icke mera finge räkna på mig, då du på dylikt sätt satte dig i skuld."

"Men nog kan pappa inse, att en ung man inte kan undvika skuld. Jag tycker, att jag lever så varligt och stilla, som man gärna kan beräkna av en ung man i min ställning. Vore det icke att draga ner vårt namn i vanrykte, om jag började se på slantarna som en annan smulgråt? Och pappa vet, att en hedersskuld måste betalas."

"Rudolf, vad skulle du kalla mina skulder, om nu skulder hava olika namn?"

"Jag trodde inte, att pappa hade några skulder."

"Det talade jag om för dig för länge sedan. Vad slag äro de?"

"Jag vet inte, men på ett sätt äro de förmodligen hedersskulder. Dock torde de vara endast affärsskulder."

"Nåja, om det nu finns hedersskulder och affärsskulder, kan du säga mig vilka av dessa, som böra betalas först?"

"Naturligtvis hedersskulderna."

"Mig synes som dömde du mycket oförnuftigt. En hedersskuld är en sådan, som man oftast ådrager sig under rusets inflytande, vid spelbordet och i tanklöshet. En affärsskuld har man ådragit sig, i vanliga fall, då man varit lugn och sansad och sökt utföra något i livet, och för sådana skulder har man icke blott givit vad vi

kalla sitt hedersord i pant, utan sitt skrivna namn och inteckningar i det man äger. Och så skulle en sådan skuld räknas mindre noga än en så kallad hedersskuld. Detta är orätt."

"Jag sade icke det, men en hedersskuld måste man i första hand se till, ty den skall betalas genast."

"Om man kan ja, och om icke viktigare skulder komma i vägen. Så har skett med mig nu. Jag har andra skulder att betala och kan icke hjälpa dig."

"Du måste göra det, pappa. Allt annat måste vika i detta fall."

"Nej, min son, det går inte. Redan nästa vecka skall jag ut med ovanligt stora summor, och skulle jag icke kunna betala dem, så gäller det mera än du anar."

"Har då icke pappa nog för dem, även om jag nu får vad jag behöver?"

"Om det är bara några kronor, så kan jag möjligen låta dig få dem."

"Så rysligt mycket är det inte, bara lumpna sex tusen."

"Lumpna! Du talar som ett oförståndigt barn. Det vore mig fullständigt omöjligt att giva dig en så betydande summa. Jag var rik och skuldfri en gång, men under årens lopp har det förändrat sig. Jag har förlorat väldiga summor på din mors släktingar, och du har träget strävat för att göra oss fattigare, och nu är jag i en svår belägenhet."

"Ja, men det har ju varit nödvändigt att rädda deras namn. Jag vet ju att onkel Stjiernspetz var i behov av hjälp, och så voro några andra. Skola vi nu låta

vårt förut otadliga namn dragas ner och sätta en fläck på Lillieblahdarnas sköld. Det få vi inte, pappa."

Den äldre herrn satt mörk som ett åskmoln, och hans ansiktsmuskler ryckte häftigt. Om hans son slagit honom i ansiktet, skulle han icke hava känt sig mera bitter i sinnet eller mera upprörd.

"Pojke," sade han barskt, "här är icke fråga om någon Lillieblahdarnas vapensköld, ty den har jag intet med att göra. Då det kommer till dylika frågor har jag att skydda mitt eget hederliga namn, och det är Strömert. Jag vet, att jag icke äger någon vapensköld efter den gamla inskränkta meningen, men jag äger min heder, den är min sköld, och med Guds hjälp skall jag hålla den ren så länge jag lever. Är det så, att du vill sträva för det andra namnet, så gör det, men jag aktar mitt först."

Han slängde ifrån sig cigarren i gräset, reste sig och gick in i huset utan att fråga efter sin son. Han hade blivit förolämpad, och Sebastian Strömert hade sin adel, som han icke lät någon trampa på. Länge hade han låtit maka och son handla som de ville, men nu måste det bli slut. Att Rudolf måste behandlas med stränghet, det var en given sak, ty eljest komme det aldrig att bli något av honom, och det måste börjas nu, om det icke redan var för sent.

När Sebastian Strömert föresatte sig något, plägade han vara man att föra det igenom, och så ämnade han nu göra. Rudolf måste böjas, fast det nog komme att bli en strid, innan segern vunnes. Sebastian satt länge i sitt rum och grubblade. Hans ställning var långt ifrån god, ty han hade verkligen förlorat mycket på

sin hustrus släktingar, och Rudolf hade flitigt gjort sitt till för att ruinera sin far. Visserligen kunde saken redas ut, men man måste då bruka stor omsorg och vislighet, och detta var vad Sebastian även ämnade göra. Nu skulle han visa dem, att även om han icke hade något adligt namn, så fanns det kraft och vilja hos honom. En gång hade han varit svag för ett stolt namn, nu fick han nesa och skam av sin egen son därför, och den forna svagheten fanns icke mer. Kanske hade den levat, om hans hustru visat honom någon liten smula kärlek, men det glömde hon nu, om hon ens någonsin haft några varmare känslor för hans person.

Medan han nu satt och tänkte sina mörka tankar och kände sorg i sitt hjärta, hördes en blyg knackning på dörren, och vid hans något vresiga "kom in" trädde Sylvia in i rummet. Han hade trott det vara Rudolf, som kom för att ytterligare söka tilltvinga sig hjälp, och han förvånades, då han såg sin brorsdotter.

"Är det du, Sylvia? Vill du mig något?"

"Ja, jag vill tala litet med farbror."

"Kom och sitt ner då."

Han kände sig både främmande och förlägen för henne. Han hade icke mycket umgåtts med sin bror och dennes familj, ty hans hustru hade varit emot det, sedan Linus och hans hustru en gång besökt Munkeberga och där blivit bemötta med avmätt kyla av sin förnäma svägerska, hade de båda familjerna icke haft något gemensamt, hade vuxit ifrån varandra nästan helt och hållet. Det var först nu, när Linus behövde hjälp med Sylvia, som ett närmande åter

skedde. Sebastian hade varit villig stå sin bror till tjänst, ehuru han medlidsamt log åt broderns barnsliga fåfänga att vilja gifta bort sin flicka till greve Torselii, när Sylvia icke själv ville. Sedan hon kommit till Munkeberga, hade han icke mycket brytt sig om henne, men han måste erkänna, att hon i skönhet och finhet överträffade även hans egen dotter.

"Nå, vad önskar du, Sylvia?" frågade han, då hon satt sig.

"Har det ändå inte kommit något brev till mig på hela tiden, farbror, utom de två jag fått från mamma?"

Han teg, ty det var honom besvärligt att svara.

"Om det kommit några," fortfor hon, "och de förhållits mig, så skulle jag anse det mycket skamligt av den, som tagit dem."

"Det är intet brev av vikt för dig som blivit undanhållet. Det är blott brev från ett enda håll, som du icke får, och detta sker på din fars befallning."

"Men de brev jag skriver åt det hållet bli väl avsända ändå?"

"Nej, din far vill, att du skall slå de där oförnuftiga känslorna och tankarna ur hågen."

"Det synes mig, som vore pappa oförnuftigare än jag. Han önskar gifta bort mig till en man, som jag ej det minsta håller av, och för vilken jag aldrig skulle kunna lära mig att ens hysa respekt. Och därtill älskar jag en annan. Han borde ha sitt barns lycka i tanke mer än så. Förut var han alltid en god fader för mig, men nu har han blivit så hård och avvisande."

"Han är äldre, och han förstår nog bättre än du, vad

som hör till ditt framtida väl." Sebastian kände sig mot sin vilja intresserad i sin unga brorsdotter.

"Men snälla farbror, inte skulle ni vilja handla så mot Nora? Om hon lärde sig älska någon, som vore värd hennes kärlek, nog skulle farbror låta henne få honom."

Han skrattade litet, men han kände sig likväl mycket tilltalad av hennes ord.

"Är den du älskar värdig din kärlek?"

Då berättade hon allt för honom, ända från den stund, då hon försökte gå över floden på den spröda isen, och till den stund fadern tvingade henne att resa till Munkeberga, och farbrodern lyssnade uppmärksamt. När hon slutat sin berättelse, frågade hon:

"Tror inte farbror, att han är värd min kärlek?"

"Jo, mitt barn," svarade han långsamt, "han är värd den. Med en sådan man bör du kunna bli lycklig. Det är så många olyckliga makar i världen, att man icke bör önska flera."

"Håll mig då inte längre som en fånge, farbror. Låt icke bevaka nästan alla mina steg, såsom nu sker, och låt mig få breven, som komma från Herman."

"Barn lilla, du ber mig om mer än jag kan göra för dig. Det är icke jag, som låter bevaka dig, och icke heller jag som tar dina brev."

"Vem är det då?"

"Min hustru och Rudolf. Du vet om min hustrus stora högmod över sina anor. Detta högmod har fortplantats till Rudolf. De togo del av din fars brev och ansågo genast, att han behandlade dig fullkomligt rätt, och de komma alltid att stå på hans sida."

"Kan då icke farbror förbjuda dem att taga breven?"

"Nej, icke gärna, ty det skulle måhända hos dem väcka misstankar, att du bett mig därom. Och jag vill för min brors skull icke gärna lägga mig i det här, även om jag av hjärtat tror dig ha rätt. Men kommer du i svårigheter någon gång så säg mig till."

"Hur länge skall jag stanna här då? Sade pappa något därom?"

"Nej, men han menade nog, att du skulle stanna hos oss, tills du hunne glömma den där mannen."

"Då finge jag mitt hem här för alltid."

"Jag tror nästan det. Men var nu icke längre nedslagen utan tag det hela med lugn. Du har Nora att sällskapa med, och det kommer ju främmande ibland, så det bör inte bli dig så långsamt. Därtill har du ju fri tillgång till biblioteket, och det är ju också ett sällskap. Jag är glad att du kom och talade med mig om det här."

Sylvia kände, att hon nu ägde en vän i sin farbror, och då hon gick var hennes hjärta gladare än förut. Ute i trappan mötte hon Rudolf.

"Var har du varit?" frågade han hetsigt och befallande.

"Uppe i övre våningen, som kusin säkerligen ser," svarade hon lätt och gick förbi honom.

"Plebej; blodet gör sig gällande," sade han argt.

"Jag hör det," var hennes lugna svar, och i detsamma var det henne klart, att hon icke blott funnit en vän den kvällen, utan även ådragit sig fiendskap.

Hon gick ner och satte sig på en soffa i trädgården och glömde snart allt annat för att drömma om den hon älskade.

TRETTONDE KAPITLET.

Planer.

Icke var det första gången Rudolf Strömert hade ett förtroligt samtal med sin mor, när ingen annan hörde dem, men kanske hade de aldrig förr haft så allvarligt viktiga ting att samtala om som nu, då de i den halvljusa kvällen dragit sig undan till hennes lilla förmak för att få vara ostörda. Rudolf hade alltid varit hennes älsklingsbarn. Hos honom såg hon det sanna adelskapet framträda, och han skulle hävda det gamla Lillieblahdska namnet, såsom hon alltid drömt sig detta namn. Att han varit för lat och likgiltig att sträva sig till en ställning i det allmänna livet, där han kunnat utmärka sig, det kallade hon endast förnämhet i livsuppfattningen, och hon drömde om, att han en dag skulle träda fram och visa, att det stolta Lillieblahdska blodet flöt i hans ådror. Den andryghet, som alltid utmärkt henne, hade med åren blivit allt större, och hennes hjärta, som icke ofta klappat av varma känslor, hade blivit allt kallare och mera beräknande. För sin make hade hon inga ömma känslor. Hade aldrig haft det. Hon hade gift sig med honom för rikedomens skull, och hon ansåg på den tiden även ett sådant steg kunna leda till lycka. Men sedan hon blivit gift, och

en ungdomsvän, för vilken hon verkligen hyst en mycket öm böjelse, helt och hållet dragit sig ifrån henne och till och med vid ett tillfälle sagt henne, att han icke kunde sympatisera med personer, som för pengar kunde sälja hjärtats bästa känslor och offra de fagraste lyckodrömmar, hade hon blivit kall, så kall som is, och det var icke utan att hon kände en viss kylig glädje, då det gick andra illa, och då de fingo lida. Det var fördenskull hon tog ett sådant intresse i Sylvias öde, och hon kunde på inga villkor tåla den unga flickan. Sin egen dotter kunde hon ju fördraga, men någon verklig kärlek till henne fanns icke i modershjärtat. Rudolf var numera den ende, som kunde glädja sig åt hennes blida känslor, och han hade förstått att draga stor nytta av dem, ty många gånger, då han varit i svårigheter, hade hon hjälpt honom eller övertalat Sebastian att göra det.

När nu fadern hade nekat att bistå sin son, fanns det blott en utväg öppen till räddning, och det var genom modern. Så länge den utvägen icke var stängd, kände Rudolf sig ganska trygg. Dock måste han handla genast, ty redan nästa dag skulle hans förbindelse infrias.

"Mamma, nu måste du hjälpa mig, ty eljest går det alldeles på tok för mig," sade han, och det var allt ängslan i rösten.

"Vad har du tagit dig till igen?"

"Åh, vi voro litet vilda kanske, och de hetsade upp mig. Friherre B. påstod, att de som ha blandat blod alltid visa den sämsta sidan, och den är full av feghet. Det förargade mig, och jag satte upp emot

honom ganska friskt. Och inte kunde jag sluta heller, då jag förlorade, det är ju givet, ty då skulle han ha ansett sig få vatten på sin kvarn."

"Han har alltid varit en fiende till vår familj, så att det förundrar mig icke, om han var förolämpande. Blev din förlust stor?"

"Inte så farligt, bara sex tusen, men det förargliga är, att pappa inte vill hjälpa mig."

Ett föraktfullt löje lekte på moderns läppar men blott för ett ögonblick, sedan blev hon åter allvarsam.

"Om han nekat dig, så betyder det nog, att han inte kan hjälpa. Han har börjat spela ekonomisk på sista tiden."

"Han sade mig, att han själv är i rysligt svår knipa just nu."

"Och dock måste du ha pengar. Och min bror skriver just i dag, att han är i en mycket svår belägenhet och vill ha hjälp. Jag vet snart inte, vad vi skola taga oss till. Din far tycks börja bli fattig."

"Men hans bror har mer än nog."

"Vad nytta ha vi av det? Om blott hans pengar vore våra. Och så att tänka sig, att den där gåsen Sylvia en gång skall få det allt."

"Vore hon borta så fölle det helt naturligt till oss sedan."

Det gick som en darrning genom dem båda, och de sutto tysta en lång stund. Deras ögon glänste i halvdunklet, deras tankar arbetade, och deras sinnen voro i uppror. Orden hade varit enkla nog i svårighetens stund, men genom dem hade i ögonblicket tänts en gnista, som snabbt flammade upp till en låga av

planer, och ingen av dem vågade med ord uttrycka vad de tänkte. Men spänningen i deras sinnen gav med sig omsider, och de sågo nästan skyggt på varandra, till dess Rudolf med halvkvävd röst yttrade:

"Det ligger ju icke inom möjlighetens gräns."

"Vem vet," svarade modern. "Det gäller att tänka på; senare kunna vi handla."

"Men det hjälpte mig icke nu."

"Vi kunna kanske ordna det. Jag vill inte bedja din far om hjälp just nu, ty när han nekat dig så bestämt, ger han icke heller med sig, om jag ber honom."

"Var skall jag då få pengar?"

"Den enda utväg jag nu ser är att du i morgon får in till staden och talar med dem du givit ditt ord. Säg dem att du behöver ett par dagar för att uppgöra saken. På samma gång får du taga med dig några juveler, som jag har, och du kan resa till en annan stad och skaffa pengar på dem."

"Skönt, mamma, det räddar mig ur en ryslig nöd."

"Säg intet om det till någon."

"Naturligtvis inte."

Han kysste sin mor och gick. Nu kände han sig gladare till sinnes än förut, och sedan han varit inne i matsalen och tagit sig en konjak, tände han en cigarr och gick ut i trädgården. Han var belåten att leva för stunden, att njuta av dagen som den kom och icke bekymra sig om mer än det allra nödvändigaste, det var hans princip, som han också troget följde.

Då han kom ned i trädgården fann han Sylvia där, och intagen av en oemotståndlig lust att gäckas litet

med henne, slog han sig ned bredvid henne på den bekväma soffan.

"Nå, min bästa kusin," sade han, sedan han blåst ut ett stort rökmoln, "hur står det till med den där noble herrn, som vågat älska dig?"

I vanliga fall var Sylvia lugn och sansad, men som hon just suttit och tänkt på Herman, kunde hon icke fördraga, att någon kom och talade om honom på det sättet.

"Den noble herrn befinner sig säkerligen i högönsklig välmåga, men ni bör inte befatta er med honom, han är för god till det."

"Ser man på bara. Näbbar och klor finns det hos den menlösaste duva. Vem skulle ha trott det. Således har du inte varit klok nog att slå honom ur hågen ännu? Det borde du göra."

"Det är en sak som berör endast mig. och den skall jag sköta om."

"Vore det inte mycket bättre, att du ginge in på din fars önskan? Du skall veta det gäller ingenting mindre än en greve, som du kan få, om du är förståndig. Det vore något för en flicka som du, och du finge ett namn att lysa med."

"Jag vill inte alls lysa med lånta fjädrar, och för resten så tycker jag, att en hel hop sådana där fina namn lysa ganska klent."

"De väga mer än du tror."

"Nej, de väga ingenting, åtminstone inte för mig. Och nog tycker jag det vara mer än barnsligt att yvas över ett gammalt namn, specielt då man själv har

mycket av stackare i sig och icke är i stånd att visa verklig själsadel."

"Du pratar vad du inte förstår, kusin. Men du kommer nog att inse det rätta efterhand."

Sylvia var alls inte intresserad av samtalet, och det var tid för henne att gå in, varför hon steg upp, och Rudolf hindrade henne icke, ty hans tanke hade åter gått till samtalet med modern, och han började undra, hur det skulle bli dem möjligt att komma i besittning av den rikedom, som eljest skulle tilifalla denna i hans tycke lantliga och barnsliga flicka. Han rökte helt sakta och tänkte skarpare än på länge. Natten föder nattliga tankar, och mörkret bär med sig initiativet till mörka gärningar. Rudolf spratt till, då han till sist tyckte sig se en utväg, se målet, varom modern och han talat. Då hade han icke gjort allt klart för sig, men nu hade han det, och han ryste. Men om fadern verkligen var nästan ruinerad, såsom han givit en liten vink om, då bleve det nödvändigt att göra något för att reparera skadan, ty även om namnet Strömert var litet värt, så måste man så mycket mera tänka på det stolta och ärorika namnet Lilliehlahd.

Men en halv känsla av rädsla i nattdunklet kastade han ifrån sig cigarren och begav sig till sitt rum. Men den natten kunde han icke sova.

FJORTONDE KAPITLET.

I Lövlundaskogen.

Vad lär sig icke den veta om naturens märkvärdigt stora hemligheter, som hela livet igenom bor ute i den

stora, mörka skogen och kan lyssna till rösterna som tala där, när helst han vill. Ty att röster tala där ute, det är då säkert, bara man lyssnar till dem. Och naturens hemligheter äro många, och de som lära sig dem och minnas dem, de bli lärda och väldiga. Ibland äro de mänsklighetens välgörare, ibland äro de farliga. Deras kunskap är alls icke lik den boklärdes, ty den går icke efter några vissa och säkra principer utan blott efter iakttagelser och rön i det vardagliga livet, och den kan icke, som den boklärdes kunskap, skrivas ned på papperet och i allt förklaras, ty det ligger så mycket oförklarligt i den. Kunskapen, som kommer över naturmänniskorna, kommer egentligen utan deras sökande. Den kommer, som daggen i nattliga timmar kommer till blommorna, så tyst och stilla och ljuv, och den gör just intet väsen av sig.

Skogen har sin egendomligt fagra mystik, och få äro de, som i allt känt sig hemma i den utan bävan. Skogen är någonting levande. Den talar sitt språk, fastän icke alla förstå det. Den har sina känslor, ehuru blott få ana det. Den kämpar sin strid, ehuru icke många se det. Egendomligt mystisk är den stora skogen. Och varelserna där inne, de få sin karaktär av skogen, och de trivas där.

I skogen bo jättar och troll, där regera skogsrået med makt, där leka älvor och tomtar, och inne i tjärnen hava fagra små sjörår slagit sig ned med tjogtals dryader i sin tjänst. Allt detta är skogens andeliv, som icke skönjes av andra än de invigda, och det kostar mycket att bli invigd däri.

Långt uppe i Lövlundaskogen bodde en gammal

man, som hörde till de invigda. Hur länge han bott där visste egentligen ingen, och hur gammal han var, voro de även okunniga om. Man visste lika litet om den mannens liv, som man visste, varför den höga, susande furuskogen fått namnet Lövlundaskogen. Någon orsak gavs väl för namnet, men inte var det rikedom på lövskog som var orsaken, kanske var det förr frånvaron av den just där, som inspirerat namnet.

Alltnog, inne i denna väldiga gamla furuskog bodde Alrik Skogman, som han kallades av folket, ehuru hans namn nog icke var Skogman, utan detta hade givits honom blott för det att han bodde i skogen. Han var en lång och mager man med vitt skägg, som flöt ned på bröstet, med ett ansikte, vars djärva drag skrämt mer än en, men där ur blicken alltid sken en viss vänlighet blandad med skygghet. Iförd sina grova, gråa vadmalskläder liknade Alrik ganska mycket skogsguden, sådan fantasien ibland söker fatta denne, eller en gammal nordisk krigare, som lagt av sin rustning för att stanna hemma i frid. Om han själv byggt sin stuga eller den fanns där före hans tid, kände man ej till. Det var i alla fall en ganska bra stuga, byggd av grova stockar, med två fönster och med ett rymligt rum. Inte var det storslaget där inne, men det var rent och snyggt i alla fall. Inga tapeter funnos på väggarna, men där hängde en stor, lurvig björnhud på ena långväggen, och den andra pryddes med ett par vargskinn. Möblerna voro grova men smakfulla. En byrå i ena hörnet, ett bord vid vardera fönstret, det ena alldeles fullt med blomkrukor, vari stodo utsökt vackra blommor, en säng borta vid

väggen och ett par stolar. En gungstol hade han även, och där satt han om kvällarna och tänkte, då han icke var ute under träden, vilket dock ofta var fallet. Vid nedre sänggaveln stod ett högt skåp, i vilket han förvarade många olika ting, bland annat en god samling böcker.

Den gamle Alrik studerade naturen, ja, kanske skulle vi kalla honom naturforskare? Allt det mystiska älskade han, och att studera naturens stora bok tyckte han om. Han hade hållit på därmed i så många år, och han skulle hava känt sig rysligt fattig och olycklig, om han tvingats att sluta upp därmed. Han förstod fåglarnas språk, det hade han lärt sig genom riktiga små samtal med dem. Han fattade de vilda djurens skrik och läten, och med varje ljud ute i skogen var han förtrogen. En annan skulle hava känt det förfärligt ensligt och dystert att bo så där ensam långt ute i villande skogen, men han gjorde det icke. Tvärtom trivdes han där och trivdes allena. Ensamheten hade icke för honom något avskräckande.

Men menniskorna i trakten hyste en viss fruktan för honom. Det var ju sällan han syntes till, endast då han måste ned till bygden för att handla. Då gick han på de små stigarna ner till Munkeberga och sedan vidare stora vägen till byn, där han köpte vad han ville ha och sedan tyst och stilla begav sig på hemvägen igen. En riktig eremit var han, det måste medgivas, men det hade ju ingen annan än han med att göra.

Men trots det egendomliga hos honom, eller kanske just på grund därav, kom folket efterhand till den över-

tygelsen, att gamle Alrik var en riktig trollkarl, en som förstod mer än andra och egde kännedom om de mystiska krafterna i naturen. Själv sade han ingenting emot detta, han endast log helt stilla. Han var nu en gång hållen för att vara ett original, och det var bäst att han lät det vara som de önskade. Så hände det då, att någon vid ett tillfälle kom och rådfrågade honom i all hemlighet om något, och han gav ett vist råd. Sedan kom en annan smygande till hans stuga och ville ha hjälp, och han gav den, lugnt och stilla och vänligt, och det säregna var, att han aldrig begärde något för hjälpen. Efter som åren gingo steg Alriks rykte som trollkarl i jämbredd med folkets fruktan för honom, ehuru ingen hade något direkt ont att säga om honom. Men trots fruktan kommo de till hans stuga i skogen, och alla blevo vänligt mottagna. Det hände, att någon förde med sig något skålpund smör eller en fårbog eller något annat i matväg, och dessa gåvor tog han emot, men endast med villkor att han fick betala för dem.

Alrik Skogman var dock mer än en naturdyrkare och mer än en mystisk spåman, han var verkligen en kunskapsrik man, som i sin ungdoms dag haft stora förutsättningar för att kunna gå långt på en ljus och skön bana. Men vidriga förhållanden hade kommit honom att hata livet bland människorna, och då drog han bort och hamnade efterhand i Lövlundaskogen, där han alltsedan levat ensam och fridsam. Det var ju ingen i den trakten som hade reda på hans saga, och så fick han vanligtvis vara i fred. Dock hände det en och annan gång, att folket från Munkeberga kom i

hans närhet och samtalade med honom, och de förundrade sig alltid över hans bildning, men det lönade sig icke för dem att söka bli närmare bekanta med honom, ty han var som en tillsluten bok, då det gällde hans eget öde. Om det var på grund av fruktan för honom, som de höllo sig borta och när de mötte honom behandlade honom med både artighet och respekt är svårt att säga, men icke desto mindre gjorde de det. Möjligt är, att alla ryktena om Alriks spådoms- och trolldomskraft, vilka gingo ganska vida i bygden, även inverkat på de mera bildade familjerna, ty skrock och vidskepelse existerar nog icke allenast bland det lägre folket utan äro ofta nog att finna även högre upp.

En dag, när Alrik varit ute vid sin lilla odling, som han kallade potatislandet och den lilla trädgården, och kom för att gå in i sin stuga, fann han en ung flicka stående helt nära, betraktande den ensliga boningen. Alrik stannade och lyfte artigt på mössan.

"Är det något hon vill mig?" frågade han. Sylvia, ty det var hon, svarade utan fruktan:

"Nej tack, jag vill ingenting. Jag blev bara förvånad över att finna en boning här ute i skogen. Jag har varit här i närheten flera gånger utan att se den."

"Visste ni icke om min stuga, fröken, då är ni en främling på orten."

"Ja, jag har varit här endast en kort tid."

"Underligt att ingen sagt något om det. Sitt och vila er, fröken. Den här bänken vid tallen är bekväm att sitta på. Jaså, ni är främling här, och likväl tycker jag, att edra drag förefalla mig bekanta. Ni är väl gäst på Munkeberga då?"

"Herr Strömert är min farbror, och jag skall stanna hos dem för en tid."

"Om ni blott såge riktigt lycklig ut, så vore allt gott och väl, men det gör ni inte."

Hon gav honom intet svar, ty hur kunde hon för en främling tala om sitt liv. Då satte han sig också ned på bänken, men icke nära henne, och fortsatte att tala:

"Ni bär någon sorg på ert sinne, fröken. Inte är jag mycket av spåman, men så mycket kan jag i alla fall se. Ni förlåter nog en gammal man, att han talar så här fritt till er."

"Helt säkert. Bor ni alldeles ensam här ute i skogen?"

"Ja, alldeles ensam. Ni har möjligen hört folk nämna Alrik Skogman, trollkarlen i Lövlundaskogen?"

"Är ni den mannen! Ja, jag hörde verkligen ert namn en gång, men trollkarl synes ni mig icke vara."

"Varför det?"

"Åh, jag vet inte. Jag har alltid föreställt mig sådana fula och krokiga och snuskiga, och ni är intetdera."

Alrik log, och det var ett riktigt vackert leende.

"Ni sitter och smickrar gubben i skogen, fröken, men det var så ärligt ni gjorde det, att jag tackar er för det. Jag önskar ni ville komma till min stuga igen, ty det är liksom solljus för mig att se ert vänliga ansikte. Och så är ni icke rädd för mig som många andra äro. Jag är visst inte farlig, fast somliga tro det. Dock är det endast ömtåliga och skuldmedvetna samveten som frukta."

En stor, vargliknande hund kom tassande fram vid hörnet av stugan, och Sylvia blev nästan rädd för honom, men hon lugnade sig snart, då han sakta kom fram till henne och helt vänligt slickade hennes hand.

"Ser man på bara," sade Alrik. "Det är icke en på hundra som får en sådan hälsning av min Nero. Han känner folk lika bra som någon människa och bättre i vissa fall, ty han kan urskilja om det är vän eller fiende som kommer, och förställning hjälper inte inför honom. Er räknar han som en särdeles god vän."

"Det är ju ett gott vittnesbörd om mig," svarade Sylvia och smekte hunden på det lurviga huvudet. Strax därpå reste hon sig för att fortsätta sin promenad.

"Kom igen någon gång till trollkarlens stuga," sade Alrik till avsked och log emot henne. Det lovade hon att göra, ty hon hade tyckt om att samtala med honom. Inte kunde hon inse, varför de kallade honom trollkarl och icke heller, varför människor voro rädda för honom.

Ett par dagar senare kom hon igen, ty ett åskväder utbröt, då hon var i skogen, och då sökte hon skydd i hans stuga. Hon förvånades över, att allt var så snyggt och trevligt där inne, och Alrik upplyste henne om, att han allt sett bättre dagar, och att han tyckte om att ha det rent och snyggt.

"Egentligen har jag ingenting annat att göra än hålla det rent och snyggt här, och för resten så är jag ute i skogen och lustvandrar. Fröken kan tro det är livligt och gott i skogen, och om menniskorna tänkte rätt på saken, så skulle många flera komma och bo

ute i den härliga barrskogen, men nu begripa de inte, hur härligt det är. Ni tror det är ensligt och det kan nog vara sant; men se jag har min hund att samtala med, och fåglarna komma i skaror till min stuga och prata med mig. Man lär sig förstå deras språk, när man hört dem länge."

"På sommaren tror jag allt det är trevligt och bra, men är det inte rysligt ensligt under de långa vintrarna?"

"Jo, det är nog så, men jag är ute varje dag då med. Jag samlar aldrig in all ved om sommaren utan väntar med den till vintern för att då ha litet arbete. Ibland går jag långa stycken för att få tag i torr och bra ved, och det är friskt i skogen, då vintern är klar och kall. Och så komma då alla sparvarna och talgoxarna och många andra vinterfåglar för att få litet mat. Det är sällskap. Nu ett par vintrar har jag haft ett par vackra domherrar i stugan. Den ene skadades på något sätt för två år sedan. När jag tog vara på honom, stannade också honan kvar, och hela vintern höll jag dem i en bur. På våren släppte jag ut dem, och de byggde väl på något håll, fast de voro här en stund var dag. I höstas kommo de hit igen och flögo rätt in i stugan. Jag tyckte det allt vara besynnerligt, men de voro här hela vintern, och nu bo de någonstädes ute bland träden och buskarna. Skogen är härlig."

"Det är icke alla, som ha samma sinne för naturen," sade Sylvia.

"Nej, det är sant, men de borde ha det. Kommer ni att stanna länge här, fröken?"

"Det vet jag inte. Min far låter mig veta, när jag får resa hem."

"Åh, är det en sådan historia, kära vän. Ni är hitsänd av er pappa för att stanna tills vidare. Och här skall er vilja brytas och ni lära er att undergivet finna er i att gå efter andras önskningar och planer. Det är icke fönsta gången jag sett sådant."

"Men inte sade jag det."

"Nej, kära ni, men trollkarlen i Lövlundaskogen förstår det ändå. Men jag är er vän, fröken, och jag vill ert väl. Kunde in inte ha förtroende för gamle Alrik? Kanske han dock kunde hjälpa er något."

Hon hade förtroende för honom, ett sådant där impulsivt förtroende, som man känner blott för högst få människor. Därför satt hon där och berättade för honom, under det blixtarna ljungade och åskan knallade, sin enkla kärlekssaga, och han hörde på med det största intesse. Hon försökte alls inte överdriva på något sätt, om icke då hon talade om sin älskades förtjänster, och då log gamle Alrik. Då hon slutat sutto de båda tysta litet. Till slut sade han:

"Ni gör rätt i att vara honom trogen. Jag vet ju inte vem han är, ty ni har inte sagt mig hans namn, men han måtte vara en god man."

"Hans namn är Herman Darnell," upplyste hon enkelt. Han lutade sig fram litet, och det lyste till i hans ögon.

"Jaså, Herman Darnell, är det hans namn? Jaha, var trofast mot honom. Jag skall göra vad jag kan för eder. Kom till mig igen vid något tillfälle, fröken. Se, nu är det klart och vackert igen, så att ni kan gå

hem. Er farbror är i många fall en god man. Hans illusioner ha blivit krossade, och jag tror, att han vill er väl."

Ute i skogen doftade det härligare än någonsin och fåglarna sjöngo sina glädjesånger i alla snår. Hur friskt regnskuren hade gjort det. All naturen jublade och fröjdade sig. Sylvia drog i djupa andetag in den doftmättade luften och gick med lätta steg framåt på den mjuka stigen. Alrik stod och såg efter henne, allvarlig och tankfull.

"Jaså," sade han för sig själv, "det är en sådan historia den stackars flickan har att tagas med. Och han heter Herman Darnell. Således är han — men nej, intet prat ens till dig själv, Alrik Skogman; det bästa är att vara tyst. Men nog måste den snälla flickan få hjälp."

Med dessa ord gick han för att se till sina blommor, fruktande att regnet möjligen skadat dem.

FEMTONDE KAPITLET.

Intriger.

Blixtrande, glittrande stjärnljus över skogen. Det ligger som renaste små silverpunkter uppe i de höga kronorna och silar ned som bleka silkesband mellan grå och röda stammar, letar sig väg in i de djupaste snåren och till linneorna, som gömt sig bland ljungen. Men stjärnljuset är i all sin fina skönhet så svagt, att det lämar hela skogstemplet i dunkel, ett sällsamt, drömväckande dunkel, mäktigt att vagga

sorgsna tankar till ro. Ett par ugglor ha en lång stund lockat åt varandra borta vid mossen i Lövlundaskogen, och deras locktoner äro allt litet hemska, i synnerhet om man icke är van att höra ugglorna skrika. Eljest råder sommarnattens frid över hela nejden. Jo, långt ner ifrån Munkeberga åkrar kommer kornknarrens sträva pratande, men det hörs blott svagt igenom skogen. Gamle Alrik lägger icke alls märke till det, där han sitter försjunken i drömmar utanför sin stuga.

Men Nero, som legat halvsovande vid sin herres fötter, vaknar upp och lyssnar. Borta i backen, som leder upp från Munkeberga park, höres ljudet av mänskliga steg som nalkas. Nero blir litet orolig och morrar, ty det är sent, och det är inte just vanligt att vandrare komma upp i skogen vid den tiden på dygnet.

"Vem tror du kommer i kväll, Nero?" säger Arik och klappar hunden. Men Nero lyssnar igen. Ljudet av stegen blir allt klarare och tydligare, och snart kan även Alrik höra det. Han känner icke de stegen, eljest brukar han ganska väl kunna höra, vem det är som kommer.

Omsider skymtar han en man långt borta i dunklet, och snart kan han av gången bedöma, vem den kommande är. Dock märker han snart, att här får han besök av en, som önskar vara okänd, ty han har en lång kappa på sig och kragen högt uppslagen. Hatten är nedtryckt i pannan, så att dragen skola döljas fullständigt. Alrik ler då han ser det. Alldeles som skulle någon kunna narra honom på det sättet. Nero hålles tillbaka med en vänlig rörelse av husbondens

hand. Den kommande kan nu se trollkarlen i Lövlundaskogen, där denne sitter stilla och lugn, liksom bidande, i sensommarnattens dunkla skönhet.

"God afton," säger han med dämpad röst och får samma korta svar på samma sätt.

"Jag kom för att fråga er till råds, ty ni är väl Alrik Skogman, kan jag tro."

"De kalla mig så här i bygden."

"Ni är ju en lärd man, då det gäller naturens hemligheter?"

"De pläga påstå det."

"Och ni är ju istånd att giva hjälp åt alla, som komma till er, vad de än månde fråga er om."

"Det beror på det. Jag ger aldrig min hjälp åt några okända."

"Mot god betalning kan ni väl göra ett undantag."

"Jag hjälper aldrig någon mot betalning."

"Åh hå, ni bör ej tala i den tonen, min gode man. Vad fordrar ni då för att bistå en?"

"Att han har fullt förtroende för mig, så att jag vet, vad jag gör. Eljest kunde jag ju lockas till att göra många saker och ting, som det är bäst att icke befatta sig med."

"Hur mycket måste man då meddela er för att få hjälp?"

"Man måste ha fullt förtroende för mig."

"Och kan man sedan lita på, att ni bevarar en hemlighet?"

"Det behöver ni ej fråga, det är självskrivet."

"Nåja, om så är så skall jag vara fullt uppriktig mot er. Om jag nu i första hand lyfter på hatten, så känner ni igen mig."

"Det behövs inte, jag känner er ändå. Vad är det ni vill mig?"

"Egentligen är det icke någon direkt hjälp jag vill ha just nu, men litet senare kanske. Jag ville, att ni skulle spå mig nu och tala om, hur mitt framtida liv kommer att gestalta sig, och därtill önskar jag, att ni upplyser mig om, hur man kan vinna en annans kärlek."

Alrik var mycket allvarsam, men det kom för ett ögonblick liksom ett litet leende på hans läppar, ehuru det leendet var sorgset.

"Det är ganska mycken hjälp ni begär av mig, Rudolf Strömert. Varför har ni aldrig förrän nu framställt dessa önskningar, fastän ni känt mig i så många år?"

"Åh, det har inte legat i min tanke förut. När jag varit här någon gång förut, så har det varit annat intressant att tala om, och edra historier ha alltid varit roliga. Jag mins den där gången, när ni berättade om alla edra trollmedel och underbara ting, som ni har i det där skåpet, och jag var nästan litet rädd sedan för en lång tid. Det gick över, när jag sedan kom att tänka på, att alltsammans dock var en saga, och att trollmedlen och gifterna och allt annat existerade endast i er inbillning, och att flaskorna och burkarna innehålla endast harmlösa ting. Men det roliga i saken är, att medan jag förlorat tron på det där, så har jag i

stället börjat tro på er spådomsförmåga, ty alla försäkra, att ni spår sant. Det var därför jag kom hit."

"Vem har sagt er, att jag spår sant?"

"Det kan man få höra av vem som helst i bygden. Säg mig nu litet om min framtid att börja med. När det var er så lätt att känna igen mig då jag kom, borde ni kunna säga mig en del om framtiden också."

"Möjligen kan jag det, men kanske är det lika bra för er att intet veta därom."

"Åh prat, det kan ni säga till bönderna, när de komma."

Alrik Skogmans blick brann till för ett kort ögonblick, sedan var han lika lugn igen.

"Låt mig se er väntra hand."

"Mycket gärna."

Rudolf räckte fram handen, och utan att röra vid den betraktade Alrik den uppmärksamt i kvällsdunklet. Hans blick är skarp, även om han skådar blott vid stjärnljus eller månstrålar.

"Ja, nu är det bra, jag behöver ej se mera. Ni har en orolig framtid att gå till mötes, min unge herre och det är ert eget fel. Missräkningar, sorger och samvetsagg blir det av efterhand. Vad ni önskar helst skall icke ske, och vad ni helst av allt ville undvika, det skall hända. När ni gläder er åt framgång och lycka blir ni grymt besviken, och ni bör noga taga er i akt, så att icke ert liv slutar olyckligt. Mera behöver ni ej veta nu, utom en sak, och det är, att det ligger i er egen makt att betydligt förändra ert livs öde, om ni blott vill det. Mera detaljerat spår jag er inte."

Rudolf skrattade vårdslöst.

"Inte så dumt ihopsatt efter allt, fastän ni ju ser min framtid ganska mörk. Men jag skall bruka den makt ni talade om och förändra ödet betydligt, det försäkrar jag er."

"Så mycket bättre för er."

"Kan ni nu stå mig till tjänst i det andra fallet. Det är någon, vars kärlek jag vill vinna, och jag önskar ett medel för att lyckas."

"Ett sådant medel är svårt att bereda, men ni skall få det; dock icke nu. Om ni vore bekant med den mystiska konsten att bereda det, skulle ni inse, att ni måste vänta."

"När kan jag få det då?"

"Kom till mig fyra kvällar från nu. Den kvällen kommer nymånen att synas, och ni måste ur mina händer mottaga det ni vill ha, just när de sista strålarna dö bort."

"Men det blir ju ganska tidigt."

"Ja, det är sant, så tidigt, att ni ej ens kommer att lägga märke till månen, men den saken håller jag reda på. Gå nu, unge herre, och tag med er det medvetandet, att ni lyckats bra hos trollkarlen i Lövlundaskogen."

Så snart Rudolf med en nick till avsked gått sin väg försjönk Alrik i tankar och satt länge stilla och begrundande.

Nästa morgon begav han sig till staden, där han icke varit på länge. Litet underlig såg han väl ut, om man jämförde honom med andra, där han kom i sin vadmalsdräkt, men hög och silverhårig, oböjd av åren och med hälsans färg i dragen. Raskt gick han i den

vackra sommardagen, ty han ville vara hemma igen till kvällen, och det var styva två och en halv mil att gå. Därtill hade han litet att uträtta. Han åt middag på ett kafé, och därtill på ett av de finaste, vilket förundrade dem som sågo honom, och sedan besökte han flera personer i staden. Vad han hade där att göra sade han åt ingen utom åt dem det angick, och när klockan slog fyra från kyrktornet var han färdig att gå hem. Då hade han köpt sina förråd för en längre tid och bar dem i en stor säck på axeln, såsom han plägade göra.

Varje gång Alrik Skogman begav sig längre bort än på promenader i skogen, band han Nero i närheten av dörren, ty till staden ville han inte ha hunden med sig, och dessutom var det bra att ha någon, som vaktade hemmet. Så hade han även nu bundit den trogne hunden och klappat honom på huvudet, tilltalande honom med några vänliga ord, vilka Nero säkerligen mycket väl förstod, ty han viftade helt belåtet med svansen och gav sin herre en vänlig avskedsblick, varefter han lade sig ned på den vanliga platsen. Där låg han stilla och halvsov i ensamheten, och endast ibland vaknade han till riktigt och såg sig omkring. Ingenting ovanligt hördes eller syntes dock, och Nero var belåten.

Men strax efter middagen vaknade han på nytt, och den gången reste han sig upp med ett hotfullt morrande. Det var någon som kom, och någon som Nero alls icke tyckte om. Blott några minuter till, och Rudolf Strömert kom fram mellan träden och gick upp mot stugan.

"Se så Nero, du känner nog igen mig. Var inte arg

nu utan uppför dig riktigt väl. Jag ämnar inte göra dig något illa."

Men Nero hörde icke på hans vänliga ord utan fortfor att morra lika ilsket ändå. Trots denna ovänlighet kom Rudolf allt närmare och försökte nå dörren, vilket Nero dock hindrade.

"Jaså, du vill inte släppa in mig den vägen Så får jag väl hoppa in genom fönstret då. Jag ser det är öppet."

Och nu kunde Nero ej längre hindra honom, han blott klagade med sitt tjut och hotade med ett högljutt skällande. Rudolf frågade dock icke därefter utan praktiserade sig ganska smidigt in genom fönstret. Inne i stugan var allt i sin vanliga ordning. Som det icke var Rudolfs första besök i stugan behövde han icke gå och leta efter vad han ville ha. Han gick direkt bort till det stora skåpet och öppnade dörren samt började söka bland burkar och flaskor, som stodo där i ordnade rader. Men det tog några minuter, innan han funnit vad han sökte. Det var en mycket liten och smal flaska av kristallklart glas och med glaspropp, noggrannt överbunden med tunnt skinn. Flaskan var i det närmaste full av ett fint, mjölliknande pulver. Rudolf skakade flaskan. Om det nu bara var den rätta. Jo, under flaskans botten fann han ett litet papper fastklistrat, och på det var med nätta, prydliga bokstäver skrivet: "Nirvanamjöl från Indien. Absolut dödande." Just så. Det var den rätta flaskan. Skåpdörren stängdes åter och Rudolf praktiserade sig ut samma väg han kommit. Alrik skulle aldrig kunna ana, att någon varit

där inne, ty intet spår syntes, och han skulle icke så snart sakna den lilla flaskan.

Nero förde ett rysligt väsen, men det frågade Rudolf alls icke efter. Han avlägsnade sig med snabba steg, ty nu hade han i fickan vad han ville ha, och han var nöjd.

Det var redan kväll, när Alrik Skogman kom hem igen. Han fann Nero stående vaksam och orolig, sökande slita sig lös från kedjan, vilket dock icke lyckades. Så plägade han icke uppföra sig i vanliga fall, och Alrik visste nog, att det låg någon betydelse i hundens uppförande.

"Lugna dig litet, Nero, så får du tala om det för mig sedan," sade han, i det han lade av sig sin säck på trappan. "Har någon varit här? Och någon som du inte tycker om? Jag förstår det, Nero; men ingen har gått in genom dörren."

Han löste hunden, och med ett par väldiga språng var denne framme vid fönstret, morrande och arg.

"Jaså, någon har gått in i stugan genom det där fönstret. Det var märkvärdigt. Vi få väl se efter då, vad den gästen velat."

Han öppnade dörren och gick in. Men han kunde icke märka, att någonting rubbats ur sitt läge där inne, utan allt var så som han lämnat det på morgonen. Nero for dock omkring med synbar oro, till dess Alrik lugnade honom och gav honom mat. Sedan han själv ätit litet och plockat undan de saker han haft med sig från staden, satte han sig vid bordet och började syssla med några papper. Men snart försjönk han i tankar, och mot sin vana talade han högt med sig själv.

"Jag undrar vem som varit här. Någon vän var det inte, det är säkert. Det besöket var lika oväntat, som det jag hade i går kväll. Man förstår inte allt här i världen på en gång, men efterhand kommer förståelsen. Inte tror jag, att unge Strömert hade bara det där motivet i går kväll, men han vågade sig inte fram med vad han hade på hjärtat. Tänk om det är han som varit här. Låt se! Han talade så mycket om, att han förr kommit hit och hört på mina sagor. Nu trodde han dem inte. Det var möjligen där han ville bedraga mig. Men varför? Kan jag nu spela detektiv i smått och draga slutsatser av hart när ingenting? Jag får väl försöka. Sebastian Strömert är inte längre någon vidare rik man, och han låter inte sin son få precis allt vad han vill. Det är illa för pojken och modern. Då vill pojken ha en kärleksdryck för att vinna någon som har pengar. Finns det intet annat sätt att nå ett sådant mål? Han har ju farbrodern, som kunde hjälpa honom. Åh, nu klarnar det i min tanke! Jag har det! En kärleksdryck var det inte, utan en dödsdryck han ville ha. Och han hade hört sagorna. Tänk om den här präktiga unga flickan vore ur vägen, då bleve ju unga herrn närmaste arvingen. Herre Gud, måtte ej min misstanke vara sann. Jag vet ju, att det finns så mycket ont bland människorna, men jag vill så gärna tro på det goda också. Nu måste jag se efter, om han möjligen tagit något ur mitt skåp, ifall det nu är han som varit här."

Han gick över rummet med trötta steg och började söka i skåpet, men det var för skumt där, varför han övergav försöket, ty han tände aldrig ljus om sommaren.

"Jag kan lika gärna göra det i morgon bittida," sade han, "och då gör jag det så mycket säkrare."

Sedan gick han till ro, trött efter den långa vandring han gjort den dagen. Men nästa morgon var han uppe tidigt, väckt av solen, som klar och varm sken in genom fönstret åt öster. Den enkla frukosten var snart undanstökad, och sedan gick Alrik att genomsöka skåpet, där han hade så mycket förvarat, samlat under långa år. Han plockade ut burkar och flaskor och ställde dem i rader på bordet. Till en början tycktes han icke sakna det allra minsta, men då han omsider kom till de mindre flaskorna, blev han plötsligt orolig. Han gick till skåpet igen, såg efter på alla hyllorna, gick så åter till bordet och genomsökte ännu en gång hela samlingen. Så satte han sig ner på en stol, under det en sjuklig blekhet spred sig över hans drag.

"Men vad tänkte den tjuven på? Det var ingen obekant, det vet jag nu, och om det var unge Strömert så Gud förbarme sig över honom. Hur skall jag kunna förebygga brott nu? Inte kan jag direkt anklaga honom, och likväl tror jag, att han är den skyldige. Måtte han bara inte bära ont i sinnet mot flickan."

Han plockade åter undan alla burkar och flaskor, och nu låste han igen sitt skåp, något som han icke gjort på många år förut. Sedan arbetade han, till dess solen stod högt på himmelen, då han störtes av Sylvia, som numera gärna valde den vägen för att få tala med den gamle.

"Fröken ser glad ut i dag," sade Alrik, då han fick se henne.

"Så är jag även. Kan ni tänka er, att i dag lämnade tant fram ett brev till mig, ett brev från Herman, och hon sade ingenting om, att han skrev till mig."

"Och ingenting om alla de brev som kommit till er, men som ni icke fått?"

"Nej, icke ett ord. Men det betyder ingenting, bara jag får breven hädanefter."

Det tycks nog så för ett ungt och hoppfullt hjärta och ett milt sinne sådant som ert. Ni får ju i alla fall på postkontoret edra brev från honom, så att på ett sätt kunde det ingenting betyda, om de fortfarande behölle de brev, som komma till Munkeberga. De äro i alla fall bara för syns skull. Är det icke så?"

"Jo, det är sant, men det är likväl roligt, att tant blivit så mycket medgörligare. Kanske ha de haft brev från pappa, och han tillåter, att Herman skriver till mig."

"Gör er inga allt för stora förhoppningar, ty de svikas så lätt. Men det är ju bra, att de lämna fram breven. Dock vill jag nu som en vän, och utan att ni frågar efter orsaken, giva er några råd, dem ni måste lova mig att säkert följa. Vill ni det?"

"Om de icke äro för svåra?"

"Åhnej, det är inte farligt. Ni skall förstå, lilla fröken, att trollkarlen i Lövlundaskogen är er vän och vill ert bästa. Nu först en fråga: plägar ni någonsin kyssa de brev ni får från er vän?

Hon rodnade, då hon jakande besvarade frågan.

"Jag trodde det," fortsatte Alrik allvarligt. "Det fanns en tid, då någon plägade kyssa brev, som jag skrev, fast det nu är mycket länge sedan. Nu skall ni

först lova mig att övervinna den frestelsen och icke mera kyssa något av hans brev."

"Men varför det?"

"Fråga icke varför men lova mig det säkert."

"Nåväl, som ni vill då."

"Vidare skall ni lova mig, att när ni får brev från herr Darnell, skall ni, så snart ni öppnat dem, lägga alla bladen utbredda framför det öppna fönstret och hålla er så långt från bordet som möjligt i minst tio minuter. Sedan kan ni sitta i friska luften och läsa breven."

"Sådana underliga önskningar ni har. Vad skall det egentligen tjäna till? Om ni ändå hade något skäl för er önskan."

"Skälet skall jag en gång, om jag lever, säga till er och herr Darnell, och ni skall då känna er tacksam, att jag gav er dessa råd och att ni följde dem."

Mycket underligt tyckte Sylvia det vara, men det låg ett sådant allvar och så mycken vänlighet i Alriks ord, att hon lovade göra såsom han ville. Den gamle var glad så snart han fått hennes löfte, ty han visste, att hon skulle hålla det.

På kvällen samma dag var det främmande på Munkeberga, och ovanligt nog visade sig då Rudolf mycket uppmärksam och vänlig mot Sylvia. Så gjorde också fru Strömert. Det var som hade de båda två ångrat sin kyla mot henne och nu ville försona vad de brutit. En av de gäster, som den dagen kommit var fröken Lilliebladh, nu ganska grå och åldrad, men likväl lika stolt och dryg som någonsin. Hon nedlät sig till att hälsa på Sylvia och säga några ord till henne, men

eljest ansåg hon den unga flickan alldeles för liten och obetydlig att ägnas någon uppmärksamhet.

När fröken Lilliebladh kom, så visste hennes kära släktingar på Munkeberga, att hon kom för att stanna någon tid, eller till dess Sebastian blev odräglig och hon måste begiva sig bort igen. Så hade hon i sinnet även nu. Och hon hade icke varit där längre än till nästa dag, förrän fru Strömert anförtrodde sin kusin hela historien om Sylvias kärlek till Herman Darnell och hennes fars förståndiga plan att sända sin genstäviga dotter till Munkeberga, för att hon där skulle lära sig lyda och att glömma sin kärlek, över vilken hon nog en gång komme att blygas. Att fröken Lilliebladh häpnade över, hur en så rik flicka som Sylvia kunde älska en fattig man, sådan som Herman Darnell, det var ju givet. På samma gång tyckte hon det vara lika underligt att den rika brukspatronsdottern icke kunde giva sin kärlek åt den fattige greven. Men man kunde ju icke begära så stort förstånd av en flicka, i vars ådror flöt endast plebejblod. Rysligt nyfiken var fröken Lilliebladh att få veta, hur det nu förhöll sig mellan Sylvia och Herman, och då hon hörde, att det kom brev från honom nästan varenda dag, undrade hon, vad han egentligen kunde ha att skriva om. Men den saken kunde fru Strömert icke giva någon upplysning om. Dock nickade fröken Lilliebladh menande och såg mycket betänksam ut. Hon skulle nog se till, att hon på något sätt finge del av den där herrns brev.

Nora och Sylvia hade dragit sig ifrån sällskapet den dagen och voro ute vid dammen i parken, utbytande förtroenden, och där var det som den blyga Nora

öppnade sitt hjärta för den systerliga vännen och rodnande erkände, att även hon älskade. Men hennes vackra saga måste gömmas i tysthet ännu.

SEXTONDE KAPITLET.

Drömmar i skogen.

Sebastian Strömert hade stora bekymmer, och de tryckte honom nästan till jorden, fastän han icke lät någon ana det. Likväl tyckte han själv, att det skulle hava vara en riktig lisa för hans hjärta, om han haft någon, åt vilken han kunnat anförtro sin smärta och sina svårigheter. Men det fanns ingen. Ensam måste han bära alltsammans, och han gjorde det som en man. Han skulle också ha känt det lättare, om han kunnat förmå Rudolf att ägna något intresse åt arbetet, men det lönade sig icke vare sig att bedja eller att hota, Rudolf förblev passiv och lat och brydde sig icke om annat än sina egna nöjen. Ibland hade väl Sebastian försökt att tala med sin hustru om sin ställning och sina bekymmer, men hon hade städse avvisat honom med den förklaringen, att hon aldrig ämnat bekymra sig om sådana simpla ting som penningefrågor. Ingenstädes rönte han sympati, även om han hade rättighet beräkna sådan. Jo, han kunde hava öppnat sitt hjärta för Nora, men han nändes icke grumla hennes barnsliga och lyckliga sinne med dylika frågor, och så bar han det tyst inom sig själv.

Nu hade han under dagen haft ett längre allvarligt samtal med godsförvaltaren, och båda insågo, att det

var av nöden att iakttaga den största sparsamhet för att allt skulle gå någorlunda väl, och förvaltaren hade givit ett halvt råd om att sälja en av utgårdarna för att kunna klarera en mängd skulder, som nu tryckte ganska svårt. Men detta ville godsägaren icke höra talas om. Hellre sökte han ordna saken på något annat sätt.

"Den största svårigheten," anmärkte då förvaltaren, "är att dessa skulder uppsluka de summor, som vi behövde som driftkapital. Om vi hade en summa, som stode till vårt förfogande hela tiden, men nu händer det, att när vi bäst behöva pengar, äro dessa utbetalade till någon fordringsägare, och så får jordbruket lida."

"Jag tycker vi inskränkt oss ganska mycket och om skörden blir god i år och nästa år, så borde vi kunna komma någorlunda i ordning igen." "Ja, det tror jag också, men detta är endast, om ni lyckas hålla herr Rudolf ifrån att förslösa så mycket, och om icke fru Strömert fordrar så stora summor, som hon gjort intill nu."

"Vi skola se till den saken."

Och förvaltaren kände sig också tryggare och lugnare efter detta samtal. Han höll av sin rättvise och humane husbonde och skulle hava lidit grymt av att se honom bringas på fall. Och Sebastian tänkte och gjorde upp planer, vilka dock lika snart förkastades, ty han kunde icke ensam utföra dem.

Det var icke någon riktig trevnad på Munkeberga, ty så snart fru Strömerts släktingar kommo, blev Sebastian tvär och missmodig och höll sig mest undan sällskapet. Så hade skett även nu, medan fröken Lillie-

blahd och ett par andra voro där. Han kunde icke fördraga dem, emedan de alltid voro färdiga att giva något hugg åt honom för hans låga börd. Då plägade han taga Nora med sig och företaga långa promenader, ibland utåt fälten och ibland åt skogen. Nu kunde han dock icke taga henne med sig, ty dels var Sylvia där, och dels fordrade de övriga hennes sällskap, och så fick han gå ensam. Det var på grund av detta, som han företagit en lång promenad just den dag, då det var nymåne. Han hade strövat omkring ganska länge och till slut, då han kände sig trött, satte han sig vid en stor sten i den mjuka ljungen, tände en cigarr och föll i tankar. Först rörde sig tankarna kring den svåra financiella ställning, i vilken han befann sig, sedan drogo de vidare till orsakerna för denna ställning, och omsider, då det icke var mera att tänka i den riktningen, drogo hans tankar på strövtåg till ungdomens dagar och erfarenheter. Eljest plägade Sebastian aldrig drömma om sin ungdomstid, utan så snart tankarna gingo dit, började han sysselsätta sig med något, som kunde skingra dem. Men nu gingo de tillbaka genom åren, och det var många bilder som stodo för hans själs öga. Tänk om han i ungdomsdagarna varit så klok, som han var nu. Om han följt sitt hjärtas varmaste drömmar och känslor i stället för att planlägga om en lysande bana, där namn och storhet vinkade honom, hur annorlunda skulle icke allt hava varit nu. Han hade älskat en gång, älskat såsom man endast gör det, då man är ung och sorglös och ser livet ligga som en solljus stig framför sig, en stig med rosor och drömmar och fagra bilder. Men hon hade varit en

flicka av folket bara, en fattig flicka utan några utsikter och då passade hon icke för honom. De hade dock älskat varandra, varmt och innerligt. Skön hade hon varit och älsklig och blid, och nog hade hennes ömma, trofasta hjärta slösat en myckenhet kärlek på honom, även då hon visste, att det icke förefanns något hopp för henne att bli hans maka. Så hade de skiljts åt, gått var sin väg. Han hade icke glömt henne, det kunde han icke, men han hade skjutit hennes bild undan till den mörkaste vrån i sitt hjärta, och så hade han följt storhetsdrömmarnas maning och ordnat sitt liv utan henne. Han kunde se henne så väl nu, då han drömde, se hennes trofasta klarblå ögon, hennes vita panna och blonda hår och genom hans själ smög sig en hemlig, underlig längtan efter henne. Var fanns hon väl? Vad hade det blivit av henne? Hade hon månne funnit någon annan, som intagit hans plats i hennes hjärta, eller hade hon ensam gått sin väg genom livet? Han hade ju aldrig vågat fråga efter henne, icke vågat tänka på henne, han hade icke haft någon rättighet till det. Underligt var det, att han skulle drömma om henne just nu, och att denna oförklarliga längtan skulle fylla hans sinne.

Han hade nog älskat sin hustru på sätt och vis, men denna kärlek hade på intet sätt varit lik den han ägnat sin ungdoms älskling, ty såsom han älskat henne kan man älska blott en enda gång i livet, det förstod han nu, den mognade mannen. Och kärleken till hustrun, denna ljumma hängivenhetskänsla, hade nog mera varit på grund av hans önskan att få en hustru av fin familj, så att vägen för honom genom henne skulle öppnas

till nya och högre kretsar, vilket i sin tur skulle hjälpa honom till att bliva någonting mera i världen, än han var som ung. Ack, huru snart hade han icke vaknat ur sin dårskaps dröm, och vid det uppvaknandet hade han känt sig så rysligt fattig. Och lika litet kärlek som han kunde giva sin hustru, lika litet fick han igen av henne. Det hela hade blivit endast ett upprepande av den gamla visan, att den ena gift sig för pängar och den andra för ett namn.

Sebastian Strömert suckade och ryckte sig lös ur de vakna drömmarna. Han ämnade tända sin cigarr igen, då han hörde någon komma borta i skogen, och mellan träden såg han Rudolf skymta fram och med raska steg skynda bort från hemmet. Vart ämnade han sig nu? Det började ju redan bli kväll. Inte hade han något att uträtta så långt borta i skogen, och likväl kunde Sebastian icke tro, att den bekväme och loje unge herrn var ute blott för en promenad. Han steg upp och följde efter sin son på behörigt avstånd, och det var med förundran han såg honom begiva sig till Alrik Skogmans stuga. Vad i alla dagar kunde han vilja Alrik? I något gott och lovligt ärende kunde Rudolf säkerligen icke vara ute. Sebastian väntade nere bland träden, där han var dold, så att man från stugan ej kunde se honom.

Rudolf hade emellertid gått för att av Alrik Skogman få vad denne lovat skaffa honom. Den unge herrn kände sig kuslig till mods i skogen, trots det, att det ännu icke var mörkt, och han tyckte sig höra knäppningar och sus i alla snår, ja, han tyckte ibland att han hörde steg, som tassande följde honom och när-

made sig honom mer och mer. Det var därför hans gång blev så snabb och ivrig. Men ängslan försvann delvis, då han fick Alriks stuga i sikte, och handen darrade blott föga, då han knackade på den stängda dörren.

"Kom in," ljöd Alriks djupa, allvarliga röst, och Rudolf steg på.

"Har ni det där färdigt?" frågade han, sedan han med en nick hälsat den gamle.

"Sitt ner, unge man," svarade Alrik. "Jaså, i dag kommer ni utan förklädnad; det var likväl något. Och nu vill ni ha det där. Ja, jag har trolldrycken färdig, som öppnar hjärtan. Om den ni vill vinna dricker några droppar därav i tidig morgon, då det är fullmåne och månen ännu ej gått ned riktigt, så är det möjligt, att den personens hjärta öppnas för er; men det finns en annan möjlighet, och det är att känslorna övergå till det bittraste förakt, ifall det blir bekant, att ni väckt dem med ett sådant medel. Månen är just nu i ny, och då får medlet sin kraft."

Han steg upp och gick ut ur stugan, följd av Rudolf, som var litet blek. Alrik höll en liten flaska i handen och gjorde några hemlighetsfulla tecken över den, blåste på den från alla sidor och ställde sig sedan så, att han hade Rudolf mellan sig och nymånen, vilken just höll på att blek försvinna bakom trädtopparna.

"Tag den nu, då ni står i ljuset av månen. Er skugga faller på mig, och jag förblir i skuggan. Men akta er väl, så att ej er skugga må falla mörkare på någon annan än på mig och även så att inga farliga skug-

gor må falla på er egen stig. Och märk nu orden jag säger er. Denna röda vätska är fullkomligt ofarlig. Tillgrip aldrig farliga medel för att nå ett mål i livet. Jag ser mörker i er själ, och jag vill varna er för det. Följer ni stigen i mörkret, så komma medlen ni bruka att bränna och förstöra er. Tag nu det här från trollkarlen i Lövlundaskogen."

Han lade med en högtidlig åtbörd flaskan i Rudolfs hand, som darrade. Ovillkorligen hade Alriks ord gjort honom ängslig och bävande. Men med en kraftig viljeansträngning slöt han fingrarna om flaskan och stoppade den i fickan.

"Hur mycket blir jag skyldig?"

"Ingenting, och jag hoppas ni aldrig blir det."

"Men jag vill betala."

"Och jag vill ingen betalning ha."

"Det lönar sig inte att envisas med mig, ty jag ger mig inte för någon."

"Unge man, ni talar stora ord, men det är för att ni inte förstår bättre. Vill ni inte vara nöjd med det här såsom jag vill det skall vara, så står det er fritt att låta bli. Giv mig tillbaka flaskan, och ni kan gå."

Men detta ingick icke i Rudolfs plan, ty denna lilla flaska var ett bevis för vad hans ärende hos Alrik gällt, och han insåg att han måste rätta sig efter den gamles vilja. Han tackade och gick. Även nu gick han fort, ty han ville hem i så god tid som möjligt. Han såg icke sin far, som fortfarande stod inne i skogen, och som med lugna steg gick fram till Alriks stuga så snart vägen var fri.

Alrik stod hög och lugn i dörren och blickade tank-

full bort mot väster, där det ännu låg en liten ljusning kvar på himmelen, och han vände sakta på huvudet, då han hörde Sebastian komma.

"God afton Alrik," hälsade Sebastian och räckte den gamle handen.

"God afton igen, Sebastian Strömert. Vad leder edra steg till min låga boning? Det är länge sedan ni hedrade mig med ett besök."

"Ja, det är länge sedan. Jag trodde knappt, att ni skulle stanna här i skogen så gränslöst länge som ni gjort, speciellt som ni fått rykte om er att vara en riktig trollkarl."

"Det bekymrar mig föga, vad folk tror. Jag gör dem intet förfång och frågar litet efter andra."

"Vad ville min son här?"

"Han hade ett ärende till mig, och ni kan fråga honom själv, om det."

"Låter han spå sig?"

"Det vet jag inte, ty jag är ingen spåman."

"Inte? Det trodde jag dock ni var."

"Inte på sådant sätt som ni menar. Att förutsäga framtiden är svårt, särskilt då man icke känner personen det gäller. Men om det är någon man känner väl, kan man nog draga sina slutsatser angående det som ligger framför. Detta är den enda sorts spådom jag tror på."

"Ja, ja, det torde vara enda sättet att kunna spå någorlunda rätt utan gissverk. Blir ni inte trött på att bo ensam här ute, Alrik?"

"Inte numera. Till en början led jag litet men sedan jag lärt mig förstå naturens språk och kunde höra vad

fåglarna sade, har det varit så fridfullt glatt här inne i lugnet, och nu skulle jag anse det som en stor olycka att nödgas flytta härifrån."

"Att livet med dess intressen kan förändras så ofantligt."

"Det är egentligen icke det, att livets intressen förändras, ty för mig äro intressena djupast desamma nu som i min härliga ungdom. Det är resignationen som kommer och gör oss nöjda med det lilla livet ger oss, då vi utestängas från det myckna vi önska oss. Eljest drömmer det trogna hjärtat ännu i åderdomen om ungdomens hopp och klappar intill döden av samma kärlek som tändes, då ungdomsglöden värmde och ungdomshoppet strålade. Vet ni inte det, Sebastian Strömert?"

Det var som hade Sebastian hört ett eko från sitt eget inre. Var det icke just så han suttit och drömt där ute i skogen? Hade icke ungdomens allra vänaste bilder skimrat för hans inre syn och längtan kommit smygande över honom till allt detta gångna? Bevisade icke det, att djupast bär hjärtat med sig genom tiden, vad det en gång drömt ljuvast, men det är icke blott det trogna hjärtat, som gör det, utan även det trolösa, då det omsider vaknar till sans och sund eftertanke.

"Jo, jag vet det," svarade Sebastian långsamt. "Men säg mig nu, Alrik, vad ville min son här?"

"Det bör ni fråga honom själv om. Vill ni taga ett råd av mig, herr Strömert? Giv akt på den där unge mannen, ty han vansläktas. Han har icke hälften så mycken heder och ädelhet i hjärta och sinne som ni

Sätt honom till träget arbete, det skall kanske hjälpa honom, men att gå fåfäng bringar honom i fördärvet."

"Det har jag redan insett, men hur jag skall kunna tvinga honom, vet jag icke."

"En vacker dag torde det gå bättre än ni nu tror. Somliga tämjas på ett sätt, andra på ett annat, men vi bli nog tämda allesammans, medan tiden går."

Sebastian räckte Alrik handen till avsked och gick. Han föll åter i djupa tankar, och när han omsider nådde hemmet, märkte han, att han kommit för sent till supén. Under vanliga förhållanden väntade man på honom, men nu var det främmande, och så fick han nu äta ensam. Dock frågade han litet därefter.

SJUTTONDE KAPITLET.

I broderligt lag.

En ny bok för höstsäsongen och så tidigt därjämte, en bok av en alldeles okänd författare, vilken dessutom varit så djärv, att han vågat sig på poesi. Det var ju oerhört, och man tvivlade på, att den skulle tagas väl emot av den läsande allmänheten. Visserligen var det en god rekommendation, att den stora förlagsfirman i Stockholm utgivit den, men ändå kunde man ju icke veta, vad den nye författaren kunnat åstadkomma. Bara några enkla rim kanhända, efterbildningar efter de store mästarne, som givit världen sådana härliga skapelser. Ja, något sådant fick man allt bereda sig på, ty nutiden hade ju inga skalder, ingen blev känd

som riktig skald, förrän han själv skattat åt förgängelsen. Dock finge man vänta med att köpa boken till dess kritikerna hunnit tala om litet av sina intryck, sedan de likgiltigt ögnat igenom dikterna. Vem kunde han väl vara, den där Herman D., som så modigt vågat sig fram för en allmänhet som fordrar allt, begriper allt och äger fömåga till den skarpaste kritik? Att han var ny, det visste alla, men hans namn, var han bodde, vad han var, det var allt ännu gåtor, som väntade på lösning.

Och så kommo kritikerna med långa spalter i tidningarna, och man läste deras omdömen. En och annan mindre dikt infördes såsom exempel på, vad den nye rimsmidaren förmådde. Men för ovanlighetens skull var kritiken smickrande. Det var en ny verklig skald som trätt ut ur sina gömslen, ett snille, som länge tegat i stillhet, men som nu trädde fram och lät sina blixtar lysa. Och han var ingen sådan där halvdum efterbildare utan en självständig man, en man med nya idéer, med liv och frihet. Han hade brutit med den gamla skolan, det tunga och stela, som hållit på att lägga sig över poesien, han hade skingrat det med någonting fint och vackert. Han hade gjort mer än så, han hade vågat sjunga den enkla, varma hjärtekänslans hymner, sjunga fram i rena toner vad som låg i ädla sinnen och så att folket kunde förstå det och njuta av det. Djupt vemod låg väl som en glittrande tåreslöja över många dikter, men i andra jublade den rena kärlekens glädje fram så underbart skär och helig, att det ovillkorligen drog tanken med sig och lyfte känslan till högre rymder. Det var poesi, ny, frisk,

härlig, just vad man behövde och vad man längtat efter.

Detta var kritiken i stort sett. Visserligen hördes en och annan röst som klandrade, men de voro få och mindre värda. Den nye skaldens verk var en succes. En upplaga såldes på ett par veckor, och den andra rönte samma livliga efterfrågan.

Men vem var skalden? En okänd man, en småstadsbo, en som under sitt fyrtioåriga liv aldrig gjort någonting. Jo, nu fattade man det; han hade drömt och längtat och diktat, det var hans arbete.

"Är det verkligen sant, Herman," sade doktor Kallberg, då han en dag mötte Herman på gatan, "att det är du som skrivit de där fina dikterna?"

"Ja, jag måste nog bära skulden för diktsamlingen."

"Och vi gå här i vår by och tycka vi äro små, och så ha vi en stor skald mitt ibland oss, fast vi ej veta det. Vi hade ju reda på, att du kunde skriva vers, men att du var istånd att frambringa sådana härliga saker, det anade vi inte. Du har dragit rykte och ära till oss. Du är stadens lejon, Herman."

"Det tror jag inte, min käre bror, men jag känner mig lycklig över, att jag varit i stånd att skriva något, som man anser värt mödan. Kanske de icke komma att döma den odågan Darnell så hårt nu."

"Ingen människa dömer dig karl. Men du borde ha gjort det för länge sedan. Du har väntat nästan för länge."

"Jag får visa så mycket större flit nu, när jag börjat."

'Ämnar du utgiva flera böcker?"

"Ja, när den här gick så bra, så är det väl bäst att fortsätta."

"Bravo, det är att tala som en man. Ditt namn är redan på allas läppar. Snart sjunger man dina vackra visor i alla hus."

"Prat bara. Det bleve för mycken heder för mig."

"Nej då, du är värd det. Men hör du Herman, kan du inte komma med oss igen? Vi sakna dig så rysligt i vårt lag, och en och annan viskar om, att du av någon orsak blivit läsare."

Herman skrattade.

"Jag skall komma i kväll," sade han enkelt, och han kom. Kallberg hade haft mycket att göra hela dagen med att underrätta sina och Hermans många vänner om, att stadens berömde skald skulle vara med i kamratkretsen den kvällen igen, och följden blev, att då Herman kom till den festligt upplysta salongen, där de plägade samlas, fann han denna fylld av glada vänner, vilka mottogo honom med hurrarop. Alla måste trycka hans hand och säga några tacksamma ord för vad han gjort. Han märkte att flera av dem som eljest ej plägade vara med där nu funnos närvarande. Borgmästaren höll tal för skalden, och andra följde med lovord över honom, även påminnande om händelsen förra våren då han räddat den unga fröken Strömert från döden.

Men hur många tal som än höllos och hur många skålar som än druckos, så kunde ingen förmå Herman att smaka något annat än vatten. Han skrattade och skämtade som förr, men ifråga om drickandet var han oböjlig.

"Varför slutade du egentligen upp med att dricka, min käre bror?" frågade en häradshövding, som själv mycket flitigt offrade på Bachi altare.

"För att den röda färgen på min näsa skulle gå bort," svarade Herman, och som häradshövdingens näsa redan skiftade litet i blått, blev det ett allmänt skratt vid svaret.

"Skämtare nu som förr, min käre Darnell. Jag fruktar att det skulle inte hjälpa min näsa mycket, även om jag gjorde som du."

"Du kunde ju försöka i alla fall. Men utan skämt, mina herrar, så vill jag försäkra er, att jag mår mycket bättre till både kropp och själ, sedan jag avsvor bruket av alkohol. Inte för det jag vill söka bli en nykterhetsapostel eller söka inverka på andra. ty var och en bör få följa sin fria vilja, men som mitt personliga försök utfallit till min stora belåtenhet, så ämnar jag fortsätta."

"Det gör du rätt i, Herman," sade doktor Kallberg, "och du kommer att vinna på det i längden. Dock har jag hört viskas om, att det var andra skäl, låt oss säga kärleksskäl, som kom dig att fatta beslutet."

Det var då Herman blev riktigt stor inför sina vänner.

"Ja," svarade han, i det han rätade på sig och de mörka ögonen sköto riktiga blixtflammor, "ja, detta är nog den rättaste lösningen. Jag behövde bli riktigt nykter för att kunna höja mig ur intet och bli något. Här har jag gått i många år utan att vara något och utan ambition att bli något, till dess en vacker dag en ängel kom och rörde vid mina hjärte-

strängar. Då vaknade jag upp ur domningen, i vilken jag legat blott för att döda gammal naggande smärta. Då jag fann hela mitt inre upplyst av ängelns flammande gestalt och kände min själ brinna av kärlek till den, fattade jag mitt beslut. Även om jag aldrig kunde höja mig så högt, att jag kunde nå ängeln och vinna den för min egen själs lycka, så ville jag dock söka göra mig värdig en ängels vänliga tanke. Och i kraften av min kärlek slutade jag att supa, och lika nykter som jag nu är har jag varit hela tiden. Det har gått så lätt att arbeta, det har varit en glädje att sträva, och det erkänner jag gärna, att hade icke denna kärlek väckts i mitt hjärta, så hade jag nog aldrig blivit annat än den oduglige, dådlöse Herman Darnell, som drivit omkring här till en skam för mig själv. Nu veta ni det, mina herrar, och i klart, friskt vatten utbringar jag nu min väna ängels skål."

Han stod hög och stolt och lugn mitt ibland dem, och hans blick brann klar och varm, under det läpparna darrade. Ett mäktigt bifallsrop gick genom vännernas skara, och envar höjde sitt glas till den ängelns ära, som Herman prisat.

"Vem är hon? Vem är hon?" ljöd det från alla håll.

"Mina herrar," sade Herman lika lugn. "Hon är från den stund jag lärde känna henne min sånggudinna, inspirationen i alla mina sånger, ljuvheten i varje mitt kväde. Många av mina nyligen publicerade dikter voro skrivna under inflytandet av andra bilder och drömmar, men många av dem fingo en annan karaktär, sedan jag lärde känna henne. Något namn behövs säkerligen icke. Är hon min sånggudinna, låt

det vara nog; drag henne icke ned från hennes höga ställning genom att begära få veta hennes namn."

"Men gissa få vi väl?" frågade en närstående vän och skrattade.

"Ja, alla ha rättighet att gissa, men att fråga är fåfängt."

Ingen pressade honom hårdare då, men en och var hade sin egen gissning. En riktig ärefest var det för Herman, och han kände sig lycklig över den varma vänskap som visades honom. Då han sent på natten kom hem, fann han sin mor sittande uppe ännu.

"Vad i alla dagar, mamma lilla, sitter du uppe och bränner ljus; du som eljest inte tycker om att tända lampan förrän långt fram på isenhösten."

"Ja, kära barn," svarade den gamla, "jag satte mig att läsa i den här nya boken, och jag kunde inte lämna den sedan. Är det verkligen sant, att du skrivit dessa vackra verser?"

"Ja visst har jag det. Tycker du om dem, mamma? Det är belöning nog. Nu återstår bara, att hon också kommer att tycka om dem."

"Det gör hon allt, Herman. Har du ännu ej funnit dig i ditt öde och glömt henne?"

"Tala icke så, mamma lilla, man kan icke glömma sitt liv heller, hur usel man än är."

Han kysste den gamla och ämnade gå till sitt rum, då hon frågade:

"Har du verkligen varit på en glad fest utan att dricka det minsta med?"

"Alldeles säkert. Jag kommer aldrig mera att supa, mamma, ty jag har funnit, att det skadar mig."

"Det är besynnerligt, vilka underbara förändringar kunna försiggå med somliga, och du har då förändrats mer än jag sett någon annan göra."

"Men det är ju till det bättre, mamma lilla."

"Ja, Gud ske lov, min gosse."

Han gick till sitt rum, där han ännu en gång läste igenom Sylvias sista brev, innan han gick till ro.

Han hade således hunnit så långt, att han skaffat sig ett aktat namn, och han tyckte sig därigenom hava kommit Sylvia ett steg närmare, även om det gällde mycken strid och väntan, innan han vågade säga, att hon var hans.

ADERTONDE KAPITLET.

Förberedelsen.

"Ser man på bara, ett paket till Sylvia," sade fru Strömert, då hon såg igenom den ankomna posten. "Så långt jag kan se är det en bok. Du kan giva henne paketet Nora."

Nora tog det nätta paketet och gick till sin kusin med det, och då Sylvia kände igen Hermans stil, öppnade hon det ögonblickligen. En glädjens rodnad flög över hennes kinder, då hon såg den praktfullt bundna boken, och då hon på titelbladet läste en vacker tillägnan från författaren. Han hade sålunda uppträtt som skald, och han hade lyckats.

"Är du bekant med den nye skalden?" frågade Nora intresserad.

"Ack ja, väl bekant ändå. Vet du icke, att det är Herman Darnell, som skrivit dessa dikter?"

"O, du lyckliga!" utropade Nora. "Är det han. Jag läste ett långt stycke i gårdagens tidning om honom, och det säges, att han är den mest lovande unge skald vi ha i landet för närvarande."

Sylvia kände sig både stolt och glad över detta beröm, och på Noras begäran läste hon högt flera mindre dikter. Huru sköna voro de icke för hennes hjärta. Avspeglade icke varenda liten versrad hans varma kärlek till henne? Kände hon icke hans närvaro i detta verk av hans snille? Nora satt tyst och hörde på. När Sylvia omsider smeksamt lade ihop boken och såg upp, märkte hon tårar på Noras kinder.

"Gjorde det dig ledsen?"

"Nej, icke ledsen, men det var så skönt. Han är en skald, Sylvia, en verklig skald, det hör man genast."

"Du kan vara säker på att i hemtrakten har han genom dessa dikter slagit alla med häpnad, ty ingen har trott honom istånd att utföra något sådant. Dock är jag säker på, att detta blott är en liten början av, vad han ämnar göra i fortsättningen."

"Känner du dig icke lycklig, du, som är älskad av honom?

"Mycket lycklig, men det var jag redan förut. Jag önskar du kunde se honom, Nora. Han är så hög och stolt och manlig, och han är så god."

"Måtte du en gång bli hans, Sylvia, ty det gives nog ingen annan lycka för dig i världen."

"Nej, ingen annan. Och du, min Nora, var är din lycka?"

"Tyst käraste, ty det vågar jag ännu ej säga för någon. Det ginge nog lika illa för mig som för dig, om jag läte någon veta, vid vem jag fäst mitt hjärta."

"Var blott trofast, och du skall vinna seger."

Sylvia måste visa sin bok även för de övriga i familjen, och fröken Lilliebladh tog på sig sin mest kritiserande min, då hon höll boken i sin hand och läste några rader.

"Vad slags man kan det vara som skrivit det här?" frågade hon, vänd till fru Strömert.

"Det torde Sylvia kunna upplysa oss om, ty hon är naturligtvis personligen bekant med honom, då han skrivit en så fin tillägnan åt henne på första bladet."

"Åh, har han? Det såg jag inte." Och hon fick brått att se efter denna viktiga sak.

"Vem är han?" frågade hon sedan Sylvia i en ton, som fölle det av sig själv, att denna skulle giva alla önskade upplysningar.

"Han är en av mina vänner, kandidat Darnell."

"Inte han som räddade dig i vintras?" frågade tanten bestört..

"Jo, just densamme."

Det blev tyst i salongen för ett ögonblick, och Sebastian, som händelsevis var inne, bad att få se på boken. Han läste litet i den under tystnad.

"Den mannen är en äkta skald, Sylvia," sade han, läggande boken i hennes hand. "Honom måste jag lära känna."

"Hur skulle det kunna ske?" frågade hans hustru.

"Jag skall skriva och fråga, om han vill hedra Munkeberga med ett besök."

Sylvia vart blek av glädje. Skulle Herman inbjudas dit som gäst? Aldrig hade hon kunnat drömma om något sådant.

"Men, Sebastian," inföll hans fru, "du vet ju, att det inte går an."

"Går det inte an? Jag undrar varför."

"Vi få tala om det sedan."

"Det behövs inte alls, synes det mig."

Med dessa ord gick han ut, lämnande damerna alldeles bestörta över det beslut han fattat. Den kvällen hade fru Strömert ett enskilt samtal med Rudolf, ty nu gällde det att handla, om det inte skulle bli för sent. Satte Sebastian sitt beslut i verket och inbjöde Darnell, så ginge alla deras planer om intet, ty sedan han kommit skulle de icke våga företaga något.

"Pappa frågade mig, vad jag gjorde hos gubben i skogen," sade Rudolf, "och jag inbillade honom, att jag var där för att låta spå mig."

"Trodde han det då?"

"Ja, så långt jag förstod så gjorde han det."

"Så mycket bättre, och gubben kan ju vittna, att det var så. Är du nu riktigt säker på, att det här verkar såsom du hörde honom berätta för länge sedan, och är det verkligen den rätta flaskan?"

"Mamma kan lita på det, ty ingen av hans berättelser slog så an på mig som den om Nirvanaflaskan, och han visade mig den. Doften av den dödar, så att mamma får vara mycket försiktig. Bara han nu inte saknar flaskan och kan misstänka mig."

"Det behöver du aldrig frukta. Han har kanske glömt bort både flaskan och mycket annat, och hur kan han

för resten tro dig om att hava tagit den? Nej, var lugn du. Det här går så tyst och stilla, att ingen anar det utom vi båda."

"Det är nog så."

"Jag har på sista tiden gjort några beräkningar och funnit, att din fabrors förmögenhet nu måste uppgå till minst ett par millioner."

"Just vad vi behöva för att reda oss. Inom kort måste jag ut med ganska mycket pengar igen."

"Men inte kan du beräkna att få hans pengar med ens."

"Nej, det är nog sant, men utsikten att bli hans arvinge ger förnyad kredit."

"Det är nog säkert. Såg du boken, som Sylvia fick från den där herrn, hon är så tokig efter?

"Inte vidare än att hon höll den i handen."

"Jag lånade boken av henne för att läsa litet i den. Hon tyckte nog inte om det, men jag ansåg det bättre att hålla på min värdighet och sade henne, att jag önskade taga reda på, vad slags litteratur hon höll sig med. Han är nog ett snille.

"Möjligen, och snart får han väl nya ämnen att skriva om, och mera tårögd inspiration."

"Kanske. I morgon skall hon få brevet, som i dag kom med posten."

"När gör du det i ordning?"

"Tills i morgon."

Rudolf kände sig belåten vid tanken på den stora vinst han skulle draga av vad de ämnade göra, men han kunde likväl icke sova den natten, utan oroligt vred han sig av och an på sitt läger. Och under de nattliga timmarna satt modern och preparerade det

brev från Herman, som Sylvia nästa morgon skulle få. Den nya boken av Herman låg uppslagen på bordet, och hon hade läst en liten dikt däri, en, som hon tyckte var barnslig, för att icke säga pjåskig, och hon hade skrattat åt den. När hon sedan tog fram den lilla flaskan, som Rudolf stulit från Alrik, ställde hon den varligt i boken, medan hon mycket försiktigt öppnade brevet till en del. Med stor omsorg slog hon i en dos av det gulvita pulvret i brevet och ställde sedan flaskan i boken igen, medan brevet lika noggrant lades ihop. Dock råkade hon med en rörelse slå omkull flaskan, men tog den då skyndsamt och satte i korken samt lade ihop boken utan vidare. Sedan låste hon in både flaskan och brevet i en låda och gick till ro, ganska belåten med sitt nattliga verk.

NITTONDE KAPITLET.

Offren.

Morgonsolen kastade massor av sitt skimrande rena guld över Munkeberga. Det låg en så härlig friskhet över hela naturen, och daggen glittrande på gräs och höstblommor som skäraste diamanter. Hur kan någon känna sig fattig i en sådan naturens härliga rikedom? Att dricka in morgonluften, att njuta blommornas vänaste doft, att lyssna till fåglarnas underbart sköna sång i skogen, är icke det glädje för det goda hjärtat? Och likväl finns det så många, som

kallt och likgiltigt gå förbi allt detta storartade, som naturen har att bjuda på, så många, som till och med glömma att andas in lungorna fulla av den friska luften.

På Munkeberga fanns det mer än en, som var tidigt uppe. Sebastian öppnade sitt fönster så snart solens strålar träffade det, och han stod ganska länge och blickade ut i morgonfägringen. Sedan gick han till sitt arbetsrum och satte sig att skriva ett brev till Herman Darnell. När detta var gjort begav han sig ut på sin sedvanliga morgonpromenad.

En liten stund senare kommo Sylvia och Nora ut i parken, muntra och glada, ty de hade med varandra slutit ett sådant varmt vänskapsförbund, att de kände sig helt lyckliga över att få vara tillsammans. De pratade förtroligt om sina små hemligheter, dem de icke kunde anförtro någon annan.

Även Rudolf var för ovanlighetens skull tidigt ute, men det hade sina särskilda orsaker. Efter flera fullständigt sömnlösa timmar hade han fallit i en orolig slummer, störd av hemska drömmar, och då han ur en av dessa drömmar vaknade upp med kallsvett framträngande på pannan, gladdes han åt att se solen skina och steg genast upp. Icke var han någon älskare av tidiga promenader, men som han nu icke fann någon ro inne, begav han sig ut. Borta i parken skymtade han de båda flickorna, men han ville för intet pris i världen ha sällskap, varför han vände om och gick nedåt sjön. Dock återvände han snart hem igen och gick upp i matsalen, där han lät servera sig kaffe. Därefter tillsade han stalldrängen att sadla en

häst, och så red han bort. Han kände, att han icke med lugn kunde uthärda hemma den dagen, och då var det bättre att hålla sig borta.

Vid frukosten voro fru Strömert och fröken Lillieblahd uppe, och ingen saknades, utom Rudolf. Sebastian var livlig och glad, och han pratade och skämtade med allesammans. Fru Strömert försökte också visa sig gladlynt, och fröken Lillieblahd pratade som vanligt, görande närgångna frågor och givande upplysningar om framstående personligheter, som hon kände. När de stego upp från bordet, lämnade fru Strömert Sylvia brevet.

"Jag glömde giva dig det i går kväll," sade hon vårdslöst men hennes hand darrade likväl, då den unga flickan mottog brevet av henne. Nu var det gjort, brottet var begånget, och om en stund skulle kanske allt vara över.

Sylvia gick genast till sitt rum, glad i hågen, för att läsa sitt brev, men den dagen skulle hon icke få läsa det i ro. Fröken Lillieblahd hade sina små planer, dem hon ämnade utföra nu. Hon var nyfiken att få se, vad Hermans brev innehöllo, och hon trodde sig hava funnit ett sätt att få det. Knappt hade Sylvia varit inne i sitt rum en minut, då det knackade på dörren. Hon hade dock enligt sitt löfte till Alrik hunnit breda ut brevet på bordet vid det öppna fönstret. Nu skyndade hon att öppna dörren, och där stod fröken Lillieblahd.

"Åh, förlåt mig, snälla Sylvia, men skulle du inte för en stund vilja låna mig de där förtjusande dikterna, som du fick i går? Jag vill så gärna läsa några av dem på morgonen."

"Jag är ledsen, men tant har boken. Men om ni vill vara god vänta ett ögonblick, så skall jag gå efter den, ty hon ville inte ha de längre än tills i dag."

"Det vore väl för mycket besvär, men jag vore så rysligt tacksam, snälla Sylvia."

"Om ni vill sitta ned, så skall jag gå."

Utan att ägna en tanke åt ett försåt gick Sylvia för att hämta boken. Men knappt hade hon hunnit utom dörren, förrän fröken Lillieblahd smög sig fram till bordet, där hon redan sett brevet. Som hon var närsynt lutade hon sig mycket nära papperen och började läsa. En egendomlig parfym tyckte hon det vara däri, men det frågade hon litet efter.

"Min egen dyra älskling," läste hon. "Ehuru du är frånvarande, känner jag dig dock nära mig varje stund, ty de själar som kärleken sammanbinder kunna egentligen icke vara skilda. Jag kallar dig med hjärtats varmaste röst, och du svarar mig, och jag hör din blida stämma tala trofasta ord till mig. Människor tro, att de kunna skilja oss åt, men vi veta ej av murar och skiljande hinder. Våra själars harmoni drager oss till varandra, och den höjer oss egentligen över tid och rum, ty den tillhör evigheten."

Längre hade fröken Lillieblahd icke läst, förrän hon tyckte parfymdoften bli riktigt dövande stark, men nyfiken och intresserad som hon var kunde hon icke låta bli brevet ännu. Hon ville åtminstone veta något mera än bara det där vanliga barnsliga pratet om kärlek. Ett par hela sidor till läste hon, och hennes ansikte kom allt närmare papperet, och andedräkten blev allt tyngre, som på en sovande. Och hängande över bor-

det i den ställningen förblev fröken Lillieblahd, dock utan att läsa mera av brevet.

Men varför kom icke Sylvia tillbaka? Hon skulle hava gjort det, om hon kunnat, men den dagen kommo hinder i vägen. Somliga skulle hava kallat det ödet, men Sylvia räknade det hellre såsom den vakande, faderliga försynen, som styrde i rättvisa och kärlek. Då Sylvia hunnit matsalen och ämnade gå in, hörde hon farbroderns röst kalla, och hon väntade, tills Sebastian hunnit fram till henne.

"Har du något särskilt för dig i dag, Sylvia?" frågade han.

"Nej, inte direkt, farbror."

"Vill du då följa med till staden efter middagen? Jag skall åka in dit, och du och Nora kunde gärna följa med."

"Så gärna, snälla farbror. Vi ha inte varit ute på länge, och vädret är så vackert nu."

"Vet du vad jag gjort i dag du lilla skogsråtta?"

"Hur skulle jag kunna veta det, farbror?"

"Det är något som kommer att göra både dig och Nora stor glädje, ty Nora håller av dig och fröjdas över din glädje. Jo, jag har skrivit till Darnell och bjudit honom hit för en liten tid. Tror du han kommer?"

Sylvia fattade farbroderns hand och tryckte den varmt. Hon kände sig visserligen glad.

Tack för den godheten, farbror, den hade jag aldrig beräknat."

"Inte jag heller på sätt och vis," svarade han och tillade: "Vart ämnade du dig?"

"Jag skulle gå in till tant efter min bok. Fröken Lilliebladd vill gärna låna den en stund."

"Var är hon nu då, jag menar fröken?"

"I mitt rum."

"Du var dum, min flicka, som inte lät henne gå efter boken själv, ty så nyfiken som hon är snokar hon igenom hela ditt rum, medan du är ute. Jag känner henne."

"Och jag som hade ett öppet brev liggande på bordet."

"Jag är säker om, att hon redan läst det, men det gör ingenting, ty jag förmodar det var från Darnell, och den där gamla flickan kan nog behöva få läsa, hur verklig kärlek uttryckes, även om den icke gäller henne själv. Men gå efter boken nu, och kom ihåg att vi fara vid tvåtiden."

Han gick ut på stora verandan och satte sig, under det Sylvia skyndade till sin tants rum och knackade på. Hon fick dock intet svar och förvånades däröver.

När fru Strömret begivit sig till sina rum efter frukosten, hade hon makligt sjunkit ned i en bekväm stol under det hennes tankar började bli litet oroliga. På denna stund berodde ju så mycket. Hon måste dock bibehålla lugn och sans, vad som än månde ske. Snart skulle man nog ängsligt kalla henne och då måste hon ovillkorligen vara lugn och visa stor sorg över det skedda. För att förströ sina tankar tog hon den närmast liggande boken för att läsa, och det råkade vara Herman Darnells dikter. Nåja, det dugde ju, fastän det nästan syntes henne som en ödets ironi, att just hans dikter den stunden skulle falla i hennes

händer. Vad skulle hon läsa? Jo, det där lilla poemet, som hon aldrig avslutade kvällen förut, och som hon tyckte vara så löjligt och barnsligt. Och liksom av en underlig nyck öppnades boken just där genast. Hon lade icke märke till det vitgula pulvret, som låg mellan bladen utan började läsa, road av tonen i dikten. När hon hunnit fullborda den, sade hon halvhögt:

"Jag undrar just, vad slags parfym det är han slagit på boken, ty något är det. Jag tycker den känns nästan litet dövande."

Hon förde boken upp till sitt ansikte för att känna lukten riktigt, och då hon drog in ett djupt andetag, insöp hon en mängd av pulvret. I samma ögonblick ihågkom hon lukten av det pulver hon slagit i Sylvias brev, och full av förfäran slängde hon boken långt ifrån sig. Men det var för sent. Det fina, starka giftet hade redan börjat verka. Hon kände en förfärlig domning bemäktiga sig henne, och då hon försökte slita sig lös och resa sig upp, förmåde hon det icke. Hon ville skrika, ropa på hjälp, men kunde ej få ett ljud över sina läppar, utan i stället sjönk hon ihop i stolen och låg snart orörligt stilla. Inom henne arbetade tankarna ännu fast alltmera matt. Skulle hon sålunda själv drabbas av det förfärliga öde hon ämnat åt Sylvia? Och detta blott för hennes oförsiktighet och tanklöshet. Hon hörde som ur ett avlägset fjärran Sylvias knackning, men det var det sista hennes yttre sinnen voro mäktiga. Sedan sjönk hon i ytterlig vanmakt; den sista tanken dröjande vid, att även om hon dog, så skulle Rudolf draga nytta av vad

de gjort. Hur kunde hon ana, att Sylvia helt och hållet undgått det dystra ödet, och att detta i stället drabbat fröken Lilliehlahd.

Då Sylvia icke fick något svar på sin upprepade knackning, öppnade hon litet på dörren för att se, om ingen var inne, och hon märkte då fru Strömert, sittande blek och orörlig i stolen.

"Hur är det fatt, tant?" frågade hon ängsligt men fick intet svar. Hon sprang bort och öppnade fönstret och upprepade sedan sin fråga, men den olyckliga gav intet livstecken ifrån sig. Då ilade Sylvia ut på verandan, där Sebastian satt, lugnt rökande sin cigarr.

"Kom, farbror, kom! Tant är visst sjuk, tror jag. Hon har svimmat av."

"Är hon sjuk? Det var något underligt för henne, ty hon plägar alltid vara duktig och stark."

Han följde naturligtvis genast med in.

"Säg till kusken att ögonblickligen fara efter doktorn," sade han, så snart han kastat en blick på sin hustru, och Sylvia lydde. Blott några minuter senare, och godsets snabbaste hästar ilade mot staden, styrda av en säker och kraftig hand. Under tiden blev fru Strömert inburen i sin sängkammare och lagd på sängen, där hennes kammarjungfru klädde av henne. Sylvia var nästan förlamad av skräck och kunde icke mycket göra.

"Kanske fröken Lilliehlahd kunde hjälpa oss något," vände hon sig till Sebastian.

"Ja kanske," svarade han mekaniskt. "Var är hon?"

"Jag lämnade henne ju i mitt rum, och jag förmodar hon väntar där ännu."

"Gå efter henne, så är du snäll."

Sylvia skyndade uppför trappan, ty hennes rum låg i andra våningen, och då hon öppnade dörren, uppgav hon ett rop av förfäran och fasa. Där låg, eller rättare hängde fröken Lillieblahd över hennes bord, orörlig och blek.

"Vad är det, barn, vad är det?" ljöd Sebastians ängsliga fråga, då han kom störtande uppför trappan, åtföljd av flera tjänare. Hennes rop hade hörts nästan genom hela huset.

"Se, farbror, se" svarade hon likblek och darrade, i det hon pekade in i rummet.

"Hon också! Store Gud, vad betyder då detta?" utbrast Sebastian med förfäran. "Hjälp mig att lyfta henne till sängen." Tjänarne lydde tysta och bävande. Ingen kunde göra något. Nora kom från en annan del av huset, och hon stod där och bara stirrade på de många inne i Sylvias rum.

"Vad är det?" frågade hon kusinen.

"Jag vet inte, Nora. Någonting förfärligt. Men kom, så gå vi till din mor. Även hon är sjuk."

"Mamma, är hon sjuk?" Och Nora sprang utför trappan så hastigt, att Sylvia icke ens kunde följa henne. Hon gick med lugnare steg efter och fann Nora gråtande vid sin mors sida, kallande henne med alla ömma namn hon kunde finna, men hon fick intet svar.

Omsider kom doktorn. De skummiga hästarna vittnade om, att kusken icke sparat dem. Så snart ekipaget stannade, hoppade doktorn ur och skyndade uppför trappan.

"Vad är det för fel? Vem är sjuk?" frågade han, då han mötte Sebastian i biblioteket.

"Min hustru och fröken Lillieblahd. Vi funno dem båda sanslösa, min hustru i sitt rum och fröken Lillieblahd i min brorsdotters rum. Det ser underligt ut. Dock hoppas jag, att det inte är någonting farligt."

"Ha de icke visat tecken till sans sedan?"

"Nej, de ligga båda två precis som vore de döda."

Fru Strömert fick först tillsyn, men det var fåfängt. Efter en noggrann undersökning och trägna försök att återkalla henne till liv, reste sig doktorn och sade:

"Sorgligt nog så är här intet att göra. Hon är död, av vad orsak kan jag ännu icke säga."

Blek som döden förde Sebastian honom till det rum, där fröken Lillieblahd låg, men lika fåfänga voro hans försök där. Även hennes liv var utsläckt lika mystiskt och snabbt som fru Strömerts. Då de kommo ner i biblioteket mötte dem Rudolf, som såg alldeles förstörd ut. Han kom från moderns rum och visste sålunda vad som hänt. Så snart han kommit hem, hade han fått höra om de förfärliga händelserna. Han anade också hur det hela tillgått, och en känsla av ytterlig förfäran for igenom honom. Om den lilla flaskan bleve funnen, skulle den icke blott bli ett vittne om, hur allt tillgått, men det kunde hända, att någon tanklös luktade på pulvret däri, och det betydde döden. Fruktan verkade egendomligt på honom, den gjorde hans sinne hårt, och han måste se till sin egen räddning först. Inga bevis för det hända finge finnas. Han visste var modern hade flaskan förvarad, och då han var ensam i rummet passade han på och

öppnade lådan, tog flaskan och stoppade den i fickan. Det var därifrån han kom till biblioteket just när fadern och läkaren återvände från Sylvias rum. Nu måste han stanna, men läkaren framställde en mängd frågor, dem ingen kunde besvara, om icke Rudolf, vilken dock teg.

"Båda dessa dödsfall synas mig så underliga, att en närmare undersökning måste företagas. Jag kunde rapportera, att båda personerna avlidit av hjärtförlamning, men man skulle tvivla på mina uppgifter, ty två dödsfall på en kort stund i samma familj, och av hjärtförlamning, det vill knappt någon tro på. Så långt jag kan fatta, så ha de verkligen dött av hjärtförlamning, men av vad orsak har denna påkommit? Jag kan icke finna något spår av förgiftning eller något annat. Bäst blir nog att företaga en rättslig undersökning."

"Ni fruktar då i alla fall, att något brott kunde föreligga?" frågade Sebastian, mycket smärtsamt berörd.

"Ja, på sätt och vis gör jag det, och likväl, jag upprepar det, kan jag icke finna ett enda spår av brottslighet."

"Vad bör jag göra nu då?"

"Res med mig in till staden, så skall jag ordna om, att en besiktning av de döda företages. Detta är allt vi kunna göra, och jag skulle känna mig mera tillfredsställd, när en sådan skett."

Sebastian följde hans råd. Hur annorlunda mot vad han tänkt sig blev icke hans färd till staden. I stället för de båda glada flickor han ämnat ha med

sig satt nu den allvarlige och tankfulle läkaren vid hans sida.

"Finns det någon, som skulle kunna draga nytta av de båda damernas död?" frågade doktorn plötsligt. Sebastian ryckte till, ty en sådan tanke hade ännu icke kommit för honom.

"Så långt jag vet ingen," svarade han. "Vi äro ju endast familjens medlemmar hemma, och min brorsdotter och fröken Lilliebladh räkna vi ju såsom medlemmar av familjen. Ingen av oss kan hava annat än sorg av det skedda."

"Obegripligt synes det mig."

Så snart läkaren och Sebastian Strömert farit, gick Rudolf ut i parken. Långt borta i kanten av parken fanns en liten damm eller rättare ett kärr. Där satte han sig ned och tänkte. Det var förfärande tankar som nu jagade varandra i hans hjärna, ty han ansåg sig nästan vara skyldig till sin mors och hennes kusins död. Om han bara inte givit vika för frestelsen att skaffa giftet, då modern bett honom därom. Han tog upp den lilla flaskan ur fickan, drog ur korken och kastade både flaska och kork långt ut i dammen, där flaskan på några ögonblick fylldes och sjönk. Ingen hade sett det, ingen visste därom, varje spår var igensopat, och möjligheten att fatta sammanhanget med de mystiska dödsfallen var för alltid borta. Men i Rudolfs själ var det mörkt och oroligt. Han kunde icke annat än tänka över vad han varit och vad han var. En odåga, en rumlare, som tanklöst levat sitt liv intill den stunden, och var han icke nu en brottsling, brännmärkt för hela livet, även om det var blott inför

sitt eget samvete? Visserligen sökte han resonera sig till, att han icke var skyldig. Det var ju Sylvia, som skulle hava blivit offret, men hon levde, och det var hans mor och hennes kusin som dött i stället. Han kunde nog ana, hur det förhöll sig med fröken Lilliebladhs död, men angående modern kunde han icke komma till någon klarhet. Länge satt han kvar där ute, och då han omsider reste sig för att gå voro hans steg stapplande. Han fattade ännu icke rätt, huru den förfärliga hemligheten dock brände i hans själ.

Uppe i huset var det tyst och ödsligt och spöklikt. Rudolf gick till sitt rum och stannade där hela eftermiddagen. Han gick icke ens ner till måltiden utan satt kvar i ensamheten och grubblade. Och så kom natten med sitt förfärande dunkel och sina underliga ljud. Han bävade för den, men han måste härda ut. Föga frågade han efter, hur det gick med de övriga i huset, han ängslades endast för sig själv.

TJUGONDE KAPITLET.

I sorgehuset.

Läkarebesiktningen var förbi. Intet hade kommit i dagen som kunde giva den minsta ledning för tanken att utforska orsaken till de båda kvinnornas död. Så långt läkarne kunde fatta, hade de dött av hjärtförlamning. Alla vid gården tillfrågades om ett och annat, men ingen visste något. Rudolf kunde intet

säga, han hade varit ute och ridit på morgonen, och vid hans återkomst närmare middagen hade döden redan gästat hemmet. Detta var allt han visste. Sylvia hade tillfrågats, om hon sett något misstänkt eller underligt med fröken Lillieblahd, då denna kommit till hennes rum, men hon besvarade frågan nekande. Man antog då, att medan hon väntade på Sylvias återkomst, hade hon känt sig illamående och gått fram till fönstret för att få luft men därvid fallit över bordet och dött. Icke ett ögonblick tänkte Sylvia på, att Alrik Skogmans varning med avseende på breven kunde få någon betydelse nu, och därför sade hon icke heller något därom. Hade en skicklig detektiv inkallats, hade man nog snart funnit spår, men ingen tänkte på sådant, ty egentligen misstänktes ingen för brottslighet, isynnerhet som giftet icke efterlämnat det ringaste spår, utom döden.

Så kom begravningsdagen, sorglig, mörk och mulen. Gästerna sågo nästan litet spökrädda ut, redan då de kommo till Munkeberga. Man talade halvviskande, liksom fruktade man att väcka de döda. Sebastian Strömert var lugn. Visserligen sörjde han över sin hustrus död, men han kunde icke hyckla några djupare sorgkänslor än han förnam, och så förblev han lugn och allvarlig. Nora tog det mycket hårt. Hon var förgråten och blek. Sedan moderns död hade hon icke velat sova ensam, och Sylvia hade därför flyttat över till hennes rum, och de hade bott tillsammans. Rudolf såg nästan bruten ut; han som eljest plägade vara så rödkindad och frisk och oberörd var nu blek och glåmig och såg ut, som hade han

icke sovit på långa tider. Dock kunde ingen ana vad han kände. Sylvia kände icke direkt någon sorg. Hon var så litet bekant med sin tant, och den tid hon varit på Munkeberga hade tanten visserligen icke bemött henne synnerligen kärleksfullt. De hade varit som främlingar för vardandra, dem nödvändigheten fört tillsammans utan någon önskan å någondera sidan. Hon tyckte det var hemskt nu, och hon var ledsen för sina släktingars skull, men för övrigt kände hon sig jämförelsevis oberörd.

Brukspatron Strömert och hans hustru hade kommit från Rista för att övervara begravningen, men de måste återvända hem redan följande dag, så att brukspatronen fick intet tillfälle att tala med sin bror om Sylvia. Han hade dock frågat, om hon nu möjligen bleve till besvär under de sorgliga förhållandena, men Sebastian hade då bett såsom en förmån att få ha Sylvia kvar, ty hon spred ljus och trevnad omkring sig, och det behövdes nog nu i detta sorgens hus. Ja, detta visste nog brukspatronen också, ty han hade saknat sin dotter mycket, sedan hon reste.

Vad som förundrade Sylvia mycket var, att modern såg så blek och lidande ut, nästan bruten, tycktes det. Hur kunde dottern veta om den strid, som modern kämpade i sin själ? Att det var kampen mot sig själv och sina egna känslor, det visste blott fru Strömert själv.

På kvällen av begravningsdagen talade föräldrarna med Sylvia om hennes förhållande, och fadern var lika sträng nu, som då hon var hemma.

"Du får bereda dig på, Sylvia, att vid jultiden eklate-

ias din förlovning med greve Torselli," sade han, "ty jag ämnar inte låta dig handla som du vill i det här."

"Pappa får göra som han vill i det där, men jag kommer aldrig att erkänna någon förlovning med den mannen."

"Du måste väl, när du bär hans ring."

"Hans ring kommer aldrig på mitt finger, om icke någon i ondska sätter dit den, sedan jag är död."

Hon var blek ända till läpparna, då hon avgav detta svar, och faderns min mörknade alltmer.

"Men nog borde du kunna inse, att du inte kan få gifta dig med en sådan odugling och odåga som Darnell."

"Han är ingen odåga, ty han arbetar, och att han icke är någon odugling, det har han bevisat. Han är en av vårt lands förnämsta skalder, det erkännandet har han fått av alla, som förstå det."

"Vi bry oss litet om det. Jag skall nu förelägga dig min vilja, såsom jag format den, om du förblir ohörsam. Om du emot vårt samtycke går och gifter dig med Darnell, så gör jag dig arvlös. Det finns andra, som bli glada att få, vad du tycks förkasta. Och för resten så behöver du nog endast klargöra för den där lyckosökaren, att han gifter sig med en fattig flicka, om han gifter sig med dig, och han drar sig utan bråk tillbaka."

Nu flammade Sylvias kinder högröda. Bit för bit slet fadern ur hennes hjärta bort den respekt hon hyst för honom, och hon började känna sig hård mot dessa föräldrar, som så hjärtlöst satte sitt barns lycka på spel.

"Pappa känner föga till Herman Darnell, det hörs väl av den orättvisa dom, som blivit fälld över honom. Han är en lyckosökare, det är sant, men det är också jag. Vår lycka skola vi skapa själva, och i den spela pappas rikedomar alls ingen roll. Mycket har jag älskat mina föräldrar, och jag hade med glädje givit mitt liv för eder, men jag kan icke kasta bort hela mitt livs lycka för eder fåfänga önskan att förknippa vårt namn med greve Torsellis. Vi måste sätta vår själs känslor högre än en tom strävan efter blotta namn i världen. Pappa får handla hur han vill, det kan jag icke hjälpa; men jag sviker aldrig min kärlek, förr dör jag."

När hon sagt detta ilade hon ut ur rummet för att dölja de frambrytande tårarna. Brukspatronen såg oroligt på sin bleka hustru.

"Det här ser ut att bli svårare än vi trodde."

"Ja," svarade hon kort. Hennes tankar voro i den stunden långt borta och långt tillbaka i tiden. Varför hade icke hon i sin ungdoms dag varit så fast i sinnet, som hennes dotter var nu? Hon hade sålt sin kärlek för ett namn, ty det gällde då blott att rädda sin faders och sitt eget namn undan människors dom. Hon hade offrat kärleken och räddat namnet. Sylvia komme aldrig att handla så, hon satte det inres lycka före det yttres fordringar och krav, och hon skulle sannolikt segra.

"Hon må göra som hon vill nu", fortsatta brukspatronen, men lyder hon inte, så insätter jag Rudolf såsom min huvudarvinge, och sedan blir det kanske

inte så roligt. När fattigdomen smyger in i ett hus, flyger vanligtvis kärleken på porten."

"Det torde icke gå så i detta fall."

"Men vi kunna icke för vårt anseendes skull giva vika"

"Vi få bida och se tiden an, det är nog det enda vi kunna göra."

Det blev ett kyligt farväl mellan föräldrar och dotter dagen därefter. Sylvia var djupt bedrövad, men hon förhöll sig lugn. Hon ämnade kämpa sin strid till det yttersta.

"Var inte ledsen du, Sylvia," sade farbrodern till henne, "ty allt det här blir nog bra till slut. I dag hade jag svar på mitt brev till Darnell, och nästa vecka ha vi honom här. Det blir ju icke alldeles såsom jag hade tänkt mig det, ty dessa sorgliga händelser hava inträffat, sedan jag skrev. Men han vet om dem nu och känner det säkerligen så mycket mera angeläget att resa hit. Dina föräldrar mena nog väl, men ännu hava de en förvänd uppfattning av livet."

"Jag är dock glad att farbror står på min sida."

"Ser du, min kära flicka, då man lidit något själv här i världen, så lär man sig sympatisera med andra som lida."

Det var allt som blev sagt om saken just då. Sylvia begav sig ut i skogen. Nu var det rätt länge sedan hon var ute hos Alrik Skogman, och hon styrde sina steg åt det håll, där hans stuga låg. Hon fann den gamle mannen med bedrövad uppsyn sittande på bänken utanför stugan. Han såg upp och hälsade med ett litet leende, då hon kom.

"Jag trodde ni hade glömt bort mig," sade han sorgset.

"Nej visst inte, men ni har väl hört om de förfärligt sorgliga händelserna på Munkeberga?"

"Ja, jag har hört om dem, och jag fruktade, att något sorgligt skulle hända. Dock tackar jag Gud, att ni lever ännu."

"Med mig är det ingen fara. Jag har varit frisk hela tiden."

"Men det kunde ha varit ni. Dock förstår jag, att ni lydde mina vänliga råd."

"Kunde det då verkligen ha något med saken att göra?" frågade hon upprörd.

"Ja, i annat fall hade jag inte varnat er. Jag hoppas att all fara nu är över, men ni bör fortfarande göra som jag sagt er, då ni får brev."

"Men käre, detta låter ju, som om något brott förelåge. Så är det väl icke?' '

"Bäst för er är, att ni icke vet om någonting nu. Tacka dock Gud, att ni lever och iakttag försiktighetsmåtten tills vidare. Låt så detta bli en hemlighet mellan oss."

"Om några dagar kommer herr Darnell hit," talade hon om för honom, ty hon tänkte på, att då skulle inga brev komma.

"Gör han? Vågar han sig hit?"

"Farbror har bjudit honom."

"Åh, då är er farbror vänligt stämd mot honom och er."

"Ja."

"Det gör mig gladare. Men icke alla äro edra vän-

ner. Jo, fröken Nora är god som guld och vänlig och blid Är hon inte?"

"Mycket god och älsklig. Hon är som en syster för mig."

"Voro icke edra föräldrar här till begravningen?"

"Jo, men de reste hem i dag igen."

"Och lämnade er kvar."

"Farbror önskade, att jag skulle stanna."

"Nåja, ni mår lika bra här som på något annat ställe och jag hoppas att ingen skall kunna skada er."

Hon tyckte allt, att han var litet underlig i sitt tal den dagen, och hon gick snart igen. Långt nere i skogen mötte hon Rudolf. Han var blek och såg riktigt rädd ut. En stor förändring hade försiggått med honom sedan hans mor dog Han hade supit varje dag, då han kunde komma åt något att supa, till dess fadern, som märkte hans tilltag, lät betjäningen låsa in alla rusdrycker. Rudolf hade icke sagt något därom, men han såg mera rädd ut och höll sig i ensamhet i sitt rum mesta tiden. Men då det började skymma på om kvällarna, lät han genast tända ljus i sitt rum, ty han avskydde mörkret. Därtill hade han blivit mycket mera häftig än förr och visade sig ovänlig och hård mot alla.

"Vad går du här i skogen och smyger för?" frågade han häftigt, då han mötte Sylvia. Hon såg förvånad på honom.

"Jag smyger inte alls, min bäste kusin, jag är ute på en promenad, det är allt."

"Du kunde lika gärna ha följt med dina föräldrar hem."

"Ja, det kunde jag nog, men farbror ville, att jag skulle stanna."

"Han är gammal och barnslig och vet inte mycket vad han vill."

Sylvia kände sig till hälften rädd för sin kusin, men hon ville inte visa det. Hon tänkte att sorgen möjligen gripit honom så djupt, att han blivit bitter i sinnet, och man finge förlåta honom det. Hon tyckte dock icke om detta möte med honom mitt ute i skogen och ville gå sin väg. Men han ställde sig mitt framför henne och såg henne i ansiktet.

"Res du hem, Sylvia, det är det bästa du kan göra."

Och liksom hade med de orden hela hans hetsighet och kraft dött bort, drog han sig åt sidan och gick ifrån henne utan ett ord vidare Sylvia skyndade stigen framåt och kände sig riktigt glad, då hon såg Nora nere i parken. Senare på dagen omtalade hon för farbrodern möte med Rudolf.

"Vad menar han, farbror?" frågade hon.

"Ja, mitt barn, det vet jag inte. Han har blivit så underlig på sista tiden, att jag riktigt hyser fruktan för honom. Jag skall med snaraste sända honom till en av mina andra gårdar för att arbeta litet. Men han synes djupt gripen av det skedda. Bry dig icke om vad han säger."

Några dagar senare sändes Rudolf bort till en gård, som låg ett par mil från Munkeberga. Han sade ingenting emot att fara utan var tyst och sluten, och Sylvia kände en riktig lättnad i hjärtat, då han var gången."

I Rudolfs sinne arbetade hela tiden mörka tankar.

Han anklagade sig allt mer och mer för att hava förorsakat moderns död. Fröken Lillieblahd tänkte han icke vidare på. Det var honom likgiltigt, om hon levde eller dog. Men modern hade han hållit av, hon var kanske den enda, vid vilken han riktigt fäst sitt hjärta. Och det förfärliga var, att han kände sig skyldig till hennes död. Det grep djupare och djupare in i hans sinne utan att det var honom möjligt att göra sig fri från de plågande tankarna. Om han bara fått döda sorgen med att supa, men icke ens det hade han fått, och det bringade honom nästan till förtvivlan. Och på samma gång hårdnade hans sinne mer och mer mot andra människor.

TJUGOFÖRSTA KAPITLET.

Små besvärligheter.

Det började jäsa och bli oroligt bland arbetarna vid bruken. Länge hade ett dovt knot, en halvviskad klagan förnummits bland dem. Visserligen hade de ännu icke bildat några fackföreningar, såsom arbetarne i senare tider, men på sätt och vis hade de organiserat sig och hade en arbetareförening, ehuru denna var avsedd mera för att sluta dem tillsammans för att bistå varandra i svårigheter, vid sjukdom och dylikt. Men kampen mellan kapital och arbete uppblossar ibland ur ganska ringa orsaker, och även om de fattiga arbetarne äro sena med att fordra rättvisa, så göra de det så mycket allvarligare och fastare, då de bringas

därhän. De få en idé att kämpa för, och för denna äro de ofta nog villiga att lida djupt och grymt och försaka och uthärda umbäranden. Det är ur samhörighetskänslan arbetarne emellan som de stora, väldiga organisationerna vuxit upp, starka nog att mången gång välva väldiga vågor av fordrande idéer fram inför världen, och även starka nog att kämpa för rättvisa och människovärde.

Brukspatron Strömert var visst inte någon svår husbonde, det kunde ingen säga; men såsom vanligt på den tiden var arbetstiden lång och betalningen mycket liten. Och som dyrare tider kommit blev det svårt för många av arbetarne att reda sig. Det var då, mitt på sommaren, som de höllo ett stort möte ute i en skogsdunge och överlade om, vad de borde göra samt fattade beslut att begära högre betalning. De voro alls icke obilliga i sina villkor, och de, som redan förut hade skälig lön, begärde ingenting mer för sig, men för dem, vilkas dagspenning de ansågo alldeles otillräcklig. De som fingo i uppdrag att sköta om saken och framställa fordringarna skulle genast gå till disponenten och säga honom, vad beslutet var, och bedja honom att med snaraste framlägga det för brukspatronen. Disponenten, som själv utgått från ett arbetarehem och svingat sig upp till sin nuvarande ställning, var genast villig att stå dem bi. Han skulle göra vad han förmådde hos brukspatronen, det lovade han.

Men han stötte på motstånd, som han näppeligen väntat. Han hade alltid hållit brukspatron Strömert för att vara en man, som ömmade för sina arbetares

väl och intresserade sig för dem, och därför hade också disponenten trott sig kunna vinna allt utan vidare svårigheter. Dock blev det icke så. Brukspatronen hörde visserligen på honom med lugn, men sedan frågade han:

"Hur många är det, som äro missnöjda med sin ställning?"

"Löneförhöjningen skulle gälla omkring fyrtio man, alla de som stå lägst på lönelistan."

"Såå, och de anse det rätt och billigt, att de skulle få högre betalning?"

"Naturligtvis, eljest hade de icke begärt det. Allting är dyrt nu, och det måste erkännars, att det är dem mycket svårt att reda sig."

"Ni kan hälsa dem från mig, att det blir ingen löneförhöjning av. Vi ha icke mycket arbete för närvarande. Det har varit ganska klent med beställningar på sista tiden, så att jag kan ingenting göra för dem. De få vara glada, om vi icke helt och hållet upphöra med bruksdriften för en tid."

"Menar brukspatron verkligen att vi så helt och hållet skola lämna deras vördsamma begäran utan avseende? Vore det icke möjligt att åtminstone giva dem något, även om de icke kunde få hela sin önskan uppfylld?"

"Jag har sagt mitt ord, och därvid blir det."

Disponenten måste gå till arbetarne med det budet, och de blevo allt annat än glada däröver. Nya möten höllos, och det talades allvarliga ord därvid. Det var av alla känt, att somliga arbetare med stora familjer ledo nöd, och intet kunde hjälpa dem, om de icke finge mera betalt för sitt arbete.

Det var just den veckan, som tidningen i staden råkade innehålla ett poem av Herman Darnell, vari han besjöng den slavande arbetaren, som ger sin bästa kraft, sitt livs ljusaste dagar åt den trägna mödan för att vinna ett ofta nog alltför knappt tillmätt bröd. I dikten uppmanades mänskligheten att kasta av sig det självviskhetens ok, som gör att lotterna bli så ofantligt illa fördelade bland de många. Detta poem lästes vid ett möte, som arbetarne höllo, och det tände i full låga den oppositionens eld, som redan förut legat och glött i många hjärtan. Han hade rätt, denne arbetarnes skald, de borde kasta av oket, då det ej blott tryckte men även söndersargade deras skuldror. De borde slå ett slag för friheten och för rättigheten att leva som människor, då de nästan förtrampades och fingo gå i bitter träldom. Så blev Darnell omedvetet den drivande kraften för desse män, som han besjungit, och lika omedvetet hade han genom sin dikt hjälpt till att åstadkomma stora besvärligheter för brukspatron Strömert.

När disponenten nästa gång kom för att samtala med sin husbonde om arbetarefrågan, fick han ännu mera avböjande svar.

"Men de ställa till strejk, om ni icke gör något för dem."

"Låt dem strejka, och ni kan hälsa dem från mig, att den dag de göra det, inställes allt arbete vid alla mina bruk och upptages inte på minst ett år. Jag ämnar visst inte låta några sådana där tölpar förelägga mig, vad jag skall göra och icke göra."

"Och alla de beställningar vi just nu ha inne?"

"Dem låter jag fullborda hos någon annan firma."

"Är detta ert fasta beslut?"

"Mitt fasta och sista."

"Jag är ledsen däröver, ty jag är övertygad om, att ett bättre resultat skulle vinnas genom att bifalla deras begäran."

"Det kan jag inte hjälpa, och jag frågar inte efter förlusten; men jag skall lära dem förstå, vem som är herre."

"De veta det redan förut, och våra arbetare ha aldrig felat i respekt. Bättre män än dem vi ha kan man inte gärna finna."

"Huru som helst, det blir vid vad jag sagt."

När disponenten sålunda intet kunde göra, sändes några av de mest ansedda arbetarne till brukspatronen. Han mottog dem visserligen, men med ett uttryck av största förakt, och de kunde så väl i hans drag läsa vreden, som jäste i hans inre.

"Kunde det inte vara nog med det bud jag sände genom disponenten?" frågade han kärvt, då de ånyo framställde sina mycket billiga fordringar.

"Jo, på ett sätt kunde det vara nog, på ett annat icke. Vi kunna möjligen framlägga säkrare bevis för, att en förändring är av nöden."

"Det behövs inga förändringar, och jag ger på inga villkor efter i denna fråga. De som inte vilja arbeta kunna sluta genast, och om några sluta så stängas alla bruken utan några omständigheter."

"Vi äro just nu i en bråd tid," tog arbetaren åter till orda, "och ni komme att förlora mycket på att stänga bruken med alla stora beställningar, som äro inne."

"Den saken skall jag sköta om."

Det var lönlöst att tala med honom. Han var icke van att böja sig för andras vilja, och arbetarne gingo sin väg, nedslagna och ängsliga. Hur de än handlade, komme det att bli en svår tid för dem, ty deras inkomster voro så små och livsförnödenheterna så dyra. Men det bleve icke heller bättre, om de nedlade arbetet, ty sedan hade de flesta alls ingenting att leva av. Nu komme det att bero på de beslut som fattades, när de nästa gång hade möte. Mötet hölls också ganska snart, och många och olika tankar framhöllos. Till slut steg en av de äldre och mest betrodde arbetarne upp, och hans ord voro avgörande.

"Jag har," sade han, "arbetat här vid bruket, sedan jag var gosse, och även om jag förblivit fattig, så ha vi dock alltid haft bröd i huset, och vi ha rett oss. Om vi inte kunna få mera betalt för vårt arbete nu, så är det väl ändå bäst att fortsätta att förtjäna något än att alldeles bli utan inkomster. Vintern är snart här, och det ser ut att bli svåra tider. Lyd mitt råd, kamrater, låt oss med lugn arbeta, och kanske få vi det bättre med tiden. Om jag känner brukspatronen rätt, så ger han oss nog vårt, bara han får vara i fred."

Detta var förståndigt talat, och efter rätt långa överläggningar beslöts, att man skulle fortsätta med arbetet och bida tiden.

Men även om det icke blev någon strejk av den gången, så låg det dock missnöje och oro i arbetarnes sinne, och de hade svårt att hålla sig lugna. En vacker dag kom det till brukspatron Strömerts kännedom, att Herman Darnell skrivit ett inspirerande poem, som kommit arbetarne att gå till verket och hota med

strejk. Han skaffade sig det nummer av tidningen, vari poemet fanns, och läste det. Han måste erkänna, att det var vackert, livande och rättvist, men en okuvlig vrede intog honom likväl. Sålunda stod denne förhatlige man i hans väg även här. Länge betänkte han sig icke utan så snart han kom till staden lät han kusken hålla vid Darnells hus. Mörk och hotfull såg han ut, då han knackade på; och då fru Darnell själv öppnade och bad honom stiga in, gjorde han det med en knapphändig hälsning.

"Är Darnell hemma?" frågade han kort.

"Ja, jag skall bedja honom komma strax. Han håller på med sitt arbete."

"Äh, har han arbete nu," svarade Strömert taktlöst och snabbt men ångrade det, då han såg hur smärtsamt berörd den gamla blev. I nästa ögonblick stod Herman på tröskeln. Han hade hört rösterna, och som han icke tyckte om att låta främmande komma in i sitt arbetsrum, gick han ut i våningen.

"Strömert!" utropade han förvånad. "Vad förskaffar mig den äran? Var god och sitt ner."

Artigt bjöd han den oväntade gästen en stol, och nästan mot sin vilja satte sig Strömert. Fru Darnell gick ut i de andra rummen.

"Är det något jag kan stå till tjänst med? frågade Herman vänligt ehuru han såg, att vreden lyste i den andres ögon.

"Ja," svarade Strömert, och trots det han försökte vara riktigt lugn, darrade dock rösten ganska mycket. "Jag önskar, att ni icke mera skriver några sådana där verser för att uppegga arbetarne. Det kan synas vara

en leksak för er, som inte har något med arbetsfolk att göra, men för mig och andra är det annorlunda. Ni har så nära skaffat mig en strejk på halsen med det sista ni skrev, och det är oförskämt. Även om vi stå i harnesk mot varandra, så anser jag att striden bör föras med bättre vapen än sådana."

Hermans ansiktsuttryck växlade gång på gång, och han lät Strömert tala till slut. Sedan svarade han:

"Inte förstår jag riktigt er anklagelse, men något är det säkerligen ni anser mig skyldig till. Dock kan jag försäkra er, att jag ännu aldrig vid mitt arbete haft er i tanke och ännu mindre att skada er på något sätt. Mitt sista poem kan icke hava åstadkommit någon harm för er. Vilket är det ni syftar på?"

"Det vet ni nog. Det som stod i tidningen för en tid sedan."

"Åh, jag vet! Bringade det verkligen något sådant med sig? Det var illa. Jag skrev det för många år sedan, och då jag nu gång på gång blev ombedd att giva dem något för tidningen, fingo de det. Egentligen är det alls ingen uppmaning till några arbetare att strejka, utan ett rop till hela den betungade mänskligheten att kasta av sig självviskhetens tryckande ok, ty de allra flesta digna under något ok, och jag ville så gärna se hela mänskligheten fri och lycklig och glad. Det gör mig verkligen ledsen, att det hade en sådan effekt, men jag kan icke bedja om ursäkt för det, då jag ej ämnat göra illa med det."

Det var lugn och manlighet i hans ord, och Strömert kände sig nästan aväpnad. Men så lätt ville han icke giva sig, ty skadan var ändå skedd.

"Under de förhållanden, i vilka vi stå till varandra," sade han, "tog jag för givet, att ni med verserna ville söka inverka på mig, för att jag skulle låta er få Sylvia."

"Var icke rädd. För den saken kommer jag icke alls att bruka några verser. Vi stå icke i något förhållande till varandra för Sylvias skull När vår dag är inne blir hon min, och ingen makt i världen skall kunna skilja oss. Ni förstår, att jag behöver inte föra någon strid för det."

"Ni tycks vara ganska säker i det där, men det torde komma att ändra sig. Kom ihåg, att om Sylvia mot vår vilja gifter sig med er, så blir hon arvlös."

Han trodde sig nästan säker på, att han med dessa ord givit dråpslaget åt Hermans kärlek. Men han dömde för fort. Här var ej fråga om det snöda guldet utan någonting högre. Det blixtrade och glödde i Hermans blick, då han svarade:

"Högst litet har jag frågat efter den snöda och krassa värld, som endast lever för att vinna guld, och aldrig har jag ifråga om de materiella tingen varit självisk, så långt jag vet. Och nu insinuerar ni verkligen på, att jag möjligen skulle sälja min själs kärlek bara för guld. Det smärtar mig. Tag alla edra pengar, herr Strömert, tag dem och giv dem åt vem ni vill, men det förändrar på intet sätt mina känslor för Sylvia. Det är alls icke edra pengar jag älskar, det bör ni lägga på minnet."

Med dessa ord steg Herman upp, och Strömert reste sig även. Han hade intet mera att säga, ty han begrep att här kunde han icke skrämma någon. Eljest

tyckte han om att skrämma folk. Med en stel bugning avlägsnade han sig.

Då Herman blev ensam gick han åter in i sitt rum och satte sig till sitt arbete, alldeles som om ingenting hänt. Men hans sinne var sorgset.

TJUGOANDRA KAPITLET.

Sylvias hemkomst.

Herman hade verkligen varit nere vid Munkeberga och hälsat på, och de få dagar han tillbringade där voro mycket lyckliga för honom. Sylvia strålade av glädje över att hava sin älskade hos sig, och Sebastian Strömert visade de båda unga, att han verkligen stod på deras sida.

"Det är ju en galenskap av Linus," sade han, då Herman och han en kväll sutto och samtalade ute i trädgården, "att vara emot detta. Inte har han någon orsak alls, så långt jag kan förstå."

"Så synes det nog för oss, ty en far borde ingenting högre önska än sina barns lycka. Dock finns det en annan synpunkt, och det är från den han betraktar saken. Han är rik, och han vill, att Sylvia skall gifta sig till ett namn. Och därvid är hans idé alldeles som många andras. Därtill anser han nog, att jag är bra gammal gent emot Sylvia."

"Åh prat, ni är inte så gammal heller."

"Kanske är det icke så mycket detta som att jag är fattig och utan stort och klingande namn. Det synes

mig dock egendomligt, att människor skola fästa sig så mycket vid sådant, när det dock icke är namnet utan hedern och hjärtelaget, som äro avgörande i livets största frågor."

Sebastian satt tyst några minuter, ty dessa ord träffade även honom. Han visste, hur storhetsfebern griper in i själen, då den kommer, hur den omstörtar allt som man förut byggt med kärlek och djupa känslor. Till slut yttrade han:

"Ett klingade namn är ju icke att förakta, och likväl måste man akta sig för att bygga livets lycka på ett sådant."

"Det har ni rätt i. Antag nu till exempel, att er egen dotter älskade en man utan fint namn, men en hederlig och god man i alla fall; skulle ni neka henne att följa hjärtats röst och önska tvinga henne att förena sitt livsöde med någon, som hon alls icke älskade?"

"Inte skulle jag vara nöjd med vilket val som helst, men jag skulle ej heller våga tvinga henne mot hennes vilja."

"Men måste vi icke låta hjärtats frågor besvaras helt och hållet av dem de angå?"

"Jo, det är sant, men ni vet hur lättledda och oförståndiga de unga ofta äro, och det bringar oss till att ingripa i ett och annat, som vi kanske helst icke borde bry oss om."

"I så fall anser jag, att intet annat ingripande bör ske än att giva allvarliga varningar. Dock tror jag, att kärleken i de flesta fall gör det rätta valet, och jag tror även, att de flesta olyckliga äktenskapen bero på, att man icke följt kärlekens röst utan gift sig på grund

av andra orsaker. Nu vill jag icke påstå, att alla sådana äktenskap, där kärleken icke spelat någon roll, äro direkt olyckliga, ty man kan komma därhän, att i själva resignationen ligger en viss lycka, men har man en gång älskat och sedan förenat sitt öde med någon utan kärlek, då är det som olyckan kommer in i hjärtat."

"Ni talar säkerligen vist i detta fall, och bäst är nog att låta kärleken råda."

De hade sådana där små samtal flera gånger, och för övrigt voro de tillsammans nästan hela tiden, och Sylvia och Nora höllo sig i deras sällskap så mycket som möjligt. En härlig tid var det för Herman Darnell, och det var med mycken saknad han begav sig hem igen. Om brukspatron Strömert anat, att hans bror ändrat åsikter så grundligt, som förhållandet verkligen var, så hade han säkerligen befallt Sylvia att genast komma hem igen, men nu hade han ingen aning därom. Det var genom Herman han till slut fick veta det.

Sommaren var förbi, likaså hösten, och julhögtiden stod för dörren. Vid det nära staden liggande bruket hade det åter blivit oroligt, ty det var dyrtid, och somliga familjer ledo nöd. Då kom en av männen på den idén att vända sig till Herman Darnell för att om möjligt genom honom få hjälp. Han hade ju skrivit så många sympatiska dikter angående de slavande massorna, och han var visserligen i harmoni med arbetarne. Förslaget vann gehör, och ett par representativa arbetare sändes till Darnell. Vänligt blevo de

mottagna, och uppmärksamt lyssnade skalden till deras berättelse. Att de icke alltid hade det så bra, det förstod han ju, men att det kunde vara så dåligt som dessa män nu berättade för honom, det hade han icke anat. De nämnde särskilt några av kamraterna, för vilka det var rysligt illa ställt.

"Låt mig tänka litet på saken", svarade han dem, "och jag skall se vad jag kan göra. Strax på nyåret torde jag kunna giva svar".

De voro nöjda med detta och gingo sin väg. Samma kväll begav sig Herman bort mot bruket. Snön låg gnistrande vit över nejderna. Furuskogen stod med de finaste vita garneringar, och nere i lövskogen hade snön byggt de vackraste, mest fantastiska figurer bland de nakna grenarna och riktiga små grottor bland buskarna. Månen spred det mest förtrollande ljus över det hela. Hur kunde det finnas olyckliga människor i en så fager värld? Hur kunde den ene undanhålla brödet för den andre, då Gud likväl ämnat det så, att alla skulle hava nog? Han hade icke tänkt på det förut, men nu kom tanken osökt och mäktig över honom.

Ute vid bruket var det nu tyst och stilla. Där förekom intet nattarbete även om det var mycket att göra. Darnell gick med raska steg ner till arbetarebostäderna. Han mötte en halvstor pojke, som kom visslande i den lilla parken.

"Hör du, min gosse, kan du säga mig var Ville Engström bor?"

"Just nere i hörnet där, den första dörren ni kommer till", svarade pojken och fortsatte sin väg. Då Darnell hunnit det anvisade huset och trädde in i förstugan,

hörde han stoj och skratt från närmaste rum. Likväl knackade han på, och en munter röst svarade:

"Kom in bara och stå inte där ute och bulta." Då steg han in. Framme vid bordet sutto tre män vid fyllda glas och förnöjde sig. En stor brännvinsflaska stod mitt på bordet. Ville Engström var en medelålders man, något böjd av arbetet och något skamfilad av sitt ganska vilda levnadssätt. Familj hade han, fem stycken barn, vilka nu höllo till borta i ett hörn och lekte, under det hustrun sysslade med något borta vid spiseln. Det bestods ej mera än ett rum, så att de voro alla där. När de fingo se den fine herrn inträda, ställde Engström dröjande ifrån sig glaset och steg upp.

"Herr Darnell", utbrast han förvånad och en smula skamsen.

"Ja, jag lovade göra mig underrättad om arbetarnas ställning, innan jag sökte göra något för edert bästa. Man sade mig, att det var rysligt fattigt för er."

"Så är det också. Men var så god och sitt ner, herr Darnell, var så god och sitt ner." Han placerade en stol helt nära bordet, och Darnell satte sig. "Ja, nog är det fattigt", fortsatte Engström med en suck, "det är då säkert. Kunde ni göra något för oss, så att vi sluppe strejka, så skulle vi känna oss rysligt tacksamma".

"Strejka, inte tänker väl någon på det? Då förlorade ni ju det lilla ni nu får, och det bleve mycket värre för eder. Men jag skall säga Engström, vad han skall göra, för att det skall bli bättre för familjen. Låt bli brännvinet, det är just vad ni böra göra."

Engström skrattade till, ett kort och bittert skratt.

"Ni super själv, och jag förmodar ni menar, att de rika böra ha monopol på supandet också."

"Jag har supit i mina dagar, men jag gör det icke numera, och jag mår mycket bättre, sedan jag slutade därmed. Så skulle även ni göra, ty i det fallet äro både fattiga och rika lika. Men nu skall jag göra er ett förslag, som ni sedan kan meddela edra arbetskamrater, för vilka det också är illa ställt. Jag skall försöka få brukspatronen att betala eder bättre för arbetet, om ni sluta upp med att supa, men inte eljest, ty det vore till ingen nytta för familjerna, om pengarna skulle gå till brännvin. Dock vet jag alls icke, om jag kan inverka på brukspatronen."

Engström rätade upp sig och såg morsk ut.

"Ni menar således, att ni är villig att hjälpa oss, om ni på samma gång kan undertrycka vår personliga frihet. Det går inte. Vi måste få det bättre utan några sådana villkor."

"I så fall vill jag inte försöka göra något för eder. Om vi vilja vinna något här i världen, så måste vi också vara villiga att försaka något därför."

"Så kan det synas för er, som aldrig behövt försaka på något sätt, men vore ni i samma belägenhet som vi, skulle ni se saken på annat sätt. För resten kan jag inte inse, varför de skulle vända sig till en av er klass med bön om hjälp. Det är aldrig någonting att vinna från dem, som höra till överklassen."

Herman Darnell log ett sorgset litet leende.

"Inte vet ni, vad jag erfarit. Men det var ej om detta jag kom att tala mer er. Jag ville blott själv se nöden, som rådde bland eder. Farväl."

Han kände sig missmodig och gick sin väg. Då han kom ut tog han vägen längre nedåt bruket. Snart knackade han ånyo på en dörr och steg in. Det var en stor familj han kom till, och man hade just satt sig till bords. Husfadern satt med böjt huvud och bad Gud välsigna maten, och likväl hade de ingenting annat att äta än litet sill och potatis och grovt bröd. Sex barn sutto där, hungriga och angelägna att få börja måltiden.

"Ursäkta att jag kommer och stör måltiden", sade Herman vänligt, "men det går så väl för sig att fortsätta, medan vi tala. Jag kom för att göra mig underrättad om edra förhållanden. Det säges råda stor nöd bland arbetarna här ute."

"Ja, det är nog så, men vi få tacka Gud, så länge vi ha något att äta."

"Är det lika illa för alla?"

"Nej, det vore synd att säga. Och vi hade nog också rett oss bättre, om inte sjukdom kommit på. Två av barnen lågo i flera veckor och mor nästan en månad. Men nu är det litet bättre."

"Ni super inte?"

"Nej, Gud vare lov, det gör jag inte. När jag blev en kristen lade jag bort den ovanan."

"Åh, ni är en läsare."

"Ja, jag är det, och om jag inte vore det, så hade vi väl inte ens haft en bit att äta."

"Är ni av den åsikten, att en strejk skulle vara till nytta för arbetarne? "

"Nej, inte tror jag på strejk, men däremot är jag av den åsikten, att brukspatronen borde giva oss bättre

betalning, för att ingen strejk skulle bli av. Det vore skada å ömse sidor, om strejk utbröte, och det vore kanske farligt för brukspatronen."

"Tror ni det?"

"Här finns arbetare, som inte sky våld, om de bringas till förtvivlan, och mer än en är nära förtvivlan nu."

Herman Darnell besökte ännu flera hem den kvällen, och han blev fullkomligt övertygad om, att arbetarne hade skäl för sin klagan, även om somliga hade det illa ställt på grund av sitt superi. Han ansåg sig förpliktigad att söka göra något för dem, och nästa dag begav han sig till Rista och begärde att få samtala med brukspatronen, vilket han också fick.

"Det är om arbetarne", sade Darnell genast, då han såg det undrande uttrycket i Strömerts ansikte.

"Vilka arbetare?"

"De vid bruket. De kommo till mig och bådo, att jag skulle försöka hjälpa dem. Jag visste egentligen icke, vad jag kunde göra, men i går gick jag ner till bruket och hälsade på i rätt många hem för att själv få se, om de klagade utan fog, eller om de hade skäl att begära bättre än de nu ha det. De ha det verkligen uselt, somliga av dem åtminstone. Gör något för att förbättra deras ställning, och en hel del svårigheter undvikas därigenom."

Brukspatron Strömert var mörk som en åskby, och vreden sjöd i hans sinne.

"Vad har ni med mina arbetare att göra? Varför lägger ni er i mina affärer alls?"

"Det är för arbetarnes skull. De äro värda en bättre lott än de ha. Och ni är rik nog att kunna göra det.

Om icke något göres, fruktar jag, att det blir strejk snart."

"Låt det bli strejk då. De kunna ju försöka att tvinga mig, och jag skall visa dem, vem som är starkast. Ni kan tryggt lämna allt det där åt mig."

"Som ni vill då, herr Strömert; men glöm inte, att jag varnat er som en vän."

Han insåg, hur lönlöst det var att tala med denne, som det tycktes, hjärtlöse man om arbetarnes bästa, varför han drog sig tillbaka. Då han kom ner i allén mötte han en släde, och i den upptäckte han genast Sylvia. Släden stannade, då den passerat honom, och han hörde Sylvias kära röst:

"Herman, Herman, känner du inte igen mig?"

Men han kände igen henne, och han var nästa ögonblick vid hennes sida och höll hennes händer i sina och såg henne djupt in i de klara ögonen.

"Du kommer hem, min älskade! Du är här! Vad betyder det?"

Att jag inte kunde stanna längre. Det är sorgliga tider där nere på Munkeberga. De kommo hem med Rudolf för några dagar sedan, och han är vansinnig. Farbror skulle föra honom till någon vårdanstalt, ty nu få de hålla vakt över honom dag och natt. Då tyckte farbror, att det var bäst för mig att resa hem för en tid, och här är jag nu. Hur är det med dig, Herman?"

"Nu är allting bra, då jag åter ser dina kära drag. Det är härligt, Sylvia. Jag hoppas du får stanna hemma nu, så att jag får se dig ibland."

"Visst får du se mig, Herman. Men säg mig nu, hur kommer det sig, att du är här ute vid Rista?"

Han omtalade det för henne, och hon förstod. Så

skildes de åt, och Herman fortsatte sin väg, gladare än förut. Nu skulle det nog på något sätt ordna sig till det bästa, därom var han övertygad.

När Sylvia steg ur släden uppe vid Rista, kom ingen henne till mötes, men hon visste ju vägen in. Det var modern hon träffade först inne i den stora hallen.

"Sylvia! Kommer du hem? Vad skall pappa säga om det?"

"Jag vet inte, mamma lilla, men han torde inte säga något alls."

Hon kysste sin mor och slöt sig intill henne.

"Det käns så gott att vara hemma igen, mamma."

Fadern kom ut, han hade hört sin dotters röst.

"Jaså", sade han kallt, "du har tagit dig friheten komma hem emot min befallning".

"Ja, det var ingenting annat att göra. Farbror Sebastian ansåg det vara bäst så för tillfället. Rudolf har förlorat förståndet, och det är mycket sorgligt vid Munkeberga."

"Har han levat så vilt?"

"Kanske beror det delvis på hans uteliv, men om vi skulle döma av hans orediga tal, så är det någonting mycket värre än så."

De hade gått in i en av de mindre salongerna, och med halvviskande röst anförtrodde Sylvia sina föräldrar, att Rudolf möjligen förorsakat sin moders och fröken Lillieblahds död, då han egentligen ämnade döda henne, Sylvia. Då blev även Linus Strömert blek om kinden, ty även om han var hård i många stycken, älskade han likväl sitt barn. Det blev därför intet klander, för att hon kommit hem, men i stället en ängslan

för Sebastian och hans barn. Och Sylvia kände sig litet lugnare och gladare i sinnet över att hon åter var hemma och litet närmare den hon älskade.

TJUGUTREDJE KAPITLET.

När Rista brann.

Det blev ingen strejk i vanlig mening, då arbetarne på nyåret kommo tillsammans och bestämde sig för att handla. De voro icke riktigt på det klara med vad de borde göra, och de hade icke råd att nedlägga arbetet, ty ingen strejkkassa fanns tillgänglig, och det magra bröd de nu förtjänade var bättre än intet bröd alls.

Ville Engström och hans supkamrater pockade på, att man skulle gå våldsamt till väga och tvinga bruks-patronen till att gå in på deras villkor.

"Det enda tvångsmedel vi kunna bruka är att neka arbeta", invände en.

"Det finns värre, om man endast vågar använda dem. Men se då få vi inte vara fega."

"Vad skulle det vara?"

"Vi kunna hota att omringa det fina Rista och att bränna det till grunden utan att någon får slippa ut."

"Fy, Ville Engström, det var fula ord," invände en äldre man. "Hellre svälta vi allt. Är det så Guds vilja, att vi skola lida nöd, så må det ske, men aldrig bruka vi våld."

Ville Engström skrattade, och det blev intet beslut fattat den dagen. Följande morgon saknades över

tjugo arbetare vid bruket, de hade gått på strejk, hette det. Saken rapporterades till brukspatronen; men han skrattade blott åt det och tillsade, att ingen av de männen finge återgå till arbetet, och ingen annan heller, som möjligen ämnade deltaga i strejken. Detta hade den verkan, att ingen mer vågade deltaga, ty de voro så beroende av arbetet. Och på Ville Engström och hans kamrater verkade det även. Efter ett par dagar ville de återgå till arbetet men fingo det meddelandet, att de icke mera behövdes. Först blevo de bestörta, och sedan tog vreden överhanden. Icke behövdes! Och de hade ansett sig så gott som oumbärliga under nu rådande förhållanden. De protesterade av alla *krafter, men det gjorde icke saken bättre, och så måste* de gå. Ville Engström hade icke varit med dem, ty föregående kväll hade han fått ett försvarligt rus och låg ännu i sin goda sömn, då de mindre trygga kamraterna begåvo sig till bruket för att arbeta. Då de nu blevo bortvisade, gingo de till honom. Han vältrade sig långsamt ur sängen och fick kläderna på sig. De berättade honom, huru det gått dem. Då svor han.

"Sade jag inte, att de usla överklassarne bara vilja vår ofärd? Vi ska gå som slavar. Nej, det blir stopp, såvida Ville Engström har något med saken att göra. Vänta bara. Den där dryge Strömert får sitt, så snart vi hinna med det."

Han var arg nu, och den som kände Ville Engström visste också, att då var han inte god att ha att göra med. Han drog sig inte för några medel.

"Det är inte lönt att bråka, då vi inte äro flera", invände en av kamraterna. "Om allesammans blivit med så hade det gått lätt, men nu är det omöjligt."

"Lita inte på det. Kanske kunna vi mera än någon tror."

"Ja, vad skulle vi taga oss till?"

"Vi bränna upp hela packet. Sedan få vi arbete igen."

Det var farliga planer han hade i sinnet, men han komme att utföra dem, om han så bestämde sig, det visste de också. Deras samtal blev långt, och när de skildes åt, nickade Ville Engström uppmuntrande åt sina kamrater.

"Det går bra, det vet jag, och det blir ingen fara för oss."

"Men vore det inte bäst att du själv försökte återgå *till arbetet, innan vi företaga något annat?*"

"Jag skall gå i dag, men jag vet redan, att jag inte får. Vi träffas senare."

Kamraterna gingo, och den dagen var Ville Engström verkligen ner till bruket för att söka få upptaga arbetet igen. Han kom med de andra arbetarne efter middagen, och blev insläppt. Men då förmannen fick se honom, gick han fram till honom.

"Det lönar sig inte för Engström att börja nu", sade han.

"Varför det?"

"Emedan ni blivit avskedad.'

"Av vem?"

"Brukspatronen."

"Såå, och varför det?"

"Åh, det har allt varit påtänkt förut på grund av ert supiga leverne, men det var det här strejkandet som avgjorde det."

"Jaså, man vill inte ha mig. Det var illa det. Då går jag väl min väg."

"Det är nog bäst det."

Och han gick.

En vecka senare, en kväll, då kylan var bitande skarp men vädret lugnt och klart för övrigt, hade Herman Darnell begivit sig ut på en promenad, och nu drogos hans tankar och ställdes hans steg helt naturligt utåt Rista. Till skogen kunde han ej gå, ty där låg snön djup och hindrande. Men stora vägen var öppen, och den gick han. Skulle hon även nu i sin själ förnimma, att han var nära, och komma till hans möte? Eller månne känslan blivit så störd av resan och hemkomsten, att hon icke förnam, då hans själ talade.

Men hon kom. Hon hade fått hans själs budskap, och han hade knappt hunnit förbi stora allén, då hon trädde honom till mötes.

"Min älskade, jag visste, att du skulle komma. Du kallade mig." Hennes armar smögo sig kring hans hals, och hon snyftade i glädje. Herman förmådde intet säga. Han kysste henne till svar, det var allt Sedan gingo de sakta framåt vägen genom den snöhöljda skogen, där stjärneljuset ibland återkastades av en flinga, som då glittrade i de härligaste skiftningar, men blott för ett kort ögonblick. Det var så mycket de hade att säga varandra, så många förtroenden att utbyta. Omsider blev Sylvia tyst.

"Blev du ledsen, min älskling?"

"Nej, Herman, men det är något jag måste säga dig, och det är litet svårt."

"Var inte rädd, käraste. Bara det inte är, att du tröttnat på mig."

"Ack nej, huru kunde jag det! Men, Herman, jag har börjat älska Gud också, medan jag varit borta, och från nu måste jag leva som en kristen. Jag kan ej mer deltaga i världens nöjen och intressera mig för tidens flärd. Du får inte klandra mig för det; jag kunde inte annat.

Nu var det Herman som blev tyst. Med Sylvias arm i sin gick han tankfull i flera minuter Hon hade blivit en kristen, säkerligen efter den idéen, som nu så starkt gjorde sig gällande flerestädes bland det lägre folket. Omsider stannade han och såg på sin älskade, allvarligt och kärleksfullt.

"Ämnar du då leva ditt liv efter det mönster, som sättes av de så kallade läsarne?"

"Jag förmodar det, Herman, ty jag älskar Gud och vill leva för honom, såsom mitt samvete nu bjuder mig. Harmas icke för det."

Då log han det varma leende, som plägade lysa upp hans anlete så underbart.

"Skulle jag harmas, för att min älskade vill vara god? Nej, nej, det gör jag inte. Tvärtom, jag gläds över det, och då vill även jag söka Guds frid och bliva god. Det bör ju vara vårt livs högsta mål."

Hon grät av glädje vid hans ord, och medan de helt sakta gingo vägen tillbaka till hennes hem, berättade hon, att det egentligen var gamle Alrik Skogman i Lövlundaskogen, som lett henne till Gud.

"Vem är han egentligen, den gamle eremiten?"

"Det vet jag inte, men en god man är han, och en man som förstår livet."

"Vi få nog veta det en dag."

Genom en glänta i skogen skymtade Rista fram i det svaga stjärnljuset. Plötsligt stannade Herman och grep Sylvia hårt i armen.

"Sylvia, se där! Rista står i brand. Kom så fort du kan; jag måste skynda före."

Han väntade ej ens att höra hennes svar, han störtade bort så fort han förmådde, ilade upp genom allén och mot den brinnande byggnaden. Vid trappan hejdades han av en person, som hade en näsduk bunden för ansiktet.

"Stopp; vad vill ni?"

Ett ögonblick stannade Herman. Det nästa hade han ryckt bort den skyddande näsduken och igenkänt Ville Engström. Han gav honom ett slag i ansiktet, så hårt att han föll till marken, och så skyndade Herman vidare. Han fann dörren låst men sprängde den öppen, ty han var stark. Ännu hade elden ej hunnit sprida sig genom hela byggnaden utan var begränsad till ena halvan därav. In genom rummen ilade Herman, ropande brukspatronens namn. Till en början fick han intet svar och började tro, att alla voro ute, men då han nalkades köksavdelningen hörde han ängsliga rop. Snart var han där inne. Tjänsteflickorna voro bundna och lågo på golvet, fåfängt sökande göra sig fria. Han löste dem hastigt.

"Var är brukspatronen?"

"Herrskapet är där uppe."

Mera behövdes ej. Han störtade in i våningen och uppför trappan. I en av de mindre salongerna fann han brukspatron Strömert liggande bunden på golvet, och hans hustru, likaledes bunden, medvetslös på en

soffa. Utan ett ord löste Herman brukspatronen, sprang fram till den medvetslösa kvinnan, som han lyfte i sina armar och bar ut.

"Kom!" ropade han till Strömert. "Ring stormklockan. Huset står i lågor."

Strömert följde med, ännu ej riktigt på det klara med, vad allt detta betydde, ty han hade blivit misshandlad av sina angripare, då de bundo honom. Men han lydde Herman, skyndade ned till den stora klockan och började ringa och ringde utan avbrott en lång stund, icke ens aktande på, att folk redan började samlas. Herman hade lämnat fru Strömert i tjänsteflickornas vård, och som hon av den kalla luften åter bringades till sans, förde de henne bort till inspektorsbyggnaden, som låg ett stycke därifrån.

"Finns här några brandsredskap?" frågade Herman brukspatronen.

"En del, men inte många."

"Är det något särskilt, som bör räddas ur huset?"

"Min skrivpulpet och kassaskåpet, ty där har jag alla mina papper."

"Kom karlar!" ropade Herman till några drängar, som stodo och väntade på befallningar, och de följde honom. Både skrivpulpet och kassaskåp kommo ut, och så även en stor del andra värdesaker och fina möbler; men hela den ståtliga byggnaden var dömd till undergång. Det fanns icke vatten nog, och då brandmanskapet från staden till slut anlände, var det intet att göra. Strömert var visst inte förvivlad, men han var gränslöst förbittrad i sitt hjärta. Det var nära morgon, då han kom bort till inspektorsbyggnaden i

Herman Darnells sällskap, och då var han trött och matt. Han frågade efter sin hustru och fick veta, att hon blivit förd till sängs, nästan sjuk på grund av vad hon genomgått.

"Men Sylvia då, var är Sylvia?" Förut hade han icke tänkt på henne. Nu mindes han sitt barn.

"Hon är hos frun", upplyste en av flickorna. Han drog en lättnadens suck.

"Hur kom hon dit? Hur kom hon ut?"

"Hon var med mig ute på vägen, då vi varsnade elden", upplyste Darnell utan tvekan. Det kom ett mörkt hotfullt uttryck i brukspatronens blick.

"Jaså, det är sålunda det jag har att tacka för att jag kom ut med livet. Min dotters olydnad blir ett slags medel till min räddning."

"Om det kan kallas olydnad att hon träffade mig, så är anmärkningen riktig. Saken är dock, att vi promenerade på vägen, då vi sågo elden och jag skyndade upp till gården för att slå allarm."

"Såg du någon av de maskerade männen?" Han hade icke på länge kallat sin gamle vän för du.

"Ja, de stodo på vakt kring huset. Jag slog ned en av dem, men jag förmodar de smögo sig undan."

"Kände du igen honom?"

"Ja."

"Det var bra. Förmodligen några riktiga banditer. De ville åt mitt liv."

"Bättre ser det inte ut. Dock fruktar jag det var förtvivlan som bringade dem att handla så illa."

"Varför just förtvivlan?"

"Emedan det var dina strejkande arbetare, som utförde dådet."

Strömert sprang upp.

"De uslingarne! Jag skall sätta dem på fästning för livstiden. Vilka voro de?"

Herman svarade icke, och han besparades också svaret genom Sylvias inträde. Hon var blek.

"Pappa, vi måste sända efter läkare. Mamma är mycket sjuk."

"Är hon det. Ja, vi få göra det då. Men nu är allt folket ute vid elden."

"Där behöva de väl inte stå allesammans."

"Nej."

"Jag skall säga till kusken," inföll Herman och steg upp.

"Men du stannar väl kvar här så länge?" frågade Sylvia ängsligt.

"Ja, om jag på något sätt kan hjälpa så stannar jag naturligtvis."

Då han gått ut vände Strömert sig till sin dotter, och det var alls ingen blidhet vare sig i blick eller ord.

"Du tog dig sålunda friheten att göra sällskap med den där herrn trots mitt förbud? Har jag inte sagt dig, att du måste gifta dig med en annan?"

Sylvia var lugn.

"Jo, pappa har sagt det, men jag kommer likväl inte att göra det. Lika litet som någon förlovning eklaterades mellan oss vid jul, lika litet kommer jag att gifta mig med greven. Men vi skola inte tala om den saken nu."

"Du vet, att du blir arvlös, om du inte lyder."

Nu svarade hon icke, ty denna sak hade hon ju avhandlat med honom redan förut. I stället drog hon

sig tillbaka och återvände till sin mor. Då Herman kom in igen, fann han brukspatronen ensam i rummet.

"Har han åkt?"

Inte ännu, men om några minuter är han på väg. Vore det inte bäst, att ni ginge till er hustru?"

"Kanske det. Vill du vara snäll och vänta, tills jag kommer tillbaka?"

"Ja."

Han slog sig ned i soffan, medan brukspatronen avlägsnade sig för att ej återkomma på ett par timmar. Men läkaren kom och blev visad till den sjuka, och det var först sedan doktorn åter farit, som brukspatronen kom ut. Då var han blek om kinderna.

"Hur är det med henne" frågade Herman ängsligt deltagande.

"Hon är mycket klen. En svår nervattack, och hjärtat är angripet. Doktorn var bekymrad."

"Det är väl ingen fara för livet?"

"Jag vet inte säkert, men mycket klen är hon. Hur såg det ut uppe vid huset?"

"En rykande glödhög, det är allt. En bild av vanskligheten i det tidliga.

Brukspatronen svarade icke utan försjönk i tankar. När de så suttit tysta en stund, steg Herman upp.

"Det torde vara bäst för mig att gå hem, ifall det icke är något, varmed jag kan stå till tjänst."

"Inte just nu, men jag behöver naturligtvis ditt vittnesbörd, då det gäller skurkarne som bränt mitt hus. Tack för hjälpen i natt."

"Ingenting att tala om. Farväl."

Han gick lämnande Strömert ensam med sina bittra

tankar Det började skönjas en svag strimma av den nya dagen, då Herman Darnell kom hem och sökte en stunds vila. För honom hade det varit en ansträngande natt.

TJUGUFJÄRDE KAPITLET.

Ende sonen.

Sebastian Strömert hade haft en svår tid, sedan Sylvia rest hem. Dag och natt hade någon mödgats vaka över Rudolf, som var så vild, att han aldrig kunde lämnas ensam. Det som svårast plågat Sebastian var sonens myckna prat, vilket väl var osammanhängande och utan reda, men som dock tycktes innehålla någonting om ett brott, vilket låg som grund till vansinnet. Omsider fick Sebastian Strömert klart för sig vad detta var, och han blev nästan förtvivlad därvid. Han förstod, att Rudolf varit orsak, även om indirekt, till moderns död.

Efter några veckors vakande och vaktande insåg den stackars fadern, att det i längden bleve omöjligt att behålla den vansinnige hemma, och då arrangerade han för Rudolfs intagande på en privat asyl. Dit fördes den arme, bunden och vaktad, ty man visste icke, vilket ögonblick ett av hans förfärliga anfall kunde komma över honom.

Det blev tomt och ödsligt på Munkeberga, sedan Rudolf kommit bort. Nora gick och grät dag efter dag. Hon tyckte prövningarna kommo alldeles för tätt över dem numera, och hennes stackars hjärta led gränslöst.

Då fick Sebastian en dag brev från sin bror. Därav framgick, att även vid Rista hade prövningarna kommit. Det berättade om gårdens brand och om fru Strömerts sjukdom. Det var fara för livet, påstod doktorn, och nu ville Linus för ovanlighetens skull, att brodern skulle komma upp och gästa hos dem, om det var honom möjligt. Det blev ändock någon tröst i bedrövelsen.

"Vill du följa med mig dit upp, Nora?" frågade Sebastian sin dotter.

"Ja så gärna, pappa. Här är ju så sorgligt och tråkigt."

"Och det är inte stort bättre vid Rista, men där blir du inte så ensam som här."

"Men gården är ju nedbrunnen. Var bor farbror och hans familj då?"

"För tillfället bo de i inspektorsbyggnaden, och inspektoren har flyttat in i en mindre byggnad, som stod ledig."

Det tog inte lång tid att bestämma sig för resan, och om ett par dagar begåvo de sig på väg. Vintern var bitande kall och snön låg djup, men vad betyde det för dem, som inte behövde vandra till fots. Till Rista kommo de först följande dag, och det var tids nog. Fru Strömert var så sjuk, att ingen fick gå in i sjukrummet, men doktorn hade just den dagen synts en smula mera hoppfull, även om det icke var mycket att hoppas.

En dag, när de båda bröderna fingo tillfälle att ostörda sitta och samtala, upptogo de ämnet om sina

erfarenheter på sistone, vilket icke varit dem möjligt förut.

"Och du måste låta Rudolf fara till en asyl," sade Linus sorgset.

"Det var inte annat att göra. Läkarna påstå honom vara obotligt vansinnig, och det tros ej, att han kan leva länge."

"Stackars pojke. Och vad synes hava förorsakat det?"

"Talade inte Sylvia om hans galna prat? Jaså, hon gjorde det. Ja, så långt jag kan förstå, så anser han sig såsom orsaken till moderns död. Vad det betyder vet jag inte, men det har gjort mig mycken sorg."

"Vi ha att möta mycket på vår vandring genom tiden, mycket, som vi icke väntat. Du har ditt och jag har mitt."

"Aldeles så, kära du; vi ha var och en sitt. Det var en svår prövning för dig både med din hustrus sjukdom och gårdens brand."

"Ja, och så detta med Sylvia."

"Med Sylvia! Vad är det för fel med henne?"

"Jag menar hennes galenskap med den där Darnell."

Sebastian satt tyst litet. Han visste knappt, om han borde säga sin tanke i ämnet, men då han såg, att brodern väntade på svar, talade han:

"Du gör orätt, bror Linus, du gör orätt mot Sylvia. Sälj inte bort hennes livslycka för ett namn. Det betalar sig dåligt i längden, det har jag jag erfarit. Och får resten så skapar Darnell sig ett stort namn ganska snart."

"Han är ju så gammal och har länge varit ansedd som en värdelös odåga."

"Det må så vara, men han har blivit orätt bedömd. Har du inte redan sett det?"

"Kanske det; men jag har ju givit greve Torselli mitt löfte."

"Jag förstår det. Men det löftet var väl ändå villkorligt. Han är ju en bra man, så långt jag vet; men vet du, Linus, om man skulle börja på och räkna efter, så är han en ännu större odåga än Darnell. Vad har han uträttat? Ingenting. Och kommer han i besittning av dina rikedomar, så blir det inte heller att uträtta någonting i framtiden. Om du ville taga ett råd av mig, så tror jag det skulle hjälpa dig."

"Och vad skulle det vara?"

"Låt Sylvia följa sin kärlek, ty då blir hon lycklig. Giv sedan Darnell i uppdrag att ordna saken med dina arbetare, ty det kan han. Jag vet, att han förstår sig på det. På det sättet kommer du ifrån största delen av dina svårigheter och med tiden gör det dig lycklig. Jag talar för ditt eget bästa."

Nu var det Linus som satt tyst och tankfull. Han hade gjort upp sina planer, och det var så genomförargligt att icke få se dem genomförda.

"När man hör dig tala, Sebastian, skulle man kunna tro, att du varit föga lycklig i ditt liv," sade han omsider.

Då öppnade Sebastian sitt hjärta för sin bror, talade om all sin förödmjukelse, alla bittra erfarenheter under årens lopp, och brodern lyssnade med största intresse.

"Och vem vet," slutade han, "om icke din Sylvia kunde få genomleva någonting lika bittert, om hon

gifte sig med greven. Jag tänker intet ont om honom, han kan vara en alldeles ypperlig man; men så länge han på något sätt låter det komma i dagen, att han tror på gamla anor och yvs över dem, så ser jag faran för Sylvia."

"Ja ja, det torde vara en möjlighet."

Han tycktes icke vilja fortsätta samtalet utan lämnade det helt och hållet. Snart kallades han till sin hustrus sjukbädd. Till sin stora förvåning fann han henne vid full sans och som det tycktes mycket starkare än förut.

"Hur är det med dig, min älskade?" frågade han ömt, ty brukspatron Strömert älskade verkligen sin hustru. Han satte sig vid hennes sida och tog hennes hand i sin. Då log hon helt vackert emot honom.

"Linus, jag tror nästan, att jag snart får gå ifrån eder. Det käns mig så."

"Nej nej min älskling, så får du icke känna det! Inte skall du lämna mig ensam nu. Då har jag ingenting kvar som är värt att leva för."

Hon darrade till litet vid hans ord. Var hon honom så dyrbar? Det hade hon dock icke trott, ty hon hade ju icke givit honom den kärlek, som hon bort giva såsom hans maka. Och likväl kände hon nu, när hon ransakade sig själv, att hon dock höll av honom mycket, långt mera än hon vetat, och det flyddas minnen hade förändrat karaktär. Ej längre drömde hon om sin ungdoms sagokung såsom hon gjort förr. Han gick ju icke längre ensam och led för hennes skull. Hennes svek var förlåtet. Därför var också sorgen för honom lyftad från hennes hjärta, och vad som en

gång för länge sedan varit, det kunde icke mera bli. Hennes ungdoms sagokung drömde nya drömmar, där hon icke alls var drömmarnas drottning, och det var hon glad för på sätt och vis, ty nu kunde hon ock få vara hans vän utan att han skulle känna naggande sorg vid minnet. Varför skulle hon då sörja? Bättre var att rikta tanken framåt, och det gjorde hon. Och därvid kom hon underfund med, att hon höll riktigt innerligt av sin make. Huru annorlunda allt kunde hava blivit, om hon nu fått leva; men hon skulle dö, det kände hon.

"Kyss mig Linus," sade hon och log igen. Han böjde sig ned och kysste henne ömt, och det kom tårar i hans ögon.

"Du får inte dö nu, min älskade."

"Det står i Guds hand, käraste. Men jag kände mig så underlig till mods nu, att jag måste tala med dig. Och nu vill jag göra det. Om Gud kallar mig ur tiden, så vill jag att du skall veta om mitt liv helt och hållet, och du kommer att förstå ett och annat långt bättre än förr."

"Tala du, min älskade; jag lyssnar så gärna till dig."

"Ser du, Linus, jag har kommit underfund med mig själv, och jag fattar nu, hur innerligt jag håller av dig, långt mera än jag visste. Du har blivit mig kär under årens gång, medan minnena av min ungdomsdröm förbleknat. Du var så god mot mig, även då jag ingen kärlek hade att giva."

I korta drag berättade hon sedan om sin ungdomskärlek och sina drömmar, men hon nämnde intet namn.

Hon klagade icke över, att hennes liv blev vad det blivit, hon var glad för det nu. När hon slutat satt Linus Strömert länge tyst och allvarsam.

"Du skall icke harmas på mig Linus, ty det bleve rysligt tråkigt. Denna dröm bodde i min själ långt innan jag kände dig."

"Ja, jag vet det, och jag harmas icke. Men varför sade du mig det icke, när jag kom och begärde dig? Inte var jag så grym, att jag velat skövla ditt livs lycka."

"Nej det var mitt fel. Jag såg ett och annat i orätt ljus, och jag skulle ju rädda mina föräldrars goda namn. Nu vill jag bedja dig förlåta, om jag icke alltid varit vad jag bort vara. Men trogen dig och min plikt har jag dock alltid varit till det yttersta, och nu håller jag av dig så innerligt."

"Då är allt väl, vännen min. Vad som varit kunna vi ej hjälpa. Men nu måste du leva, sedan du äntligen lärt dig att hålla av mig. Tänk hur mycket vackrare vårt liv sedan skall bli."

"Det får gå som Gud vill. Jag lever gärna, om jag får. Men nu är det också ett par andra frågor jag måste talla med dig, Linus. Tror du inte, att vi ändå böra låta Sylvia följa sitt hjärtas val?"

Han svarade icke genast utan tycktes tänka över den saken. Men till slut svarade han:

"Jag tycker synd om greven, ty jag gav honom allt mitt löfte, så långt detta kunde gälla. Men det ser ut, som skulle alla andra än han och jag vara av den åsikten, att Sylvia bör tillåtas taga Darnell. Så säger Sebastian, så säger du. Jag trodde inte du ville det."

"Nej, jag ville det inte förut, men medan jag legat sjuk har jag kommit på det klara med, att vi hålla på att döda Sylvias livslycka."

"Nåja, om det är din vilja så böjer jag mig och ger mitt samtycke. Nog blir Sylvia glad, det vet jag. Och Darnell har ju visat sig vara en långt bättre man än vi antogo. Vad mera är det du önskar?"

Han smekte hennes kind och såg kärleksfullt på henne.

"Att du skall göra det allra bästa du förmår för dina arbetare, så att icke bitter förtvivlan kommer dem att företaga några flera våldsdåd. Giv dem bröd nog, och de skola älska dig, och vi skola känna oss lyckligare."

"Även detta har du tänkt på. Ja, jag har allt ägnat det en liten tanke själv också. Kanske har jag ägnat dem för liten uppmärksamhet. Jag skall rådgöra med disponenten och Darnell, så få vi se, vad som kan göras. Men de här som brände ner vårt hem måste hållas ansvariga."

"Var så mild mot dem som du kan. Tänk på, att det var förtvivlan som ledde dem."

"Ja, vi få se. Vila dig nu, vännen min. Du har talat så mycket, att du nog är trött. "Han kysste henne ömt, och hon slumrade in, lugnt och stilla, och sov mycket bättre än på länge förut. När doktorn kom dagen därpå, tyckte han med säkerhet, att en förbättring inträtt, ehuru den ännu var knappt märkbar.

Den dagen åkte brukspatron Strömert in till staden och stannade vid Herman Darnells hem. Men han fick av gamla fru Darnell veta, att Herman icke var hemma. Han hade rest bort.

"Kommer han hem snart?"

"Ja, det gör han allt, om ett par dagar, tror jag."

"Då skall jag komma igen. Farväl så länge."

Nere vid bruket, dit han sedan for, träffade han disponenten.

"Hur låter det bland arbetarne de här dagarna då?"

"De äro ledsna över vad som skedde vid Rista, fast de ju inte kunde hjälpa det. De som voro med om det arbeta inte här."

"Är det så. Vad anser ni, att vi böra göra med de brottsliga?"

"Det rättaste vore väl att ställa dem till ansvar för det, och på samma gång bleve det förfärligt för deras familjer, om det sker. Jag beklagar dem, ty det var nog förtvivlan som bringade dem till våldsdådet."

"Så trodde även min hustru. Hur är det, finnas de misstänkta männen kvar i trakten?"

"Inte vid bruket åtminstone. Sedan de blivit avskedade flyttade de till staden. Jag tror visst, att Ville Engström begivit sig bort till andra nejder, men hans familj finns kvar."

"Vi skola tänka över förhållandena en smula. Var snäll och se till, att jag får avlöningslistorna för alla arbetarne. Jag behöver dem."

"Ja brukspatron, det skall ske med snaraste."

När brukspatronen återkom hem, fann han sin bror Sebastian resfärdig.

"Vad nu då; vart ämnar du dig?"

"Hem för några dagar. Jag fick för en stund sedan telegram med meddelande om, att Rudolf är död, och jag måste naturligtvis hem."

"Mera sorg och nya bördor."

"Jag vet ej, om jag skall kalla det mera sorg. Bättre för honom att få dö än att leva med en omtöcknad hjärna."

"Du kan ha rätt i det, Sebastian. Kommer du tillbaka hit efter begravningen?"

"Ja det gör jag allt. Det har ju knappt varit tid för oss att prata en smula i förtroende ännu."

"Sant nog. Jag hoppas Edith hinner bli bättre, tills du kommer. Följer Nora mid dig?"

"Det är allt bäst så. Kanske det såge illa ut, om hon ej komme."

Så reste då Sebastian Strömert hem igen för att jorda sin ende son, och nog var det en gripande sorg i hans hjärta, då han gjorde det. Icke så att han haft hopp om, att Rudolf skulle bli honom till mycken glädje, ty det hoppet hade dött för länge sedan, men det var likväl hans ende son, som var gången.

Som vintern just då blev mycket bister och kall, stannade de hemma en liten tid, innan de åter ställde färder till Rista.

TJUGUFEMTE KAPITLET.

När Alrik Skogman gick till ro.

Lövlundaskogen låg inbäddad i djup, vit snö, som hängde i fantastiska guirlander på de väldiga furorna, och låg som ett flera fot tjockt täcke på marken. Vägarna voro fulla av snö, och stigarna i skogen voro

totalt utplånade. Tyst och drömmande stilla var det där inne, egendomligt stilla bland träden. Livet tycktes hava flytt bort från dessa undangömda platser.

Alrik Skogmans lilla stuga låg dock där inne. Mycket snö var det även där, men mot vanligheten hade inga vägar blivit skottade kring stugan, och ingen rök steg från skorstenen.

Det var en klar, härlig fin vinterdag, när det föll Sebastian Strömert in att göra en promenad till skogen och besöka Alrik. Han plägade ju göra det ibland om somrarna, men ytterst sällan om vintern. Nu kom det dock så starkt för han sinne att göra det, och han begav sig ut i snön. Han hade ju egentligen ingenting annat att göra just då, och han ansåg att en promenad dit ut och ett litet samtal med Alrik skulle göra honom gott.

Högst förvånad blev han, då han kom fram till stugan, där det såg ut, som om ingen mera bodde. Men han var nästan övertygad om, att Alrik var där, varför han gick fram till dörren och knackade på. Nero började högljutt skälla där inne, men Alrik kom icke och öppnade. Månne han var sjuk? Sebastian Strömert fattade tag i låsvredet och dörren gick upp. Den väldiga hunden kom argt morrande emot honom.

"Se så Nero, det är ingen fiende som kommer. Var inte så ond. Inte är du väl ensam hemma ändå. Husbonden skulle knappt lämna dig så."

Han kom in i stugan, och hunden lugnade sig. Då såg Sebastian hur det var. I sängen låg Alrik Skogman, blek och medtagen och sjuk, men han levde likväl.

"Hur står det till med Alrik då? Har ni kanske legat sjuk här länge? Kan jag hjälpa er med något?"

Alrik Skogman log helt vackert, och fast rösten var svag, kunde han dock giva rediga svar på frågorna.

"Jag har inte varit sjuk längre än sedan i förgår. Jag var uppe litet i går, men i dag känner jag mig så klen. Trollkarlen i Lövlundaskogen får allt hembud nu. Jag har redan förut i vinter känt, att det skulle komma. Skulle ni vilja vara snäll och giva mig litet vatten?"

"Hjärtans gärna. Om ni vill så skall jag göra upp eld och se till, att ni får något att äta."

Han gick efter vatten, medan han talade, och Alrik drack begärligt.

"Nej tack," sade han sedan, "jag är inte hungrig, och det är varmt nog här inne för mig. Men Nero är nog hungrig, det är jag säker på. Giv honom litet bröd."

"Ja, det skall han få."

Nero tycktes glad över att få mat, och medan han åt sitt bröd, satte sig Sebastian åter hos den sjuke.

"Vi få se till, att doktorn kommer hit ut."

"Nej, kära ni, det lönar sig inte alls. Det kommer inte att dröja länge, innan jag är gången ur tiden, och ni kan förstå, hur nöjd och glad jag är över att få gå till ro. Det var i alla fall så snällt av er att titta hit."

"Men inte är det väl så alldeles avgjort, att ni måste dö, fast ni är sjuk."

"Jo, det är allt avgjort. Jag är gammal nog att dö nu, och bra är det. Kanske är ni snäll och ser till, att jag blir hederligt lagd till ro. Och i skåpet i hörnet

där ligga de papper, som bestämma om min kvarlåtenskap."

"Visst vill jag göra vad jag kan, Alrik. Dock tycker jag inte om tanken, att ni skall gå ifrån oss. Ni har hört till trakten här på ett egendomligt sätt."

"Så har jag gjort, men inte många komma att sakna mig. Om ni skulle vilja vara snäll skicka hit någon i morgon för att se till mig, så vore jag tacksam."

"Åh, jag skall komma själv, Alrik, och redan i dag skall någon sändas hit för att taga vård om er, ty inte kan jag låta er ligga så här övergiven och ensam, då ni är sjuk."

"Tack tack för er vänlighet. Och om ni ville vara så snäll och se till Nero, när jag är borta, så har jag sedan ingen ängslan mera. Ser ni, Nero är min ende förtrogne, och jag vill inte, att han skall fara illa. Ni får inte behålla honom, ty jag har testamenterat honom åt en annan, men denne andre kommer kanske inte genast."

"Just som ni säger skall jag göra, Alrik."

Den sjuke låg tyst en liten stund, ty han var rätt svag.

"Och sorgen kom igen till Munkeberga," sade han sedan och log sorgset.

"Ja, den gästar rätt ofta i mitt hem numera."

"Så går det för alla. Sorgerna komma och lämna oss inte gärna igen. Somliga brytas av dem, andra renas och luttras och bli ädlare."

"Brutit mig ha de inte, men jag vågar ej heller säga, att de gjort mig ädlare. Jag sörjer ej direkt över Rudolfs död, ty det var bäst för honom att få sluta."

"Så var det. Hela hans liv hade blivit en oupphörlig kamp mot de svåra och tunga minnena."

"Alrik vet då, vad som låg på hans sinne?"

"Inte direkt, men jag anar det."

"Tala i så fall om det för mig, ty det är så dunkelt, och det vore mig bättre att veta, vad som drev honom till vansinne."

Då talade Alrik om, huru Rudolf stulit den lilla flaskan med Nirvanagiftet, och huru han antog att det tillgått vid fru Strömerts och fröken Lillieblahds död, och att Rudolf sedan säkerligen anklagat sig för att vara orsaken till det dystra dramat. Sebastian Strömert begrep saken genast, och, nu kunde han verkligen av hjärtat tacka Gud, att Rudolf fått dö, ty han insåg, att dennes liv aldrig skulle hava blivit annat än ett förfärligt lidande.

Om en stund gick han, med löfte om att återkomma på eftermiddagen, ett löfte som han också höll. Då hade han med sig ett par personer, vilka skulle stanna hos Alrik över natten. Den sjuke var sämre, så att han knappt kunde tala.

Nästa dag gick Sebastian Strömert åter till eremitens lilla stuga, och då han kom dit, höll Alrik på att dö. Det var så fridfullt och stilla, ingen svår kamp, ingen stora plågor, endast ett avmattande, ett inslumrande. Alriks hand vilade på Neros huvud, och hans sista blick dröjde vid det trogna djuret. Och med en förlossande suck gick Alrik Skogmans själ ur tiden. Det var tårar i Sebastian Strömerts ögon, då han tog Alriks hand och flyttade den från Neros huvud till sängen.

"Nu du, Nero," sade han sedan och klappade hunden, "nu har du förlorat en trogen vän, och du kommer att sakna honom mycket. Men om du vill gå med mig, så skall jag göra det allra bästa jag kan för dig."

Nero kunde icke svara, men han klagade på sitt sätt med ett sorgfullt kvidande. Men man kunde icke förmå honom att vika från Alriks sida. Han låg kvar bredvid sängen, och när det kvällades, och Sebastian Strömert och hans båda tjänare måste gå, var det dock Nero som stannade kvar. Han åt icke mera, han tycktes icke fråga efter någonting, och den dag, då Alrik Skogman begravdes i all enkelhet uppe i den lilla lantliga kyrkogården, var det Nero som suckande lade sig på graven och förblev där. Han låg där dagen därefter, då Sebastian kom dit, och även den följande; men då var Nero död. På graven låg han, kall och stelfrusen, låg där, död av ett brustet hjärta, men det tycktes nästan, som lyste det fram en stilla frid ur hans brustna ögon. Sebastian Strömerts ögon tårades. Arvet efter Alrik Skogman kunde då icke tagas i besittning av den, för vilken det var ämnat. Nero fick sin grav alldeles invid kyrkogårdsmuren, och Sebastian undrade i sitt stilla sinne, om det dock icke funnes en möjlighet, att han vid domsbasunernas ljud en gång också skulle vakna och hälsa igen på andra sidan tiden sin älskade husbonde.

I skåpet i Alrik Skogmans stuga funnos de papper, som skulle förklara allt. Häpen blev Sebastian Strömert, och häpna blevo de andra, då de papperen meddelade, vem Alrik verkligen var. För länge, länge

sedan hade han gjort sig känd som en överdådig kavaljer, som en nöjeslysten glad själ, och så hade han försvunnit så spårlöst, att man aldrig funnit honom, förrän han nu själv låtit eftervärlden veta, att Alrik Skogman och friherre Alarik Allenkrona voro identiska. Men dessa meddelanden voro också de enda om honom personligen. Icke ett ord om sitt liv eller om orsaken till hans boende som eremit i skogen. De underrättelserna funnos i ett litet förseglat paket med Herman Darnells namn på. Och det var till Herman han testamenterat allt han ägde, utom Nero, vilken han givit åt Sylvia.

Herman fick papperen, då han senare kom ner till Munkeberga, och han läste dem en kväll i ensamhet. Det var så, att Alarik Allenkrona eller Alrik Skogman i sin ungdom älskat Hermans mor, och hon hade valt Darnell och låtit den ridderlige ädlingen gå. Så djup var Alariks kärlek, att det drev honom till förtvivlan att bli avvisad. Han begav sig ut på vidsträckta resor, studerade världen riktigt grundligt, men blev aldrig istånd att glömma. Återkommen till fosterlandet slog han sig ner ute i skogen vid Munkeberga och levde sitt eremitliv, levde i minnena av en ungdomskärlek så stor, att dess förkastande krossat honom. Detta var i korthet hans saga, mera omständigt tecknad i de papper Herman läste.

"Huru underliga vägar Gud låter oss människor vandra," sade Herman till Sebastian Strömert, då han senare berättade litet av denna livssaga. "Ibland ser det ut, som måste vi gå vägar, där vi alls icke vilja gå

och det utan att någonsin finna, vad avsikten därmed kan vara."

"Det blir förklarat där hemma," svarade Sebastian, "och somliga gåtor bli klara för oss här, sedan de, som vandrat vägarna, för alltid äro borta."

TJUGUSJÄTTE KAPITLET.

Ljusare tider.

Vid Rista höll fru Strömert på att bli bättre, till stor glädje för hennes kära. Krisen var över, och läkaren påstod, att hon nog skulle komma upp igen. Det var denna glada underrättelse, som mötte Herman Darnell, då han i disponentens sällskap kom ut till Rista enligt brukspatronens önskan.

"Jag ville tala litet med dig, Darnell," sade brukspatronen, "och bedja dig stå mig bi en smula, om du har tid därtill."

"Naturligtvis. Räkna gärna på mig, om det är något jag kan uträtta."

"Då taga vi först itu med det som rör arbetarne. Jag har sannolikt varit för sträng emot dem. De ha det inte så bra, som de borde ha det. Jag har ämnat giva dem icke blott vad de fordrade av mig på förvintern utan mera. Det sägs, att man själv blir lycklig genom att göra andra lyckliga, och jag har lust att försöka. Den där delen om lönen kan disponenten reda sig med. Din hjälp behöver jag med de andra, de som voro här ute och försökte hämnas. Min

hustru påstår att det var i förtvivlan de gjorde det, och kanske har hon rätt. En av dem har visst rest sin väg, den där Engström, ty han fruktade väl straffet. Han var ju ledaren för de andra. Nu sitter hans familj i nöd. Vi måste hjälpa den litet att börja med. Du måste se till den saken. De övriga männen önskar jag du söker upp och talar med. Säg dem, att jag förlåter dem, och att om de vilja flytta till ett av mina andra bruk, få de fortfarande arbeta åt mig. Här passade det ej att ha dem längre. Vill du göra mig den tjänsten?"

"Med största nöje. Det är att handla som en karl, och det hedrar er, herr brukspatron."

"Om nu disponenten vill vänta litet här, så får jag tala enskilt med Darnell om ett och annat. Det gäller andra intressen. Vill du vara snäll stiga in i det här rummet."

Darnell följde med, högst förundrad över brukspatronens sätt. Det var så olika mot förr.

"Sitt ner, Darnell, och läs det här brevet, som jag just i dag skrivit, så får du se, om det är riktigt enligt din egen tanke."

Herman satte sig, tog det brev brukspatronen räckte honom och läste:

"Herr greve: —

Det är efter all sannolikhet min skyldighet att tillskriva er för att bringa till ett slut den fråga, som varit före mellan oss. Ni anhöll i somras om min dotters hand, och jag lovade er den, ifall ni kunde få Sylvia att samtycka. Som detta icke synes möjligt

på grund av, att hon givit en annan sin kärlek, ansågo vi, att vi borde vänta, i hopp att hon skulle övervinna sin böjelse och omsider giva er sitt löfte. Men hon har icke blott envist fortsatt att älska den man hon valt som sin, utan jag har själv blivit övertygad om, att det endast finns ett för mig att göra, och det är att giva dem min faderliga välsignelse, ty mitt barns lycka måste jag först av allt vårda mig om. På grund av detta måste jag härmed meddela, att det icke vidare kan bliva tal om en förbindelse mellan min dotter och er, herr greve. Detta bör dock icke alls avbryta våra vänliga relationer.

Eder med utmärkt högaktning

Linus Strömert."

Herman Darnell läste det två gånger och läste helt sakta. Sedan satt han tyst och betraktade brukspatronen.

"Nå, tycker du det är som det bör vara?"

"Brevet? Åh, för mig är det poesi. Men är det allvar? Menar du verkligen detta?"

"Ja, jag ser ingen annan utväg att få saken uppgjord till allmän belåtenhet."

"Då tackar jag dig av allt mitt hjärta, ty säkert är, att man gifter sig hellre med den man älskar, då det icke finns hinder från hennes föräldrars sida. Tack, bror Strömert. Nu synes mig vägen klar."

Han räckte brukspatronen sin hand, som denne fattade och kraftigt tryckte.

"Du kan själv tala om det för Sylvia, medan jag

litet närmare gör upp med disponenten. Hon är inne i salen tror jag."

Herman gick som i en dröm. Kunde det vara sanning allt detta? Skulle han icke vakna upp och finna, att alltsammans ovillkorligen förflyktigade med uppvaknandet?

Inne i salen satt Sylvia och skrev. Då hon såg Herman sprang hon upp och ilade med ett glatt rop i hans armar.

"Herman! Jag har längtat så efter dig."

"Jag vet det, min älskade, jag har känt det; men det var mig omöjligt att komma förr."

"Såg du till pappa, Herman?"

"Ja, jag har just nu haft ett samtal med honom."

"Vet du, han har varit så egendomligt snäll och blid de sista dagarna. Att han också lät dig gå till mig."

"Min lilla älskling, nu skall du veta, att vi inte längre behöva ängslas. Jag kan nu komma till dig när som helst utan att bli bortvisad. Din far har just sagt mig, att du får bli min."

Hon var så häpen, att hon icke kunde säga ett ord. Men plötsligt kysste hon honom, och så stormade hon ut ur salongen. Och så kom det sig, att just när brukspatronen skulle till att gå igenom avlöningslistan för sina arbetare, störtade Sylvia in och kastade sig i hans armar, något som hon eljest alls icke gjort på sista tiden, och kysste honom gång på gång.

"O du snälla, rara, älskade lilla pappa. Jag är så lycklig. Nu är livet så ljust igen. Gud vare lov!"

Och så var hon borta igen, innan han rätt hunnit fatta alltsammans. Men ett soligt leende låg på hans läppar. Han kände sig lycklig, mycket lyckligare än förr. Började kanske livet dela ut åt honom av de skatter, som förut varit honom förhållna? Han ville tro det.

"En sådan yster flicka," sade han liksom urskuldande till disponenten.

"Ja, och god och älsklig också," svarade denne.

"Hon är en skatt, jag erkänner det. Men nu till verket. Här har ni listan, ser jag. Det ser ut, som hade den inte varit riktigt vad den bort vara. Här ha vi ju familjefäder med så liten betalning, att de väl knappt kunnat existera på den. Vi få allt göra ganska duktiga tillägg för somliga. Har ni möjligen tänkt er någon bestämd skala, efter vilken vi kunde höja betalningen?"

"Nej, herr brukspatron, det har jag inte vågat, men arbetarne hoppades på tio procents förhöjning."

"Det skola de få, men det är för litet för somliga. Vi giva det åt alla de unga och dubbelt åt de äldre arbetarne, ty de kräva mera för sina familjer. Om ni nu ville se till, att det hela blir utarbetat, så börjar vi efter den skalan från sista likviddagen. Tror ni de bli nöjda med det?"

'Nöjda! Jag är viss om, att de skola känna sig överlyckliga. När får jag meddela dem detta?"

"När ni vill. Redan i dag, ty ju förr de få veta det, ju förr bli de lugna och belåtna, och vi ha ju mycket arbete nu, så att de böra hållas lugna."

"Det är sant. Är det något annat brukspatron önskar?"

"Inte just nu. Jag har nog mina tankar och planer, men de äro ännu icke mogna. Vi få tala om dem sedan. Men jag vill, att ni skall göra er underrättad om bostadsförhållandena vid bruket, ty vi torde få göra en del förbättringar även där."

Disponenten log.

"Jag önskar ni ville rådgöra med herr Darnell om den saken. Han hade sina vackra poetiska idéer om, huru ett sådant där litet samhälle borde vara, och jag måste erkänna, att han har smak."

"Då skall jag tala med honom därom. Han har börjat träda i dagen på ett helt annat sätt än förr."

"Ja, han har börjat leva nu, och det borde han hava gjort för längesedan. En ypperlig karl är han, Herman Darnell."

Det kunde brukspatronen icke längre förneka, och så ansåg han sig böra meddela disponenten sanningen. Han hade ju varit med den där gången ute i skogen då greve Torselli friat och Sylvia sökt skydd i Hermans famn.

"Min dotter kommer snart att gifta sig med honom," sade han därför med ett leende.

"Jag trodde nog det, och det gläder mig. Hon blir lycklig med honom. Men på tal om giftermål, herr brukspatron, så får jag meddela, att jag också snart ämnar skaffa mig ett hem."

"Ser man på bara. Betyder det, att ni önskar få disponentbyggnaden upputsad och iordningställd?"

"Nog vore jag tacksam om det läte sig göra, men i värsta fall får den duga som den är."

"Ni skall få den iordningställd, bara ni låter mig veta i tid. Blir det tids nog tills i sommar?"

"Vi hade tänkt på midsommar."

"Då skall jag se till det. Och vågar man fråga vem er utvalda är?"

"Mycket gärna. Det är fröken Lisbet Torselli."

"Lisbet! Grevinnan?"

"Ja just hon.

"Och hon vill gifta sig mer er? Ja ja, förstå mig nu rätt; ni är fullkomligt värd henne, men ni vet, anorna."

"Lisbet är verklig adel, hon. Intet dumt skryt om gamla värdelösa idéer. Hon är stolt över sitt namn, det är sant, men inte över alla sina förfäder, och hon fattar livet såsom det är. Värdet ligger i personligheten. Vi lärde oss hålla av varandra, då hon var här i somras."

"Jag gratulerar er av allt hjärta, ty ni har vunnit en präktig flicka, en utmärkt kvinna. Om hennes bror varit likadan som hon, så hade han kanske haft litet bättre tur hos Sylvia."

"Nej, han kom för sent. När han kom hade fröken Sylvia redan mött sitt livs öde. Men han är nog inte otröstlig."

"Vi skola hoppas det."

Disponenten måste bryta upp och begiva sig till bruket där, han genast lät meddela arbetarne bruksspartonens beslut angående arbetsvillkoren, och det väckte givetvis den största glädje hos dem.

"Sade jag inte det", anmärkte gamle Olov Persson och torkade bort en tår från kinden, "lämna brukspa-

tronen i fred litet, och han gör nog vad rätt är med oss. Men med hot och våld vinner man inte det minsta av honom."

Det insågo de övriga också, och de voro ledsna över, att de försökt hota sig till något.

När Herman Darnell besökte de avskedade arbetarne och de fingo höra brukspatronens erbjudande, gingo de med glädje genast in på det. Och Ville Engströms hustru, som satt ensam och utfattig med sina små och på samma gång full av fruktan för, att hennes man skulle häktas och sättas i fängelse för vad han gjort, grät tacksamhetens tårar, då hon fick hjälp och därtill fick höra, att mannen skulle slippa undan straffet. Det blev honom då åter möjligt att skaffa sig arbete och taga sin familj till sig.

"Världen är allt bra vacker i alla fall och livet bra skönt," sade Herman till sin mor, då han kom hem.

"Visst är livet skönt, om man bara lever det rätt, barn."

TJUGUSJUNDE KAPITLET.

En ny vår.

Åter brusade vårfloden fram i obändig styrka och isarna lossnade och dansade bort på sin färd utför strömmen. Det nya livet kom, mäktigt och segrande, oemotståndligt och svällande, och det lovade fröjd och skönhet och härlighet, bara det hunne att bryta ned vinterhindren.

Herman Darnell kom med sin unga hustru ned till hamnen för att se på isens kamp med floden. De

gingo ofta dit ner för resten, ty det gav dem en säregen glädje att stå där och se på floden, denna flod, där de båda mött sin levnads lycka och sällhet.

"Herman du, i fjol gingo vi inte hit vid islossningen, och kanske var det bra också. Men nog är den här platsen helig för oss."

"Visst är den det, älskade Sylvia. Den kan icke vara annat. Jag var här i fjol, men du kunde ju icke direkt veta, när det var tid för isarna att bjuda batalj. Och i fjol var det så rysligt mycket att tänka på. Din far var upptagen av bygget vid Rista, och jag gick ju och lade planer och styrde med ett och annat inere vid bruket så långt jag kunde. Du skall veta jag var ju ett slags extra inspektor eller vad vi skulle kalla det. Men nu har jag dig hos mig, min Sylvia, och vi kunna gå hit när som helst, och jag behöver inte gå ensam mera."

Hon slöt sig närmare intill honom.

"Nej, nu skall du ej mera vara ensam, Herman. Vart du går, dit går ock jag, eljest är det icke ljust på vägen."

"Du lilla älskling! Skall du då också följa med mig, när jag drar ut i skog och mark för att dikta?"

"Överallt vill jag gå med dig, Herman."

Han kysste henne, trots det att folk såg dem, och så skrattade han.

"Du har ännu inte tala om för mig, vad Nora skrev om."

"Nej, det var sant, jag har inte haft tid till det ännu. Vi få fara till Munkeberga på bröllop snart. Hon gifter sig med sin inspektor, och det gör hon rätt i.

Men så talar hon om något annat, du Herman. Farbror Sebastian ämnar gifta sig igen. Han har talat om hela sin historia för Nora. När han var ung älskade han en flicka, men i sitt högmod och i sin trånad efter storhet svek han den ringa och gifte sig med den, som skulle vara för mer. Och hon, hans ungdoms älskade, har levat ensam alla dessa åren, levat i drömmar om det som en gång var, ända till dess nu hennes riddare från det gångna kom tillbaka till henne och bad om förlåtelse och talade kärlek igen. Och hon har lovat att komma och varda hans i ålderdomen. Är det inte romantiskt?"

"Det är blott något, som händer mycket ofta i livet, att ett par älska varandra och den ena sviker. Icke ofta händer det dock, att det blir någon höstroman av det slaget. Men jag gläds för farbror Sebastians skull, ty han behöver så väl litet solljus på vägen."

"Det gör han. Tänk du hur mycket som har hänt på ett par korta år. Det kunde skrivas en hel bok om det."

"Visst kunde så ske. Det största som skett synes mig dock vara, att jag funnit dig, och att du är min. Det tackar jag Gud för."

"Så gör även jag, Herman, och vi böra lägga till detta största, att vi båda lärt oss älska Gud, så att vi av hjärtat kunna tacka honom."

"Ja, det hör till det största. I våra hjärtan har vårlossningen försiggått, och där inne är det sommar och sol. Men se nu, Sylvia lilla, isarna komma. Striden börjar. Snart skall livet hava segrat även där ute.

SLUT.

Av

D:r Leonard Strömberg

har förut på samma förlag utkommit:

Ljusriddarna. *288 sid. Pris häft. 5 kr. Inb. 6 kr.*

«Boken är mycket rolig, intrigen är spännande och medryckande situationer fängsla intresset från början till slut«, skriver d:r Hj. Selldén.

Ur djupen. *262 sid. Pris häft. 5 kr. Inb. 6 kr.*

«Berättelsen är förlagd till ett guldgrävaresamhälle, och där utspelas rent av otroligt vilda och laglösa scener. Efter de många hårresande äventyren och vilda uppträdena flätas berättelsen ihop med kärlekens röda trådar —«, skriver K. A. J. i Sv. Morgonbladet.

I brytningstid. *384 sid. Pris häft. 6 kr. In . kr. 7: 50.*

«Köp denna bok, du ångrar dig ej«, Aiva Lunde.

«Den bästa Strömbergsbok jag läst, och jag har läst de flesta«, H. Gille.

Tranås 1921
Bergs
Boktryckeri

Pris: Häft. kr. 3: 50
Inb. „ 4: 50